

tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

VSAK
naj poravnaj
svoje
obveznosti!

Na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov celjskega območja so odborniki izglasovali predpis izrednega prispevka za kritje primanjkljaja, ki je nastal v skladu lansko leto. Z izrednim prispevkom bodo kmečki zavarovanci morali zbrati 48 milijonov starih dinarjev, kolikor je še ostalo neizterjanih prispevkov iz lanskega leta. Izmed dveh variant — po prvi naj bi izredni prispevek odmerjali v 1,5 odstotni stopnji od katastrskega dohodka, po drugi pa v enkratnem pavšalnem znesku 8 novih dinarjev na družino — so se odločili za drugo. Prav zato ker ta znesek verjetno ni tolikšen, da ga ne bi zmogla sleherna družina, je tokrat skupščina zahtevala, naj davčne uprave z vso odločnostjo zahtevajo plačila tega zneska. To pa velja tudi za izterjavo vseh ostalih obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja, saj je primanjkljaj nastal prav zaradi neizterjanih prispevkov.

Tudi letošnji sklad kmečkega zavarovanja ima primanjkljaj. V zadnjih mesecih se je ta sicer nekoliko znižal, vendar ga je v prvih devetih mesecih še vedno za 42 milijonov starih dinarjev. Če bodo dohodki v redu dokekali in če ne bo kakih posebnih izdatkov, potem lahko celo upamo, da bo sklad takljič letošnje leto brez primanjkljaja, ali pa bo ta vsaj zelo majhen

I. B.

Na mrtvi straži

Stal je junak na mrtvi straži... Se živ, a vendar tudi mrtev. Ko se je polegel bojni hrušč je obležal zares — z njim so vrage, ki mimo njega niso prišli.

Koliko je vredna naša svoboda? Po ceni življenj, zanjo žrtvovanih, je nepoplačljiva, je vredna sebe same — svobode. Tudi svoboda nima vedno enake cene. Dragocenejša postaja če je ogrožena, kadar kot beseda vsem enako pomeni, kadar ni zbir malih zasebnih svobod, kadar je nedeljiva, last nas vseh.

Čas v katerem živimo, je spet natančnejša mera vrednosti življenj, darovanih za svobodo naših ljudi. Pokazal nam je ponovno kaj pomeni ugled naroda, ki se je osvobodil sam, s svojimi žrtvami, s svojo krvjo. Pokazal je nam, pokazal pa tudi drugim, da je tako drago plačana svoboda združevalna sila delovnega ljudstva, da spričo te sile zbledijo še tako pereči problemi in nasprotja.

In kakšen je naš dolg tistim, ki so za našo svobodo plačali najvišjo ceno? Cuvati in braniti to svobodo z enakim žarom, kot so se zanjo borili mrtvi junaki. Naš dolg je tudi prapor, pod katerim so padali, neuklonljivo in ponosno naprej. Naš dolg je, da ne pozabimo na ideale, za katere so umirali... Morali bi biti manj sebični, kaj več žrtvovati za blaginjo vseh, kot tudi mrtvi junaki osvobodilnega boja in revolucije niso izkpravili zase. Res, izkpravili so tudi zaradi sebe, ker niso prenašali suženjstva, toda predvsem za ljudstvo, za njegovo svobodno življenje.

Koliko je torej vredna svoboda? Vredna je življenj, kot življenja brez svobode niso prava življenja. Svoboda, ki jo živimo, je plačana z žrtvami junakov, katerih spominu se priklanjamo. Svoboda, ki jo živimo je vredna tudi naših življenj.

In še vedno stoji junak na mrtvi straži. Mrtev je, a vendar živ in neuklonljiv.

ZLATI, SREBRNI IN BRONASTI STROŽKI

Minule dni so za kratek čas odprli v dvorani doma hmeljarjev v Zalou izredno skrbno pripravljeno razstavo vzorcev najboljšega hmelja letnika 1968 na slovenskem. Od 256 vzorcev jih je od zasebnih hmeljarjev odbrala kar 166, drugo pa od družbenih proizvodnih obratov. Ob otvoritvi razstave je bilo zanimivo opaziti izvajanje predstavnika inštituta za hmeljarstvo inž. Vagnerja, ki je na drobno poročal o specifičnosti ocen letošnjega pridelka na različnih proizvodnih področjih. Precej dobrih ocen za barvo hmelja, aromo, lesk, zraščenoost in podobne last-

nosti so dobili vzorci pridelovalcev izven Savinjske doline. Sicer pa spet moramo na drugi strani omeniti, da je med nagrajenci kar 14 hmeljarjev oz. hmeljarskih obratov s širšega celjskega območja. Inštitut je bil pri oceni in odbiru vzorcev zelo strog in temeljit.

Za letošnji pridelok hmelja so dobili priznanja in sicer za najboljše ocenjen hmelj — zlati strožek in diplomu KZ Vuzenica, obrat Radlje, Srebrne strožke in diplome so prejeli: Henrik Zolnik, Orla vas, Semenarna Ljubljana, obrat Radlje, KZ Laško, obrat

Rimske Toplice, Ivan Cizej, Sentrupert, Alojz Satler, Založe, KZ Ruše in KK Ptuj, delovna enota Sobotinci.

Bronasti strožek in diplome je prejel 14 proizvajalcev: Vlado Svet, Kaplja vas, Vinko Gorisek, Vrboje, KZ Slovenska Bistrica, KZ »Krk« Sentjerne, KZ Slovenske Konjice, Srečko Ušen, Podkraj, Jože Fricelj, Kokarje, Valentin Grobner, Ponor, KZ Vuzenica, Kati Zgank, Šešče, KZ Dravograd, Fran Rancigaj, Smatevž, Franc Marovt ZG. Gorše in Jože Pikel, Zgornje Roje.

K.

ŽEBLJICA

Na neki seji so ondan obravnavali več problemov, ki so »izbili«, kot je nekdo rekel po diskutantsko. Koliko problemov je že »izbilo« vsak dan in koliko jih bo še »izbilo«? Ali ne bi pogruntali tudi kakšnega »zabijanja« problemov, pa bi rekli: glejte, tovariši, tale problem smo pa tako zabili, da ne bo mogel nikoli več »izbiti«?

dihur

TOPOLŠICE NE PREPUSTITI USODI

Razprave o položaju in usodi bolnišnice za tuberkulozo in pljučne bolezni Topolšica so vse pogostejše, zakaj leto se bliža h kraju in bo torej potrebno izreči odločilno besedo. Toda kdo naj to izreče? Kdo se lahko zaveže, da bo bolnišnica v Topolšici v drugačnih okoliščinah lahko »živela«? Sedanjí obisk bolnišnice — v drugi polovici oktobra je bilo dnevno do 213 bolniških postelj zasedenih, vsem ko jih je 100 osta-

lo nezasedenih — ogroža njeno obstojnost kot specialne bolnišnice za pljučne bolezni in TBC. Stanje pa je bilo in utegne biti še slabše.

Na predlog regionalne komisije, kjer vodstvo bolnišnice Topolšica ni do kraja sodelovalo niti je bilo z dokončnimi sklepi le-te poprej seznanjeno, je republiški zdravstveni center sklenil, da naj del bolnišnice, to je oddelek Planiko prevzame bolnišnica Celje (100 postelj), ostalo pa

naj se porabi za socialno varstvo. Odcepil naj bi se najnovejši oddelek, ki razpolaga z vsemi funkcionalnimi prostori, kot so laboratorij, rentgen, lekarna, fizioterapija in drugo, kar je pravzaprav dimenzionirano za celotno bolnico. Kolektiv se s cepitvijo nikakor ne strinja, pripravljen pa se je kot funkcionalna celota vezati na koga.

Na položaj Golnika in Topolšice je bilo opozorjeno že v Skupščini SRS (dr. Kastelic) v letu 1967 in sicer v tem smislu, da bi Golnik in Topolšica ostali specializirani bolnišnici za zdravljenje TBC in drugih pljučnih obolenj pri posameznih bolnišnicah pa bi obstajali, kolikor je potrebno, pljučni oddelki. Tako varianto je predlagal tudi svet Inštituta za TBC na Golniku. Dejstvo je namreč, da TBC kot bolezen močno upada in da so kapacitete, razvite v zadnjem desetletju in še prej v Sloveniji (praktično v vsaki regiji posebej) postale prevelike. Topolšica bi za celotno Stajerkovo zadoščala, vendar v Mariboru svojih odvisnih kapacitet ne marajo okrniti.

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Dalje na 9. strani)

MOZIRJE:

Seja medobčinskega sveta ZK

Zadnja seja medobčinskega sveta ZK za celjsko območje je bila v Mozirju. Sekretarji občinskih komitejev celjskega območja so na seji poročali o aktivnostih za sprejem novih članov v ZK, predvsem mladih ljudi, ki so v zadnjem obdobju pokazali, da se njihova stališča v besedi in dejanju polkrivajo s stališči ZK, tako glede razvoja pri nas in socializma v svetu.

Na seji je bilo povedano, da je največ prizadevanj pokazala organizacija v steklarni, steklarski šoli in v splošnem gradbenem podjetju v Rogaski Slatini.

V Celju največjo aktivnost izkazujejo v Zlatarni, štorski železarni, med prosvetnimi delavci, pri komiteju ZMS.

V Slovenskih Konjicah so največ naredili v »Kostroju«, v Sentjurju v »Alposu«, v Velenju v rudarskem šolskem centru in »Gorenju« ter v nekaterih terenskih organizacijah. V žalski občini prednjači krajevna organizacija v Sempetru, prvi uspehi pa se kažejo v radeški papirnici, v »VOLNI«, v krajevnih organizacijah Radeče in v Rimskih Toplicah. V Mozirski občini pa prednjačijo organizacije v »GLIN« in pa terenska v Mozirju.

Trenutno deluje na vprašanju pridobivanja novih članov okoli 400 komunistov v vseh občinah celjskega območja, v prihodnje pa bodo to vrsto aktivnosti komunistov še razširili.

-k.

TRBOVLJE

Romunska sindikalna delegacija

Prejšnji petek je dopotovala na dvodnevni obisk v Trbovlje romunska sindikalna delegacija. Gosta iz Romunije, predsednik sindikalne organizacije v rudniku zlata BRAD in član vodstva romunskih sindikatov, Joakim GERMAN, ter član izvršnega odbora romunskega sindikata industrije in rudarstva, inž. Korvin SMARANDESCU sta v spremstvu predstavnikov občinskega sindikalnega sveta Trbovlje in člana centralnega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije, Zivadin Miloševića, obiskala Zasavske premogovnike — rudnik Trbovlje in novo Termoelektrarno Trbovlje II.

V petek popoldan so gostoma iz Romunije razkazali Trbovlje, nato pa sta se pogovarjala v domu družbeno političnih organizacij s predstavnikoma sindikalnih organizacij Zasavskih premogovnikov in Termoelektrarne Trbovlje ter s člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta Trbovlje. Pogovarjali so se o vlogi in oblikah delovanja sindikata pri izpolnjevanju proizvodnih nalog, o izboljševanju delovnih in življenjskih pogojev v rudarstvu ter o načinu oblikovanja osebnih dohodkov zaposlenih v rudarstvu.

V soboto dopoldan sta romunska gosta odpotovala iz Trbovelj v Velenje, kjer sta obiskala tamkajšnji rudnik lignita, popoldan pa sta se vrnila v Trbovlje in se udeležili sklepnega slavlja ob 20-letnici strojne tovarne Trbovlje. Joakim German in inž. Korvin Smarandescu sta v soboto zvečer odpotovala proti Beogradu.

GLAVNI OSUMLJENEC POBEGNIL

V nedeljo zvečer je iz celjskih zaporov pobegnil 33-letni Alojz Jakulin, doma iz Otoke, ki je v preiskovalnem zaporu zaradi suma, da je vlamjal v vagon na celjski tovorni postaji in da je ukradel tudi avtomobil A. Vizjaka iz Celja ter ga vozil z zamenjanimi registrskimi tablicami. Pobegli je imel na begu tudi tovariša, ki pa je Jakulina izgubil in se nato sam prijavil organom varnosti. V torek, ko to poročilo objavljamo, pobeglega Jakulina še niso našli.

Primerov, da zaporniki pobegnejo ni ravno veliko. Ja-

kulinu se je to posrečilo tako, da je z odtrgano mizino nogo razširil rešetke ter se spustil s pajdašem po zvezanih rjuhah na dvorišče. Kdo bi si predstavljal, da bo nekdo uporabil metodo bega, ki jo pogosto gledamo v ilustriranih šolah. Ljudje komentirajo ta dogodek tudi s tem, da so današnji zapori preveč »hotelizirani«. Morda res, vendar samo za tiste, ki bi dejansko zaslužili hujše kazenske mere.

Beg Jakulina je brezsmiselen, saj se bo končno le moral podvreči roki pravice.

EKSPLOZIJA!

- SRECA V NESRECI, DA POSLEDICE NENAVADNE BUDNICE V KOCBEKOVI ULICI NISO IMELE TRAGICNEJSIH POSLEDIC.
- KADAR NEKAJ VEČ DNI VZTRAJNO SMRDI, DOKAZUJE, DA SE NEKAJ KUHA.
- OKOLI 5 MILIJONOV SKODE, KURJAC STANKO BORLAK ODNESEL ZIVLJENJE IN OPEKLINE.

V ponedeljek zjutraj ob pol petih je prebivalce v okolici Kocbekove in Vodnikove ulice zbudila strahovita eksplozija. Večina ljudi, s katerimi smo govorili, so tako surovo zbudjeni, pomislili na vojno, na gasarski napad iz zraka.

Seveda je jasno, da ni bilo zračnega napada. V klebi pod poslovnimi prostori ELEKTRO SIGNALA je kurilnica, v njej pa je honorarni kurjač Stanko Borlak prižgal pod kotlom. Takrat se je zablistalo, strahovito počulo. Upokojeni kurjač ne ve kako je prišel na plano...

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Dalje na 9. strani)

tedenski mozaik

Na šahovski olimpiadi v Laganu si češkoslovaški šahisti nadenejo črn trak, kadar igrajo s šahisti iz petih držav varšavske zveze, katerih vojaki so zasedli ČSSR. Vele mojster Pachman pa je naravnost povedal, da je »kontrarevolucionare... Sovjetski premier Kosigin je podpisal pogodbo o razmestitvi sovjetskih čet v ČSSR ne samo v imenu Sovjetske zveze, ampak tudi v imenu drugih štirih članic varšavske zveze. Ali je s tem prevzel tudi njihovo odgovornost pred mednarodnim naprednim gibanjem in zgodovino za okupacijo Češkoslovaške? ... Republikanski kandidat za podpredsednika ZDA Spiro Agnew je bolj v breme glavnemu kandidatu Nixonu kakor v podporo zaradi svojih nepremišljenih in neumnih izjav. Ena izmed njegovih svetov: Zakaj ne obiskuje revnih četrti po mestih? Saj so vse enake... Se zdi niso potehala uganjanja v svetovnem tisku, zakaj se je vdova predsednika Kennedyja poročila z grškimi ladijskim magnatom Onassisom, ki je že precej letih. Po nekem orientalskem pravilu, mora imeti nevesta samo polovico ženinih let, če k njeni starosti pristajemo še sedem let. Po tem pravilu — je zapisal neki zloben novinar — je Jacqueline eno leto »prestarša« na Onassisa... Kmetje v francoskem okraju Haute-Saône so zagrozili, da bodo zšli na tone medu po cestah in potem spustili na ta med čebele, če vlada ne bo ustregla njihovim zahtevam... Trije ameriški kozmonavti, ki so pred nekaj dnevi enajst dni leteli okrog zemlje v Apollu 7, ne bodo dobili posebnega dodatka razen običajnega dodatka za letenje kakor vsi piloti. Očitno je polet okrog zemlje še preblizu, da bi jim dali dnevnice. Morda bodo dobili kaj več, ko bodo stopili na Mesec... Ni nevarnosti, da bi se Lyndon Johnson znašel v gmojni stiski, ko bo odšel v pokoj januarja prihodnje leto. Ne glede na to, da je milijonar, bo prejel skoraj 50.000 dolarjev pokojnine na leto...

Odločati bodo morale ožje skupnosti

Koliko denarja in zakaj — to je glavno vprašanje pri načrtovanju zdravstvene politike

Pregled o letošnjem poslovanju na področju zdravstva je že precej točen in glavna značilnost je, na eni strani precej uspešnih ukrepov za boljše gospodarjenje v zdravstvenih zavodih, na drugi strani pa še vedno nekaj primanjkljajev v skladih zavarovanja v posameznih zdravstvenih zavodih. Pri tem je važno, da se je z boljšim gospodarjenjem posrečilo primanjkljaje zmanjšati za polovico, če jih primerjamo z lanskim letom.

Obe ugotovitvi sta važni in jih je treba upoštevati pri pripravljanih načrtov za programiranje zdravstvenega varstva in njegovo financiranje v

prihodnjem letu. Na republiški ravni je v teku intenzivna dejavnost in dokaj ostra polemika o tem, po kakšnih poteh in na kakšen način naj bi kot najbolj nujno preprečili zastoj v razvoju zdravstvenega varstva, ker bi tak zastoj prizadel ljudi, potrebne zdravljenja in zdravstvene oskrbe.

Mnenja so deljena, kako naj to preprečimo. Na eni strani skrajnosti so stališča vodstva republiških sindikatov, ki poudarjajo, da je moč primanjkljaje odpraviti predvsem s kar najbolj intenzivnim pritiskom na nadaljnjo racionalizacijo službe in v okviru ukrepov za dobro gospodarjenje privlačevati denar, ki ga potrebujemo za večje stroške pri nabavljanju spodarjenja — privarčevati depreme in vsega tistega, kar zagotavlja strokoven razvoj zdravstvene službe.

Nasproti temu pa strokoven organ, republiški zdravstveni center, sekretariat in izvršni svet, svarijo pred prevelikim optimizmom in, kot se vse te institucije zavzemajo za nadaljnje ukrepe pri reorganizaciji zdravstvene službe in zmanjševanje izdatkov, tako tudi menijo, da je treba na možnosti, ki jih še lahko zagotovijo rezerve, gledati realno. Če samo varčevanje ne bi zadostovalo, se kažejo zamisli, da bi odmerili z zdravstvo le nekaj več denarja, samo da preprečimo poslabšanje zdravstvene dejavnosti in omejitev zdravstvenega varstva. Torej se bomo jeseni pogovarjali o tem, ali bi kazalo malenkost povečati redne prispevke, ali povečati obseg pri doplačilih zavarovancev, ali nekoliko znižati nadomestila za bolniške izostanke pri tistih zavarovanih, ki imajo visoke osebne dohodke.

V proučevanju teh odločitev pa pridemo do tistega, kar bo to jesen najvažnejše. Namreč, v republiškem merilu bo možno začrtati le glav-

BEograd — V torek v zvezni skupščini na skupni seji zveznega in gospodarskega zbora: (od leve proti desni) Hakija Pozderac, Ali Sukrija, Marko Bule, Milivoje Rukavina in Rudi Kolak. (Foto: Tanjug)

ne obrise zdravstvene politike in financiranja v prihodnjem letu, pri konkretnih odločitvah pa bi morali dobiti večja polnomočja in bolj proste roke vsi neposredni činitelji v komunalnih skupnostih, ozroma v zdravstvenih območjih. Pri direktnih stikih, dogovorih, pogajanjih in odločitvah med delovnimi kolektivi, zdravstveno službo in socialnim zavarovanjem, bi bilo treba videti, kaj je v posameznih predelih treba zagotoviti zavarovancem. Kaj racionalizirati v okviru zdravstvene službe in naprej, ali zagotoviti nekaj dodatnih virov, ali delno omejiti pravice zavarovancev. Če bo še povečan pritisk na to, da uklenemo določila o omejevanju višinerdnih prispevkov, to seveda ne bo pomenilo, da bi morali potem povsod tudi preko gospodarske zmogljivosti obremeniti delovne organizacije. Dalo bi samo možnost, da v ožjih skupnostih samostojno odločajo, če jim kaže in če je potrebno stopnjo prispevka povečati. Šele take sprostitev bi dejansko samoupravi zagotovile samostojnejše odločanje, povečalo pa bi tudi odgovornost samoupravnih organizacij do sprejetih odločitev.

MARIJA NAMORS

tedenski zunanjepolitični pregled

Se nekaj dni je do predsedniških volitev v ZDA petega novembra in še vedno ni jasnih znamenj, ki bi kazala, da so diplomatska prizadevanja za začetek pogajanj o premirju v Vietnamu rodila sad. Toda prizadevanja se nadaljujejo, ker je očitno, da si obe strani želita miru.

Ovire so številne. Hanoi je vedno zatrjeval in še zdaj zatrjuje, da ne more biti govora o obojestranskosti, kar zadeva prenehanje bombardiranja Severnega Vietnama. Američani morajo brezpogojno prenehati bombardirati Sever. Potem bo mogoče nadaljevati pogajanja. Hanoi, ki ni agresor, nima kaj »plačati« Američanom za ta korak.

Tako izjavljajo severnovietnamski predstavniki na pogajanjih v Parizu. V resnici pa so v Hanoi realisti in so že posredno »plačali«, da bi se bombardiranje južnega dela Severnega Vietnama končalo. Po nekaterih poročilih so umaknili kakih 60 odstotkov svojih vojakov iz Južnega Vietnama. Ze najmanj mesec dni vlada na Jugu skoraj zatišje. Američani so izpustili nekaj severnovietnamskih ujetnikov in zdaj je osvobodilna fronta na Jugu izpustila nekaj vojakov saigonskega režima.

V Washingtonu pravijo, da bi Hanoi lahko po skrivnih diplomatskih kanalih sporočil, ali je umik njegovih čet z Juga »cena« za prenehanje bombardiranja, ne pa da na diplomatskih koktajlih daje »namige« novinarjem.

Toda vse kaže, da se bo to pot nekaj izčimilo iz mirovni prizadevanj. Washington priznava, da je v stiku s Hanojem in predsednik Johnson je izjavil, da je z vsako uro, ki mineva... bolj zadovoljen s svojo odločitvijo 31. marca, da omeji bombardiranje Severnega Vietnama.

Ali se bo Johnsonu posrečilo v nekaj prihodnjih dneh — v zadnjem hipu — doseči tolikšen napredek v Vietnamu, da bo to še vplivalo na volivce in v korist demokratskega kandidata Humphreya? Vse kaže, da se mu bo. Američani so sili te vojne in komaj čakajo, da bi našli izhod iz vietnamskega močvirja. Po rezultatih anket javnega mnenja se je tudi močno skrčila razdalja med republikanecem Nixonom in njegovim demokratskim tekmeccem. Premirje v Vietnamu bi močno koristilo demokratskemu kandidatu. Kakršnen koli resničen napredek v Vietnamu pa bi ugodno vplival tudi na mednarodni položaj, ki ni prav nič rožnat, in posredno tudi na srednjevzhodno krizo, ki čedalje nevarneje tli in

utegne kar na lepem vzplamte v nov, še hušji požar.

Poldrugo leto že traja državljanska vojna v Nigeriji in pred dobrim mesecem so v glavnem mestu Lagosu govorili, da so upornikom v odcepljeni Biafri šteti dnevi, če že ne ure. Razlogov za samozavest zvezne vlade je bilo dovolj. Ozemlje nekdanje Biafre se je skrčilo za devet

Vrabcen ali golob?

desetin, pritisk zveznih čet je narščal, bialfrskim vojakom in gverilcem je primanjkovalo streliva in lakota je pritisnila na upornike.

Lakota je še vedno glavni zaveznik Lagosu. Toda v zadnjih tednih je prišlo v vojaškem položaju do pomembne spremembe. Zvezni vojaki so morali na svoji koži ugotoviti, da se je kar čez noč povečala strelna moč upornikov. Prej so bili navajeni na to, da je sovražnik odgovarjal na njihovo streljanje z nekaj redkimi naboji. Zdaj pa se nanje vsuje toča krögel, če skušajo napredovati.

Zvezno napredovanje se je ustavilo. Na nekaterih odsekih so se morale zvezne čete celo umakniti in po najnovejših poročilih se bialfrske sile pripravljajo, da bi spet zavzele nekaj izgubljenih mest.

To spremembo položaja so povzročile povečane dobave orožja in streliva, ki ga uporniki prejemale »z letalsko pošto« iz Gabona in portugalskega otoka Saõ Tomé. Govorijo, da je začela Francija temeljito podpirati Biafro. Uradno nihče nič ne priznava, toda značilno je, da je britansko časopisje že obtožilo Pariz, da se vmešava v nigerijske notranje zadeve. Ti britanski očitki zvenijo zelo nenavadno spričo dejstva, da se Britanija od samega začetka državljanske vojne — skupaj s Sovjetsko zvezo — vmešava v nigerijske notranje zadeve, ko izdatno podpira generala Gowona ne samo z lahkim, ampak tudi s težkim orožjem. Če je Francija res začela v omejenem obsegu podpirati polkovnika Ojukwuja, je samo nekoliko popravila neravnovesje, ki ji ni bilo povšeči. London seveda vidi v tej potezi maščevalno in »nagajivo« roko predsednika de Gaulle.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **KDOR VEC IMA, NAJ VEC PRISPEVA** — Republiški, gospodarski in organizacijski politični zbor slovenske skupščine so v ponedeljek obravnavali izhodišča za oblikovanje dohodkov in kritje skupnih potreb v Sloveniji v prihodnjem letu. Mirko Jamar, predsednik komisije omenjenih zborov, je ob tem poudaril, da se potrebe dosti bolj povečujejo kot sredstva. Zato naj bi republika izpolnila predvsem le obljubo oziroma obveznost, da uredi osebne dohodke prosvetnih delavcev in nekatera odprta vprašanja socialne politike, zagotovi sredstva za nadaljnje vsklajevanje novih in starih pokojnin in poveča sredstva za narodno obrambo ter javno varnost. Za zadovoljitev vseh teh in drugih nujnih potreb pa še vedno manjka kakih 15 milijard starih din. Ta primanjkljaj bo treba pokriti bodisi z nadaljnjim zmanjševanjem izdatkov bodisi s povečanimi obdavčitvami.

Pri tem ni moč računati s še večjo obremenitvijo gospodarstva, ker le-to nujno potrebuje sredstva za svojo modernizacijo, da bi se lahko bolj uveljavljalo v konkurenci na mednarodnem trgu. Zato vidi komisija možnost za dodatna sredstva le v povečanju maloprodajnega prometnega davka in prispevka od skupnega dohodka občanov, v povečanju taks in drugih pristojbin ter v podobnih virih. Veljalo naj bi načelo, da naj bi za zadovoljevanje skupnih potreb sorazmerno več prispevali občani, ki imajo večje osebne dohodke oziroma boljši standard.

■ **NE OVIRATI OBRTE** — Republiški sekretariat za gospodarstvo je umaknil že pripravljene osnutek zakona, ki bi deloma spremenil sedanji zakon o delavnicah samostojnih obrtnikov. Predlagane spremembe bi namreč škodljivo zožile možnosti za zdrav razvoj obrti in zmanjševale konkurenco. Osnutek zakona je namreč šel v skrajnost, na primer z omejeva-

Potreb več kot sredstev

njem števila zaposlenih pri zasebnih obrtnikih in s podobnimi omejitvami.

■ **NOVE TURISTICNE NAPRAVE** — V Sloveniji bosta za letošnjo zimsko turistično sezono odprta dva nova objekta. Decembra bodo na Ljubelju odprli Kompasov garni hotel z 72 posteljami. Konec novembra pa naj bi začela obratovati gondolska žičnica na Golte (Mozirska planina na Stajerskem).

■ **ZIVLJENJSKA NAGRADA** — Letošnjo jugoslovansko novinarsko nagrado »Moša Pijade« za življenjsko delo je prejel Jule Vrbič, glavni urednik »Pavliha«. Nagrada je 10.000 din.

■ **V ZAH. NEMCIJO BREZ VIZUMOV** — Jugoslovanska in zahodnonemška vlada sta se spora-

zumeli o medsebojni ukinitvi vizumov. Ta ugodnost bo veljala za tiste, ki bodo v tuji državi ostali do 3 mesecev ter se tam ne bodo zaposlili.

■ **ELEKTRIKA PO STARI CENI** — Predstavnik zveznega zavoda za plan je izjavil zveznim poslancom, da se električna energija prihodnje leto ne bo podražila.

■ **ELEKTRIKE MANJKA** — Večtedensko sušno obdobje je povzročilo, da je pretekle dni v Jugoslaviji že začelo primanjkovati električne energije.

■ **AMZ PROTI PODRAZITVI BENCINA** — Avtomoto zveza Jugoslavije je poslala pristojnim zveznim organom odprto pismo, v katerem se je izrekla proti ponovni podražitvi bencina, češ da bi to zaviralo motorizacijo.

■ **SKLENJENI IN LOCENI ZAKONI** — V Sloveniji je lani stopilo v zakonski stan 27.962 nevest in ženinov (torej 13.981 sklenjenih zakonov). Sodišča pa so lani razvezala 1973 zakonskih zvez.

■ **REFERENDUM ZA SAMOPRISPEVEK** — V Mariboru namestijo razpisati referendum o samoprispevku (1% mesečnih neto osebnih dohodkov). S tako zbranimi sredstvi naj bi zgradili 3 šole in zimsko kopalnico.

■ **ZA ZDRUŽITEV GLASOVALO 22.000 DELAVCEV** — V petih podjetjih črne metalurgije v SR Bosni in Hercegovini se je večina izmed 22.000 delavcev na referendumu izrekla za združitev podjetij v skupni rudarsko-metalurški kombinat.

■ **SPREMENBE V GOSPODARSKEM SISTEMU** so prenesle materialna sredstva in skrb za celovito razširjeno reprodukcijo v delovne organizacije. Gospodarstvo se s tem osamosvaja, uveljavljajo pa se tudi načela tržnosti na samoupravnih osnovah. Na podlagi teh ukrepov so se začele občine hitreje usmerjati v reševanje vseh tistih družbenih zadev, ki jih je treba opravljati v interesu občanov na območju lokalnih skupnosti.

Ko ugotavljajo teze o idejno-političnih osnovah za izdelavo programa družbeno-ekonomskega razvoja SRS gornje dejstvo, hkrati opozarjajo, da so še vedno prisotna etatična pojmovanja in pogledi na mesto in vlogo občine. Vse preveč še vedno poveljujejo urejanje vseh zadev le s predpisi in z zakoni, podcenjujemo pa učinkovitost družbenih dogovarjanj kot oblike za razreševanje številnih vprašanj. Zaradi tega tudi dostikrat manjka pobud za urejanje problemov in odnosov na raznih področjih življenja v komunah. Občin-

PRED VI. KONGRESOM ZK SLOVENIJE

Ne podcenjujmo učinkovitosti družbenih dogovarjanj!

Razvoj komunalnega sistema bomo zagotovili s tem, da krepimo in razvijamo samoupravne naloge občine zlasti povsod tam, kjer občina povezuje interese, sredstva in aktivnosti občanov ter organov delovnih organizacij

ska skupščina se vse preveč uveljavlja le v svoji državni funkciji s svojim aparatom kot podaljškom državne oblasti, zveze in republike.

■ **OBCINA JE TEMELJNA DRUŽBENO-POLITICNA SKUPNOST**; zato si moramo prizadevati za pametno samoupravno delitev dela med republiko in občinami. Občina naj ohranja vse tiste pristojnosti, ki jih lahko racionalno rešuje sama ali v povezovanju z drugimi občinami. Vse drugo, kar presega ta okvir, pa je treba reševati na ravni republike kot samoupravne nacionalne skupnosti. Področja dejavnosti namreč ne moremo deliti na občinska in republiška; taka delitev ne ustreza našemu družbenemu sistemu. Sleherno področje dejavnosti v državi je hkrati tudi stvar občine, le da se vanj vključuje na racionalen in učinkovit način, pri tem pa seveda upošteva širše interese nacionalne skupnosti.

■ **SISTEM FINANCIRANJA OBCIN** bo zato treba spremeniti tako, da bodo glede samofinanciranja občine bolj samostojne. To hkrati seveda pomeni tudi hitrejšo integracijo občanov. — Teze še opozarjajo, da vloge republike ne moremo pojmovati kot federacije komun, ker je občina le del širšega nacionalnega telesa in zato ne more pomeniti samoupravno zaključene celote. Številna vprašanja s področja gospodarstva, solstva, zdravstva, kulture itd. niso le stvar posameznih občin, temveč življenjski problem vsega naroda. Od reševanja takih vprašanj zavisi stopnja uveljavljanja naroda navznoter, pa tudi navzven v svetu. Gre torej za pametno samoupravno delitev dela, kjer naj državljani v vsaki izmed samoupravnih institucij rešujejo in urejajo tiste probleme, ki jih je na dani ravni možno racionalno in učinkovito reševati. Tako lahko sprostimo vse zdrave pobude in zagotovimo kar največji razvoj naroda kot celote.

■ **SPREMENBE V ODNOSIH FEDERACIJA** — REPUBLIKA moramo ocenjevati predvsem s stališč hitrejšega razvijanja samoupravnih odnosov na vseh stopnjah.

Sprememba republiške ustave

Sestava skupščine se bistveno ne bi spremenila, le namesto sedanjega organizacijsko-političnega zbora bi ustanovili zbor občin

Skupna komisija vseh zborov republiške skupščine za ustavna vprašanja zdaj dokončno oblikuje svoje predloge, katere člene republiške ustave naj bi dopolnili, spremenili ali celo izpustili, kaj pa zdaj še ni zrelo za odločitev in je treba še preučiti, da bi spremenili kdaj kasneje.

V bistvu pa gre predvsem za take spremembe ustave, ki naj bi omogočile še doslednejše uveljavljanje temeljnih ustavnih načel, saj jih je petletna praksa v celoti potrdila. Izkazalo se je, da nekatere podrobne določbe niso povsem v skladu s temi načeli, so morda nejasne in povzročajo zato različno razlago, ali pa so prepodrobne ter jih kaže spriti dinamične našega družbenega življenja izpustiti in raje urediti z zakonom. Ustava je namreč trajni dokument, ki ne sme biti podvržen prepogostnim spremembam.

Sestava skupščine bi ostala po sedanjih predlogih v glavnem ista. Sestavljali bi jo republiški zbor kot zbor odposlancev občanov Slovenije, zbor komun (občin ali občinskih skupnosti, kajti za ime se še niso zedinili) kot zbor odposlancev občanov v občinah. Potem so še gospodarski, prosvetnokulturni in socialnozdravstveni zbor kot zbori odposlancev delovnih ljudi v delovnih skupnostih. Sedanjega organizacijsko-političnega zbora pa ne bi bilo več.

Po enem predlogu naj bi vsi zbori šteli po 75 poslancev, razen zbora občin, ki bi štel toliko poslancev, kolikor je občin, se pravi 60. Po drugi varianti pa naj bi republiški zbor tudi v prihodnje štel 120 poslancev, kolikor jih ima zdaj. Po prvi varianti bi se število poslancev skupščine zmanjšalo od sedanjih 400 na 360, če pa bi ostalo v republiškem zboru 120 poslancev, bi bilo pa v skupščini pet poslancev več kot doslej.

Poslance republiškega zbora bi volili občani neposredno, in to po pravilu, da se volil en poslanec na približno enako število prebivalcev. Če bo v njem le 75 poslancev, potem iz vsake občine v njem ne bo poslancev in je to že en pomislek proti zmanjšanju števila poslancev tega zbora. V zboru delovnih skupnosti bi vsaka občina

volila po enega poslanca, preostalih 15 poslanskih mandatorov pa bi razdelili po številu zaposlenih z določenega področja. Ker je npr. število zaposlenih v gospodarstvu v mariborski občini precej večje kot v drugih, bi v tej občini izvolili še dva poslanca v gospodarski zbor.

Med drugimi predlogi za spremembo ustave je tudi ta, naj vsaki dve leti ne bi volili polovice skupščine, ampak bi vsaki štiri leta volili celotno skupščino. Volilne enote se namreč med seboj ne skladajo in so bile volitve praktično vsaki dve leti v štirih petinah volilnih enot. Pomemben je še predlog, naj bi ustavo dopolnili tako, da noben poslanec ne bi mogel

biti izvoljen več kot dvakrat v isto skupščino. Po dosedanjih ureditvi je bil lahko zdaj član enega zbora, v naslednji mandatni dobi drugega in spet prvega itd. Spremenili pa bi tudi določilo, po katerem član izvršnega sveta ni mogel biti dvakrat zapored član tega telesa. Pametno je namreč omogočiti, da izvršni svet do kraja uresniči zastavljeni program, za kar pa je štiriletna mandatna doba marsikdaj prekratka.

To so le nekateri predlogi, o katerih je razpravljala komisija. Pričakujejo pa, da bodo te predloge dali v začetku novembra že v javno razpravo.

V. J.

ISKRA tekmuje v mednarodnih merilih

Na zadnjem sejmu SODOBNE ELEKTRONIKE je razstavljalo tudi združeno podjetje ISKRA kot integrirano podjetje z zagrebško RADIO-

INDUSTRIJO. 16 njenih proizvodnih tovarnov s 30 obrati je tokrat pokazalo samo 164 eksponatov, ki so že v redni proizvodnji. Zajemali so predmete, ki sodijo v profesionalno in tako imenovano aspično rabo. Zanimivi so bili lepo izdelani predmeti iz panoge žičnih in brezžičnih zvez, kinoakustike, industrije avtomatike, elektrooptike, merilne tehnike in elektronskih elementov.

NADALJNJA RAST INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

V septembru je bila v Sloveniji industrijska proizvodnja za 8,8 odstotka večja kot lani v istem mesecu, glede na letošnji avgust pa se je povečala za 0,7 odstotka. V letošnjem 8 mesecih se je industrijska proizvodnja v SRS nasproti enakemu letnemu razdobju povečala za 6,1 odstotka.

Nova kmetijska pospeševalna služba

Po predlogu naj bi zagotovili sredstva le za višje stopnje dejavnosti, za delo med kmeti pa naj bi skrbele le kmetijske organizacije, čeprav nimajo sredstev

V predlogu nalog, organizacije in financiranja kmetijske pospeševalne službe v Sloveniji je zapisano, da bo težišče dela usmerjeno na zahtevnejše kmetijstvo. V programu je nešteto veliko dejavnosti. Gmotna sredstva pa so predvidena le za republiški center pospeševalne službe in za kmetijske ter veterinarske zavode. Za pospeševalno službo pri kmetih naj bi skrbele kot doslej le kmetijske organizacije z lastnimi sredstvi.

Ali bodo kmetijske organizacije lahko razvile med kmeti široko pospeševalno službo, kot so jo letos ali lani? Kmetije namreč trdijo, da je sedanja hudo preozka, brez nje pa si sami ne morejo pomagati.

Bodeč po letošnjem gmot-

nem stanju kmetijskih organizacij lahko z gotovostjo rečemo, da pri pospeševanju kmetijstva med kmeti ne bodo zmogle več kot doslej. Večina kmetijskih organizacij ima letos zgubo pri svojem gospodarjenju. Kako naj torej vzdržuje predvidenih 3000 kmetijskih strokovnjakov, ki naj bi delali med kmeti tako, da bi vsak skrbel povprečno za 300 kmetij?

Program kmetijske pospeševalne službe med kmeti je dober — njegova slabost je le v tem, da ne predvideva virov sredstev za njo. Dosedanji viri so namreč tako izčrpani, da ne bodo zadoščali. Brez denarja pa ni moči narediti nič.

Kolektivni kmetijskih organizacij razpravljajo o teh nalogah različno. Na občinski

konferenci Zveze komunizmov v Ptujju smo slišali predlog direktorja obrata za kooperacijo pri kmetijskem kombinatu, naj bi spet pooblastili kmetijske organizacije, da bi le one smele odkupovati od kmetov njihove pridelke in živino. To je utemeljil s predlogom, da bi le one skrbele tudi za vso kmetijsko pospeševalno službo pri njih.

Pri tem pa se pojavljajo protislovja. Kmetijska organizacija bi izvajala pospeševalno službo preko kooperacije. Po njenih določilih pa v kooperaciji ne morejo sodelovati vsi kmetje. Vzrok za to je med drugim v pomanjkanju gmočnih sredstev. Sodelovati torej ne morejo niti se posluževati kmetijske pospeševalne službe —

s prodajo le kmetijskih organizacij pa bi morali prispevati sredstva zanjo. Prispevali bi jih v obliki zasluzka kmetijske organizacije.

Sedanja kooperacija se je zožila na okrog 15, nekatere morda celo na 10 odst. vseh kmetov. Kmetijska pospeševalna služba pa je potrebna vsem kmetom, če naj pridelujejo več in ceneje, kar bi koristilo njim in boljši založenosti trga. Trenutna prevelika ponudba na trgu nas ne sme zmeti, da bi zanemarjali proizvodnjo. Kaj kmalu se namreč lahko zgodi, da bi prav zaradi take napake začelo primanjkovati nekaterih živil. Krivi pa ne bodo le kmetje. Veliko večja odgovornost bo padla na tiste, ki naj bi usmerjali vso kmetijsko proizvodnjo. Zato ne bi smeli omejevati kmetijske pospeševalne službe le na ozek krog kmetov. Poiskati bo treba sredstva, da bodo zajela vse kmetijstvo.

J. PETEK

Vendarle zvišanje družinskih invalidnin?

9. oktobra je zvezni izvršni svet med drugim razpravljal tudi o nekaterih perečih vprašanjih borcev in sprejel več predlogov, ki zagotavljajo boljše in popolnejše varstvo družinam padlih borcev. Gre za zboljšanje položaja vdov, otrok in staršev umirlih invalidov prve skupine in tistih invalidov druge skupine, ki so imeli dodatek za nego in tujo pomoč. Družinske invalidnine tistih vdov in staršev padlih borcev, ki se sami preživljajo, naj bi se zvišale na 15.000 starih dinarjev.

Zvezni izvršni svet tudi sodi, da je treba rešiti vprašanja v zvezi z invalidskim dodatkom, kar sodi v pristojnost republik.

Gibanje zaposlenosti v Sloveniji

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko je bilo avgusta zaposlenih v Sloveniji približno 499.900 oseb, kar je za pol odstotka več kot julija etos. V gospodarstvu je delalo 426.058 oseb ali za 0,6 odstotka več, v negospodarskih dejavnostih pa za 0,1 odstotka več.

Kako je pa pri sosedih?

Znano je, da pričakujemo od novega slovenskega zakona o organizaciji davčne službe bistvene spremembe, kar zadeva nov, učinkovitejši način zajemanja davkov. K temu bo mnogo pripomogla tudi nova davčna inšpekcija Seveda ne smemo takoj prve dni pričakovati od nove službe, ki se mora organizacijsko in predvsem kadrovske utrditi, da bo naredila čudež! Upamo pa, da bo na področju obdavčenja dohodkov kmalu nastopil red. Slovenija bo poslala dve skupini uslužbencev v Avstrijo in Italijo, kjer bosta proučili predvsem tehniko za odmerjanje davkov. Dobre izkušnje, ki so si jih pridobili v tej službi naši sosedje, lahko s pridom uporabimo tudi mi.

Kmetijski nasveti

Malokrvnost pujskov

Malokrvnost ali anemija je bolezen, ki povzroča zmanjševanje rdečih krvničk v krvi, katerih naloga je prenašati kisik iz pljuč po telesu. Med domačimi živalmi je pogostna zlasti pri mladih pujskih. Najpogostejši vzrok bolezni je pomanjkanje železa, ki je bistvena sestavina rdečih krvnih teles.

■ Da so pujski zboleli, spoznamo po hitrem in globokem dihanju, živali postanejo blede in niso prav nič živahne. Vrat in tilnik otečeta, pujski dobijo še drisko ali pljučnico in radi poginjajo. Bolezen povzroča neukim rejcem veliko škodo.

Zakaj živalim manjka železa? Prašički se rodijo brez zaloga železa v jetrih, mleko njihovih mater pa vsebuje zelo malo raztopljenega železa. Če v tem času nimajo vsaj stika z zemljo, bodo prav gotovo zboleli. Iz tega razloga je najbolj nevarno pozimi, ko so živali zaradi mraza zaprte na tplem.

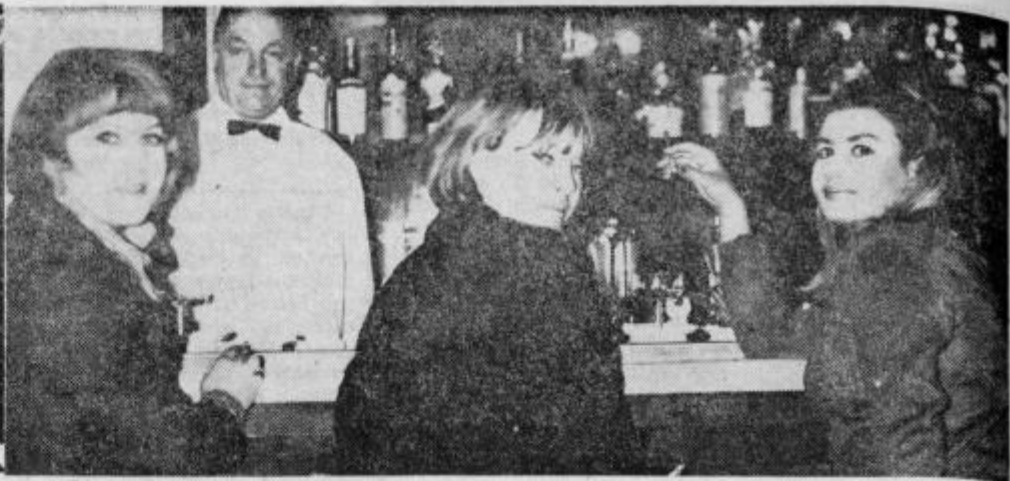
■ Mladim živalim je zato nujno pokladati vsak dan svežo, navlaženo ilovico, na ta način lahko preprečimo malokrvnost. Preprost način je tudi mazanje vimena doječe svinje z železno galico. Vendar sta ta dva načina, predvsem zadnji za farmsko rejo precej zamudna. Bolezen lahko preprečimo ali zdravimo tudi z vbrizganjem različnih železovih spojin. Najbolj se je izkazal železov dekstran, ki ga uporabljamo za zdravljenje bolezni. To učinkovito sredstvo pa je precej drago, zato so začeli delati cenejša zdravila, ki jih pujskom dajemo skozi usta. Takih zdravil sta anemin in miap. Zdravljenje je najbolje prepustiti veterinarju.

■ Za kmečko rejo je pokladanje ilovice najcenejši in najbolj preprost ukrep, ki ga je potrebno pozimi obvezno izvajati. Posebno pa je še pred tem treba paziti na prehrano brejih svinj. Krma mora vsebovati korenje, peso, repo, da bo organizem svinj dobil kar največ vitaminov.

Inž. M. L.

Meni pa je festival vseeno všeč...!

Naš tednik o takih srečanjih, festivalih in nastopih navadno ne poroča; to ni naše delo, pa tudi prostora nam vedno zmanjka. Ker pa se je naš sodelavec »na lastno pest« udeležil zadnjega festivala zabavne glasbe v Opatiji, mu njegovega prispevka, ki nam ga je poslal hkrati z milim spremnim pismom in lepimi fotografijami, le nismo mogli vreči v koš. Pa smo rekli: pokažimo festival enkrat tudi našim bralcem, morda nam ne bodo zamerili.

Slike ob levem robu: Tatjana Gros se je prebila med »festivalce«, ko je zmagala na festivalu vojaških pesmi v Beogradu s pesmico »Ne dolžite mladega vojaka«. V Opatiji sicer ni zmagala, bila pa je tarča številnih fotoreporterjev. — Jimmy Stanić: prišel — pel — zmagal... »Dubrovniški trubadurji« so prišli, peli, telovadili, in — ostali praznih rok! Vsaj, kar zadeva nagrade in priznanja...

Slike ob desnem robu: Alenka Pintarič, Majda Sepe in Zdenka Vučković so iskale poguma za točilnim pultom (zgoraj) Senka Valetanič je bila najbolj elegantna na festivalu, Tereza Kesovija pa je bila v središču pozornosti tudi med svojimi kolegi za kulisami, kjer se preganja strah in živčnost najboljše z dobro voljo. Doma je počakala samo zaradi Opatije, potem pa je odbrzela nazaj v Pariz, kjer ima dela za več let...

Moje priprave na letošnji opatijski festival zabavne glasbe so se začele že na začetku tistega tedna. Metereološki so napovedovali za četrtek, petek in soboto lepo in zelo toplo vreme, pa sem se temu primerno seveda tudi napravil. Nisem pozabil niti kopalnik! Kaj bi bilo, ko bi se moral kopaliti v družbi naših glasbenih »zvezdic« v bazenu modernega hotela AMBADOR? Vzel sem debelo reportersko beležnico in kemični svinčnik, za rezervo pa sem vtačnil v žep nekaj navadnih svinčnikov, nalivno pero pa sem nall s svežim črnilom. Fotografsko kamero sem zložil v usnjeno torbo, drugo pa sem si važno obesil prek ramen — vse je bilo pripravljeno za sveleki trenutek.

V četrtek zvečer sem bil pripravljen za spremljanje enajstega festivala »Opatija 68«. Bil sem dobro pri sebi. Ves sem se spremenil v magnetofon, da bi vse zvesto in točno zabeležil. Da bi bralce kar najbolj obveščal o sestavi »opatijskega moštva«, sem prebral vse časnike in revije za teden dni nazaj in že vnaprej sem vedel, da v Opatiji ne bom videl Vice Vukova, ki je bil tiste dni na pomladnem oddihu v Avstraliji (ko je pri nas jesen, imajo Avstralcji pomlad). Ko že omenjam Vice Vukova, naj omejam še izjavo nekoga drugega udeleženca festivala v Opatiji, ki pa me je prosil, naj ga ne izdam:

»Če ne bo Vice Vukova, se vsaj ne bo vnaprej vedelo, kdo bo zmagovalec...«

V kristalni dvorani hotela

KVARNER tudi ni bilo Arsen Dediča. Bil je v neki drugi dvorani na nasprotnem koncu sveta. Povabljen je bil na znani brazilski festival v Rio de Janeiru, mimogrede pa je še izjavil, da tega potovanja ne bi zamenjal niti za več opatijskih festivalov skupaj! »Dubrovniški trubadurji« so prišli s kompletnim moštvom, čeprav so trije njihovi člani že imeli v rokah pozive za odsluženje vojaškega roka. Ko to berete, ta trojica iz Dubrovnika že poje po notah vojaškega zborara...

Medtem pa so za kulisami odra ostali (poini upov, malo pa tudi treme) naši najboljši pevci. Med starimi znanci naših številnih festivalov so bili tu Tereza Kesovija, Gabi Novak, Zdenka Vučković, Djordje Marjanović, Dragan Stojnić, Zvonko Spišić in precej mladih pevcev in pevk, ki so bili pred svojim festivalskim krstom.

»Nimam treme, strah me je pa!« mi je rekla mlada slovenska pevka Jožica Svete. Mnogi tega niso rekli, so pa prav to mislili.

Festivali so kraji, kjer živijo udeleženci v upanju. Tu se vsi dobro poznajo, hkrati pa dostikrat iz številnih prijateljev postajajo sovražniki. Tu potekajo velike bitke: za simpatije, za občinstvo, za glasove. Ker pa ima vsaka bitka zmagovalce in poražence, to pravilo tudi festivalov ni obšlo. Zato ni čudno, če igra nekaterim pevcem na ustnicah radosten nasmešek, drugi pa spet zapuščajo dvorano soznih oči.

Letos so opatijski festival prenašali po televiziji tudi v barvi. Sreča, da solze nimajo barve, pa se jih zato na malih sprejemnikih ni videlo... Videli pa smo raznobarne balončke na kulisah odra.

»Zame ni treba nobene barve,« mi je dejal stari znanec in poklicni obiskovalec naših festivalov, stidi brez barve sem videl globoki dekolte Senke Veletanič in kratko krilce Ljupke Dimitrovske. Po mojem mnenju sta ti dve na festivalu največ »pokazali«.

Pozabil sem ga vprašati, če je pri tem mislil na njuno prepevanje. Vprašal ga bom prihodnjic, drugo leto.

Ko je vodja festivala napovedal »Stare pesme Zvonka Spišića, je nekdo (po mojem mnenju zlobnež!), ki je sedel v 10. vrsti v kristalni dvorani, dejal precej na glas:

»Razen te stare pesmi je na festivalu še nekoliko starih pesmi in sicer bi se lahko zaklel, da sem eno izmed njih že slišal na italijanskem festivalu v Sanremu.«

Kompozitorica Marija Radčič, ki je v Krapini dobila drugo nagrado, je poiskala v Opatiji rešitev s pesmijo »S. O. S.« Vendar, na morju ni bilo nikogar, ki bi jo rešil in tako ni priplavala v finale. Niso ji pomagali niti »Dubrovniški trubadurji«, ki sicer dobro plavajo na festivalih. Stipica Kalodjera je komponiral za Gabi Novak in Miša Kovača pesem »ISCEME«. Iskal je — pa tudi našel drugo nagrado, Tereza Kesovija in kvartet »4 Me« so vztrajno pre-

pevali Krajačevo melodijo »Tvoj glas, tvoj glas, tvoj glas«. Občinstvo jih je poslušalo in jim tudi dalo največ glasov. Eden izmed televizijskih snemalcev je pri tem dejal takole:

»Treba je imeti dober nos!«

Tri večere sem sedel v festivalski dvorani. Pisal sem in fotografiral, še več pa poslušal. Če bi me danes kdo vprašal, kaj mislim o opatijskem festivalu, bi mu dejal:

»Naj govoriijo zlobneži kar hočejo, meni je festival všeč. Poslušal sem tudi lepe pesmi in nekatere je občinstvo sprejelo z navdušenjem. S tem pa je namen festivala dosežen. Smo narod, ki ima rad glasbo in ki mu muzike nikoli ni dovolj. Ne pozabimo pa tudi našega starega pregovora: kdor poje, ne misli slabo!«

Festival je zaključen in opatijsko sonce je spremenilo njegove udeležence in goste, ki so bili spet dobre volje.

Cemu tudi ne! »Opatiji 68« bodo sledili novi festivali. Tisti, ki jim bomo rekli »Opatija 69, 70, 71...« in tako naprej. Vsak izmed njih bo nekaj obetal, nekaj obljubljal.

Najbolj všeč mi je bil stavek enega izmed premagnanih pevcev letošnjega opatijskega festivala:

»Ni važno zmagati — važno je nastopiti!«

Zdi se mi, da je imel prav. Vmes pa je tudi malce olimpijskega duha, saj je (hote ali nehote) moj znanec ponovil bistvo znanega olimpijskega gesla.

DUSAN BOJANIĆ

KRUHA JE ZA VSE

Čakati, čakati...

Ste že kdaj pomislili, da se naše življenje sestoji predvsem iz čakanja? Vsakega prvega v mesecu težko čakaš plačo, čakaš na rojstvo otroka, čakaš v vrsti za meso, čakaš na smrt, čakaš, skratka vedno čakaš. Ljudje mirno prenašamo tista obvezna čakanja, nekoliko huje pa je, kadar se točno zavedamo, da bi lahko čakali mnogo manj. Konkreten primer za to — zdravniške čakalnice.

Pacienti kritizirajo zdravnike, da hodijo v službo prepozno, da so njihove »malice« predolge in podobno. Vrste v čakalnicah so vsakodnevni pojav. V celjskem Zdravstvenem domu smo zato dvema zdravnikoma in trem pacientom zastavili vprašanje: »Kaj mislite o čakanju v ambulantah in ali so prepozni prihodi v službo in dolge »malice« v redu?«

Dr. ANTON KOS: »Medicina je še vedno umetnost, postavljanje diagnoze pa je v naših pogojih izredno težko in traja včasih zelo dolgo. Ljudje pojmujejo, ko pridejo k zdravniku in gredo potem v lekarno, da so zdravlje kupili. Zdravniki delamo tudi popoldne in ponoči. Psihična in fizična obremenitev je ogromna, zdravnikova učinkovitost pa je odvisna od njegovega razpoloženja. Mislim, da je bolje, da zdravnik počaka pol ure in skoncentriran nadaljuje z delom, ker bo tako lahko mnogo več naredil za bolnika.«

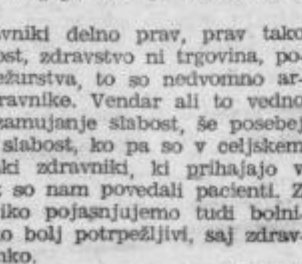
Dr. MILAN ALEKSIC: »Preobremenjeni smo. Ne samo v ambulantah, kjer dnevna frekvenca doseže tudi 70 pacientov, tu so še dežurstva in obiski na domu. Kot zdravnik te pričakujejo že v hiši, pred zdravstvenim domom in včasih moraš tik pred službo na obisk domov, ker je dopoldansko dežurstvo ukinjeno. Zato zamude. Pri malici pa gre predvsem za strokovno izmenjavo mnenj ob turški kavici, kar pa je navsezadnje potrebno, če pomislimo, da smo tako obremenjeni, da nam ostane le malo časa za zelo potrebno strokovno izpopolnjevanje.«

SLAVKO FERLEZ, delavec v Aeru Celje: »Tu je vedno treba čakati in čakati. Danes čakam že trideset ur. Nisem sicer pogosto pri zdravniku, vendar sem dosedaj vedno dolgo čakal. Prišel sem ob sedmih, pa je zdravnica pričela z delom šele ob 8.30. Torej je zamudila uro in pol. Nam v tovarni pišejo minube, ki jih zamudimo, kaj šele, da bi delal takšne zamude, ki so pa v ZD pogoste.«

JULJANA KRUSIC, prodajalka iz Celje: »Kakor prideš, tako dolgo čakaš. Sicer je resnica, da bi kupec v trgovini odšel, če bi moral dolgo čakati, vendar moramo razumeti tudi zdravnike. Njihovo delo je zelo naporno, tako zaradi dežurstev, nočnega dela kot obiskov na domu. In če je zdravnik starejši človek, težko prenaša takšne napore. Mislim, da so to vzroki dolgega čakanja bolnikov.«

Prav gotovo imajo zdravniki delno prav, prav tako kot pacienti. Preobremenjenost, zdravstvo ni trgovina, popoldansko in nočno delo, dežurstva, to so nedvomno argumenti, ki opravičujejo zdravnike. Vendar ali to vedno drži? Pravi, da je stalno zamujanje slabost, še posebej pa to lahko imenujemo kot slabost, ko pa so v celjskem zdravstvenem domu tudi zdravniki, ki prihajajo v službo točno ob sedmih, kot so nam povedali pacienti. Z našo malo anketo pa nekoliko pojasnjujemo tudi bolnikom, da morajo biti nekoliko bolj potrpežljivi, saj zdravniško delo resnično ni lahko.

I. B. M. S.

Tu nedvomno ne kaže ponovno načeti že povedanega o prednostih in koristih tesnejšega povezovanja ali če že hočete — integracije med proizvodnima organizacijama opekarne Celje in opekarne Ljubecna—Bukovžlak. Stvar obeh kolektivoma ni nezajana, čeprav se je navzven pogovarjalo o tem skoraj izključno samo na nivoju obeh direktorjev ter predstavnikov občinske skupščine. Razprave o integracijskih gibanjih v občini so kajpak bile v zadnjem obdobju nekoliko intenzivnejše, pri čemer so tudi že konkretno omenjali različne možnosti.

V takšnih okoliščinah torej je pred dnevi prišlo na pobudo kolektiva opekarne Celje do zbora delovnega kolektiva, kamor so povabili tudi več občinskih političnih in oblastnih funkcionarjev. Najkraj v začetku povemo, da je bila razprava enih in drugih koristna; Tu so delavci zvedeli za zadeve, o katerih prej niso bili podrobneje poučeni,

funkcionarji pa spet stvari, ki opozarjajo, da bo potrebno sporedno s pripravami na tesnejše povezovanje v opekarški proizvodnji to in ono še poprej urediti.

Zbor kolektiva je bil javen, ljudje so odkrito povedali marsikatero bridko na račun integracije, pač v bojzani za svoj vsakdanji kruh. Zlasti glasno in obožujoče so se oglašali nekdanji člani kolektiva opekarne Ljubecna—Bukovžlak, ki so pozneje dobili kruha v celjski opekarni. Razumljivo! Toda nekaj že mora biti na stvari in naloga občinskih forumov bo, da pomagajo zadeve razčistiti. Vso podporo v zvezi s tem je pred kolektivom obljubil politični sekretar ZK Celje Zvone Dragan.

Na zboru v celjski opekarni so med drugim sprejeli dva bistvena sklepa in sicer 1. da kolektiv celjske opekarne čuti interes in pripravljenost, da se močneje poveže s kolektivom opekarne v Lju-

becna—Bukovžlak in 2. obo kolektiva v povezavi z občinsko skupščino naročita pri neprizadeti inštituciji — Zavodu za napredek gospodarstva v Celju — variantni program integracije. Predvsem je bilo v zvezi s tem poudarjeno, da nastopata obo kolektiva kot enakopravna partnerja in da naj ne bi v nobenem primeru bili ljudje ogroženi za vsakdanji kruh, če so le voljni pridno in pošteno delati. Sklenjeno je tudi bilo, da se čim prej sestane obo delavska sveta, predstavniki obeh podjetij na skupnem sestanku. Direktorja tu ne bosta payzoča.

Za pripravljenost kolektiva celjske opekarne, (glede opekarne Ljubecna—Bukovžlak naj ponovimo, da je tam za integracijo pripravljenost že precej dolgo), da se tesnejše poveže bodisi v delitvi proizvodnega programa ali kako drugače, so značilni tudi sklepi, ki jih je kolektiv osvojil dva dni pred zborom kolektiva. Na zboru so jih sicer sa-

mo informativno ponovili, zato jih tudi tu objavljamo bolj kot informacijo.

Torej: 1. Celjska opekarne se spoji z opekarne Ljubecna—Bukovžlak kot enakopraven partner. Skupni delavski svet mora ineti iz vsake organizacije po enako število članov, 2. s spojitvijo se ustanovi novo podjetje z novim imenom, 3. potrebno je popolnoma novo vodstvo podjetja, ki bo tudi dovolj strokovno, 4. celjska opekarne obdrži svoj razvojni program v celoti, 5. zagotoviti delo vsem zaposlenim na enakih delovnih mestih, 6. z ustanovitvijo novega podjetja ostane CO samostojna enota z lastnim žiro računom in 7. do nadaljnjega v obeh podjetjih ne bi smeli zaposlovati nove delovne sile.

Omenjene točke so, če že drugega ne, vsaj izhodišče za skupno razpravo, ki naj pripelje do večjega zblizanja obeh kolektivov.

K.

IZ DELA ZVEZE MLADINE

DRUGAČNA DELITEV ČLANARINE

● Denar, ki ga zberejo člani ZM naj se v večji meri vrača aktivom in s tem članstvu.

Člani Zveze mladine so v zadnjih tednih v celjski občini zelo živahno in pogosto razpravljali o nekaterih predlaganih novostih v organizaciji, ki so zanimive tako za občinsko organizacijo ZM kot za aktivne po delovnih organizacijah, šolah in na terenu. Glede na to, da je predlog pravil o organiziranosti ZM v občini zelo obsežen bi omenili le nekatere novosti.

Največ zanimanja pri mnogih mladih pa tudi pohvale doživlja predlog o drugačni delitvi članarine, ki ga bo celjska mladina tudi povedala na primernem mestu. Dosedaj so plačano članarino delili tako, da je aktivu ostalo 25 odstotkov, občinski organizaciji 50, 25 odstotkov pa sta si razdelili republika in zveza. Novi predlog pa predvideva, da bi naj ostalo aktivom, ki so tudi neposredni plačniki v bodoče 40 odstotkov, 60 odstotkov pa občinski konferenci ZM, ki pa bi ta denar namenensko uporabila samo za skupne akcije, ki bodo pomembne za vso celjsko mladino. Predsednik Občinskega komiteja ZMS Celje, Jože Volfand, nam je v razgovoru poudaril, da je bistvo predlagane de-

litve v tem, da se bo denar tako vračal plačnikom — članom Zveze mladine. Doseženo bo dvoje: aktivni bodo imeli boljše materialno osnovo za svoje delo, laže pa bo financirati razne večje akcije od objektov do prireditelj. Seveda pa je še vprašanje, če bo celjska mladina uspela s tem predlogom.

V aktivih ZM naj bi po predlogu v bodoče delovale stalne konference ZM. Na sejah, ki bi bile vsaka dva ali tri mesece bi obravnavali probleme aktivov. Stalno konferenco bi v aktivih do 100 članov sestavljali vsi mladinci, v večjih organizacijah pa po delegatskem sistemu. Tudi v občini bi bila stalna občinska konferenca ZM, s stalnim predsedstvom in delovnimi organi kot komisijami in aktivni. V teh zadnjih bi se združevali mladi tehniki, člani ZK, kulturni delavci in drugi.

Novost so tudi takolimenovane problemske konference, ki bi jih organizirali v občinskem merilu in po aktivih, na njih pa bi obravnavali učne uspehe, nagrajevanje po delu in podobno.

Vse te novosti zasledujejo predvsem ta cilj: boljše delo v Zvezi mladine in s tem večji uspehi mladih na vseh področjih družbenega življenja.

DILEME CELJSKE MLADINE

PLESNIH VAJ ŠE VFDNO NI

● Celjski mladinci še vedno pred problemom, kje dobiti prostor za plesne vaje in mladinske plesne?

V predzadnji številki našega časopisa smo poročali o veliki želji mladih v Celju, da bi po dolgih desetih letih, odkar obstaja občinska plesna šola te dobili svoj prostor za organizacijo plesov in plesnih vaj, prostor, ki bo samo mladinski in kjer ne bo potrebna vsakodnevna bojazen ali bo kdo v nedeljo zasedel dvorano in se bo moral mladinski ples preseliti drugam.

Na pobudo občinskega komiteja Zveze mladine Celje in Občinske plesne šole so se zbrali predstavniki družbenega življenja v Celju in precej dolgo razpravo posvetili samo problematiki občinske plesne šole.

Eden izmed sklepov oziroma zaključkov razprave je bil, da Občinski komitej in Občinska plesna šola predlagata skupščini občine Celje da za potrebe mladine, družbenih, kulturnih, športnih, delovnih in drugih organizacij zgradijo v Celju pokrito dvorano. Mladina pa bi pri realizaciji tega predloga sodelovala s prostovoljnimi delom in prispevki.

To je vsekakor predlog, ki mnogo pomeni za celjsko mladino, še posebno če bo uresničen, čeprav bi ga lahko za-

interesirani podali že mnogo prej. S tem je v perspektivi problem je rešen, vendar je tu premalo. Trenutne rešitve ni. Nemogoče je pričakovati, da bo dvorana gotova že prihodnje leto. Mladi pa radi plešejo in se učijo osnovnih plesnih korakov. Mladinski plesij v Samopostrežni restavraciji se še nadaljujejo kljub glasnim in tihim pomislekom mnogih, ki se sprašujejo, ali je mogoče v gostinskem lokalu organizirati mladinski ples. V Narodnem domu — v veliki dvorani — mladi niso smeli kaditi, pa tudi alkohol niso točili med plesom. Nenadna sprememba je prav gotovo vplivala na mnoge. Po Celju krožijo nepotrebne vesti, da bodo plesne vaje v Zalcu in bodo tako stroški za te tako skromne žepne solarjem in drugih mladih ljudi še večji. Torej, kje je trenutna rešitev, ki jo celjska mladina pričakuje?

Ponovno poudarjamo, da je pravilna odločitev skupščine občine glede dvorane Narodnega doma, v kateri v bodoče ne bi bilo zabav, vendar gre v tem primeru samo za plesne vaje, za plesno vzgojo pod strokovnim nadzorstvom, skratka šolski pouk. Zato smo prepričani, da bi lahko bile v Narodnem domu vsaj plesne vaje.

M. SENICAR

(NE) VESELO VASOVANJE

V neki občini, v kateri se je vasovanje ohranilo še do današnjih dni, se je pripetil (ne)vesel dogodek, ki ga je pravzaprav povzročila nerodno postavljena lestev. Fant je hodil vasovat k dekletu; bolj na skrivaj kakor v duhu lepe slovenske folklorne preteklosti, kajti okoliščine so bile take, da si ni mogel privoščiti kakšnega solo petja ali česa podobnega. Gospodinja, pri kateri je bilo dekle hišna pomočnica, je ohranjala namreč nekaj puritanske kmečke

navade; bila je strogo moralna in zato ni marala, da bi o njeni hišni pomočnici kdorkoli mislil ali govoril kaj slabega.

Toda to seveda fanta ni motilo. Neke noči je poiskal pod kozolecem lestev in jo primaknil k oknu. Ker v tistem trenutku ni bilo lune, kot recimo v televizijski reklamni, si je prihranil plezanje navzgor, zakaj bil je tako neroden, da je razbil šipo. V tem ko je zažvenketalo, je pograbil lestev in jo odnesel nazaj pod

kozolec, potem pa jo ucvrl domov.

Vest pa mu ni daša miru. Naslednjega dne zjutraj je stopil do gospodinje in ji v dobri veri, da ga bo razumela, priznal svoje dejanje. »Ne zamerite,« je rekel »vendar sem vam pripravljen takoj plačati za novo šipo.«

oh

SOSED SOSEDU ...

Miško Kranjec

PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO
V CELJU

(Nekaj spominov ob pisateljevi 60-letnici)

Ne dolgo tega je praznoval znani slovenski pisatelj Miško Kranjec 60-letnico rojstva. Za ta dogodek se je spomnila naša kulturna javnost zaslužnega književnika z mnogimi prireditvami. Naj za to priložnost zapišem nekaj spominov na dobo pred drugo svetovno vojno, ko smo pozdravili lahko takrat že znanega pisatelja tudi na celjskem območju!

Klub kulturnih delavcev v Celju je priredil maja 1938 v I. celjskem kulturnem tednu literarni večer, na katerem so brali svoja dela književniki celjskega okrožja. Ker je bilo za te vrste prireditev takrat med prebivalci Celja in okolice, posebno med mladino, mnogo zanimanja, so se na II. kulturnem tednu prav tako meseca maja 1939 predstavili celjskemu občinstvu književniki mariborskega okrožja. Na literarnem večeru dne 3. maja 1939 so nastopili v Celju člani umetniškega kluba v Mariboru s sodelovanjem godalnega kvarteta Glasbene matice v Celju, in sicer: dr. Stanko Cajnar, dr. Ivan Dornik, Anton Ingolič, Miško Kranjec, Ivan Potrč, Radivoje Rehar, Branko Rudolf, dr. Makso Snuderl in Božo Vodusek. Viharno pozdravljen je prebral Miško Kranjec odlomek iz romana »Do zadnjih mejas«, ki je izšel v tisku nekaj mesecev pozneje.

Časi neposredno pred drugo svetovno vojno so bili zaradi močne hitlerjanske propagande in domače diktature vsak dan težji. Svobodnejše je lahko dihal le še kulturna beseda. Težnja, slišati slovenske kulturnike in oblikovalce slovenske besede in misli, se je čutila tudi v podeželju. Tako je Prosvetno in pevsko društvo »Slogas« v Roguški Slatini priredilo meseca novembra 1939 literarni večer v Roguški Slatini, na katerega je povabilo znane slovenske pisatelje Antona Ingoliča, Miška Kranjca, Ivana Potrča in Frana Roša. Uvodoma je podpisani predstavil številnemu občinstvu navzoče književnike, od katerih je manjkal Fran Roš, na kar so navedeni brali iz svojih del, črtico Frana Roša pa je prebrala znana slatinska deklamatorica učiteljica Jožica Ahlikova. Prireditve so se udeležili v velikem številu steklarji iz sosednje steklarne, mladina in mnogi intelektuali posebno učitelji šmarnskega terena. Lepa dvorana hotela Soča takrat (Aleksandrovi dom) je bila nabito polna in so poslušalci vztrajali pri prireditvi do kraja, čeprav je trajala nekaj več časa kot je bilo prvotno predvideno. Osebnost naših znanih pisateljev s poslušalci je bil nad vse prsrčen, posebno pozornost kot najbolj znana osebnost je užival Miško Kranjec, ki je bil že takrat najvidnejši predstavnik mlajšega pisateljskega rodu.

V letih med obem vojnama je bila v Celju najagilnejša kulturno-prosvetna organizacija Ljudska univerza v Celju. Ta organizacija je že leta 1940 povabila Miška Kranjca, da pride v Celje predavati — dan in témo naj si določi sam. Šlo je za to, da bi širši krog Celjanov osebno spoznal kulturnega ustvarjalca-književnika, ki je bil že tako mlad s svojimi novelami in romani zbudil nenavadno pozornost in požel mnogo priznanj, znan pa je bil tudi kot napreden javni delavec, izdajatelj in urednik Ljudske pravice. Meseca februarja 1941 je sporočil LU v Celju, da bo prišel neki bližnji dan in da bo predaval o slovenski kulturi. Risalnica meščanske šole (daneš III. osnovna šola v Vodnikovi ulici), ki je bila stalna predavalnica LU v Celju, je bila ob predavanjih nabito polna. Miško Kranjec je bil deležen močnega demonstrativnega odobravanja, del poslušalcev je moral stati celo na hodniku. Po predavanju so nekateri Celjani pospremili Kranjca v kavarno Evropo. Tam je Kranjec povedal, da je obiskal Celje »mimogrede«, ko je na komandi vojaškega okrožja v Ljubljani. Te pa so bile posebne vrste »orožne vaj« v resnici je bil naš pisatelj še z nekaterimi drugimi tovariši poslan v neko delovno taborišče v jugovzhodnem delu države (v Srbiji), kamor je Cvetkovičeva vlada pošiljala komuniste in druge napredne ljudi.

Dva meseca pozneje so Nemci bombardirali Beograd in pričeli z okupacijo Jugoslavije — mnogo se je odtej spremeniło. Na našega Miška Kranjca pa so ostali lepi spomini!

ALBIN POJAVORSEK

Drago Grabenšek

Vedno, kadar stopim v sobo, kjer dela in ustvarja mlad človek, postanem vsaj za nekaj časa drugačen. Preselim se v svet, ki je zame nov, prijeten, zanimiv, dragocen. Spoznavati začnem življenje drugih; tistih, ki jih srečam vsak dan na ulici, v trgovini ali kje drugje. Njihovega intimnega sveta, njihovega intimnega življenja in konjička ne poznaš vse do takrat, ko ne stopiš v njihovo delovno sobo, ki je njihov svet. Za tistih nekaj kratkih trenutkov poskušam dojeti bistvo njihovega dela; tistega dela, kateremu so posvetili svoj prosti čas, svoje znanje, svoj denar.

Ziveti sredi sobe Draga Grabenška pomeni podoživljati svet lepote, znanja, naporov in še vsega tistega, kar dopolnjuje njegovo življenje in istočasno kar s svojimi rokami, mislimi, znanjem stropiruje na sanj. To je dopolnjevanje človeških miselnih naporov s tehniko. Drago je radioamater. Ze deset let išče in spoznava prijatelje po vsem svetu. Radioamaterstvo mu ni več ko-

njiček. Njemu je vse to strast, skoraj poklic. Noč za nočjo ostaja zgubljen zaradi zaljubljenosti v aparature, s pomočjo katerih lahko kliče na vse strani sveta. Noč je njegov delavnik. Noč je tisti trenutek, ko se v mehki delovni sobi začne pogovarjati s nepoznanimi prijatelji v San Ma-

rino, Andorri, Jamajki, na Havajih, Fidžij otokih, Vatikanu. Na svetu skoraj ni več države, ki ne bi poklical in kasneje od prijatelja dobil kartico kot dokaz, da je z njim resnično govoril. 10 tisoč takšnih kartic je že zbranih v prednjih in stenah, kjer visijo tudi druga priznanja za dosežene uspehe, fotografije in velik zemljevid vseh radioamaterskih postaj na svetu. Edinemu je uspelo, da je postal član vseh petih največjih radioamaterskih klubov na svetu.

Drago Grabenšek pravzaprav ne pozna počitka. Soba je polna aparatov, katere je v veliki večini sami naredil. Oditajnik in sprejemnik je delal več kot deset mesecev! Koliko ur potrebnosti je bilo potrebno, da se je končno skozi aparaturo oglasil nepoznan glas z nekega konca sveta.

Po vsem svetu ima ogromno prijateljev. Z nekaterimi se je že osebno spoznal. Radioamaterstvo jih je zblizkalo. Postali so eno: prijatelji, ki si v vsem pomagajo, pripravljajo o svojem delu, življenju, delu. Ko je letos imel zlojuno roko, je to povedal enemu prijatelju radioamaterju. Ko je veliko kasneje dobil zvezo s Singapurom, ga je prav tisti Singapurčan vprašal, kako je z njegovo roko! Resnično, radioamaterji se med seboj dobro poznajo!

Ziveti nekaj trenutkov v njegovi sobi je pravo doživetje. Njegovo pripovedovanje je zanimivo, plastično. Z največjo ljubeznijo govori o aparaturah, tekmovalnih delu celjskih radioamaterjev in zanimivostih pesameznih zvez. Vedno rad omeni, da je danes na svetu okoli 330 registriranih radioamaterskih postaj in okoli 450 tisoč radioamaterjev, od katerih jih je polovica Američanov. Nikoli ne pozabi povedati, da samo v Albaniji ni dovoljeno radioamaterstvo! Velikokrat so že sodelovali v raznih humanih akcijah, vedno pa imajo dobre stike tudi s civilno zaščito.

Zadnje pomembnejše zvezo je imel s Kerguelen Islands pri Antarktiki. Francoski vremenslovci se v prostem času ukvarjajo tudi z radioamaterstvom. Ta zveza je še toliko zanimivejša, ker na otoku sploh ni elektrike, pač pa samo generator.

Zveze, pomstva in delo se nadaljujejo. Soba Draga Grabenška je nekaj posebnega: v njej je spravljen svet v malem. Prijatelji postajajo vse številnejši. Grabenška pa radioamaterstvo vse večja strast.

Tone VRABLJ

OBRAZI

ec.

NAŠI REPORTERJI ODKRILI MEDNARODNEGA GOLJUFA:

Po čem so angelčki?

MANFRED JANIČ JE V ZAPORU, GERTA IN ERNST ANABISH STA ODPOTOVALA V NEZNANO, KJE PA JE HERMINA JANIČ?

- ZAKAJ SE JE FREDI NA KONCU ODLOCIL, DA BO »VSE« PRIZNAL PRI NAS IN NE AVSTRIJSKI POLICIJI?
- KAM STA ODPOTOVALA »POMOČNICA« HERTA IN NJEN NEKDANJI MOZ, KI JE PRIŠEL V JUGOSLAVIJO »NA DOPUST«?
- KJE BO VZELA HERMINA JANIČ DENAR ZA PORAVNAVO HOTELSKEGA RAČUNA V DOBRNI IN ZA DOLGOVE NJENEGA RAZVEZANEGA MOZA?

V prejšnji številki smo pisali o MANFREDU JANIČU — FREDLU, ki je pri nas ogoljufal več ljudi za nekaj milijonov. Denar je skupaj z razvezano ženo in priležnico na veliko zapravil v naših obmorskih mestih, v Dobrni in po barih slovenskih mest. Doslej nismo podrobneje opisovali, kako smo ga odkrili in ne to, kako je goljufije izpeljal. Nekaj bralcev nas je nato opozorilo, čeprav smo tudi sami imeli namen, da tokrat opišemo kako je naša »akcija mercedes« v resnici potekala.

V Celju je »Velika riba«

Naši bralci se gotovo še spomnijo afere z uvoženimi avtomobili, ki jih je pri nas prodajal G. Horst s pomočjo naših ljudi. Ti so namreč poskusal žrtve; tem so natvezili določeno »storijo« in jih pripravili, da so kupili poceni avtomobil, ki je bil uvožen in — v Nemčiji ukraden.

Glede na to, da smo med preiskavo in spremljanjem te afere našli na kup imen in ljudi, ki s to afero niso imeli zveze, smo računali, da je podobnih »uvoznikov« in posojevalcev deviznih računov več! Razumljivo je, da te stvari ne more spremljati en

sam človek, in da je uspešnost novinarja pri teh zadevah večja, če ima več virov informacij. To je stara sveto-pisemska (novinarska) resnica.

Neko sredo ustavi znanec na cesti avtomobil in dvema kolegoma zaupa, da je v Celju »velika riba«, ki posoja devizni račun in menja devize za dinarje! To je bilo vse, znanec je pognal avtomobil in odbrzel. Ze nekaj dni pred tem pa smo izvedeli, da je v Dobrni neki gospod, ki se ukvarja z restavracijo starih umetnin. Pred dobrim poltrugim mesecem pa to, da neki tuji državljan poskuša vnovčiti dva cerkvena kipa.

Po čem so angelčki

To so bile na oko tako različne stvari, da jih ne bi nihče povezoval. Tudi mi jih nismo. Ko smo v Dobrni poizvedeli, da je ta restavrador umetnin »dolžnik« smo postali pozorni. To je bilo tudi za urednika dovolj, da je odobril kfiometrično za ta primer. Vzemirjati gostov ne smeš, pa tudi pravice nimaš, da bi šel v Dobrno in rekel: čujte, gospod, zakaj pa še niste poravnali računov?

Posedajoč na klopi v parku, kjer si lahko od dolgega časa preštel vsa drevesa, ki so

ali pa niso pomembna, smo z velikim teleobjektivom pritskali vse ljudi, ki bi kakorkoli sodili k opisu. Sele danes, ko vemo kdo je bil v resnici, se smejemo, koliko »kiks« smo naredili, saj smo osumljena posneli le trikrat. O drugih raje ne govorimo. Kaže, da nimamo nobenega talenta in ne smisla za policijsko službo.

Istočasno smo v Celju iskali »veliko ribo«. Cez dva dni smo izvedeli za eno žrtev. To bi naj bil računovodja nekega velikega celjskega podjetja, ki bi naj zamenjal skoraj poldrugi milijon. Tega bi že skoraj odštel, ker ima dober avtomobil, zato nismo mogli razumeti, zakaj bi mu naj devize služile. Toda, ko smo otipavali okrog žene, je kolega nenadoma izvedel, da se je ta nekoč nekje razburjala zaradi denarja, ki ga je dala za devize, deviz pa ni od nikoder. Torej smo bili na pravi sledi. Ni nam pa šlo v račun, da je lahko kak računovodja kljub vsemu toliko naiven!

Ko smo razvili filme je eden izmed kolegov nenadoma pokazal na sliko in dejal, da možakarja pozna, ker mu ga je eden od znancev pokazal in povedal, da prodaja cerkvene kipe! Neverjetno! In to možakar, ki sploh ni bil

v ožjem krogu osumljenih. Zadovoljni, da smo iščoč »veliko« ribo našli prodajalca kipov, smo poskušali s tem obrzdati nervozo urednika, ki ni z največjim veseljem odobril stroškov, ker nismo do takrat našli »velike ribe«. Juriš za prodajalcem kipi? Cigavi so kipi? Kje so ukrajeni? Pri nas ali v Makedoniji? V Dalmaciji ali na Bizelskem?

Pregledali smo vsa poročila o tatvinah nabožnih kipov in ugotovili, da so varnostni organi rešili na našem področju vse probleme v zvezi s tatvinami teh kipov pri nas. Torej?

To je en fin gospod ...

Po dveh dneh smo presenečeni ugotovili, da sta devizni mešetar in prodajalec kipov ista oseba. Tako se je začelo. Istega dne smo našli slučajno na drugo žrtev, ta nam je povedala za tretjega ... Ko smo zbirali podrobnejše podatke (ljudje niso preveč radodarni, če jim ne pokažeš, da si vsaj kriminalni inšpektor), zato smo le počasi napredovali. Naleteli smo na osebo, ki ni bila z Lichtensteina, temveč iz Avstrije.

Dobro. Toda poleg njega je bila tudi žena in služkinja. Vsi so nam govorili, da je to fin gospod. Le eden, ki zaide tu pa tam tudi v bar, nam je povedal, da je tega gospoda videl v mariborski podmornici (bar pri Kinokavarni) z neko striptizeto in celjskim taksistom. Ta isti taksist je v petek zvečer pripeljal v avtomobilu dve ženski pred hotel Beograd v Dobrni in se čez nekaj časa vrnil iz hotela z gospodom. Zdalj smo že vedeli, da je to naš rojak, Manfred Janič, rojen na Babnem pri Celju, ki živi v Avstriji. Na naše veliko presenečenje so iz hotela nenadoma začeli nositi neke obleke in na koncu je Janič prinesel še, žensko kolo Pony, ga zložil in dal v avtomobilski prtljajnik.

Kaj je zdaj to? Kdo so te ženske s taksistom?

Kolega, ki bi moral »dekurirati«, je odpovedal pokorščino, ker mu je zbolel sin, zato je moral neko vskočiti, da se nam »gospode ne bi izmaknil. Si lahko predstavljate, kako zabavno je čepeti nekaj ur na enem mestu, ko začne padati snega? Faj. Nikoli ne bi bil policaj. Vsi, ki so nam pri tem pomagali so bili istega mnenja. Še več, na glas so govorili, da odslej gledajo na policijo z drugačnimi očmi ...

Naslednji dan smo že izvedeli za kaj je šlo pred hotelom Beograd v Dobrni. Taksist je prišel terjat svoj dolg, z njim je bila njegova žena in žena računovodje. Tako torej. V nedeljo se ni zgodilo nič posebnega. Izvedeli smo, da je tudi zdraviliška uprava začela namigovati, naj Janič poravnava visok hotelski račun. Bajje je objubil, da ga bo v ponedeljek, ko bo prekinil počitnice in se vrnil domov. Vse te dni so se vsi trije, Fredi z ženo in služkinjo lepo sprehajali, posedali v kavarni ali parku in se prevažali v Celje in nazaj. V ponedeljek še niso plačali računa. Po krajšem posvetu, je šef določil, da je zadeva preveč vroča za nas, naj se z zadevo polgraja raje javna varnost. V torek smo z zadevo seznanili kriminalnega inšpektorja, ki je vzel primer v svoje roke.

J. Sever

Prihodnjič: STUDIO 3 IN STRIPTIZ.

EKSPLOZIJA!

(Nadaljevanje s I. strani)

Razdejanje je bilo strašno.

Vrata v stopnišču in veži v Kocbekovi ulici je scefralo. Zdrobilo je vsa okna v stopnišču, vrata nekaterih stanovanj je potisnilo s podboji vred v stanovanja. S pločnika v Kocbekovi ulici je rešetke nad kletnimi okni pometalo čez cesto v zid sosednje osnovne šole. Pqpolkaló je 63 stekel na oknih v okolici. V šolski kuhinji je med drugim pritisk podrobil nad 60 jajc, pripravljenih za malico otrok. V stanovanju v prvem nadstropju je pritisk zdrobil tudi okno kopalnice, potegnili z nje zaveso in jo vobesila čez žice električne napeljave (na sliki).

Razdejanje bi bilo veliko večje, če bi kurjač vrata, skozi katera je prišel v klet, ne pustil odprta. Tako je glavni vzduh tresčill skozi to odprtino. Če bi bila ta vrata zaprta bi bila škoda dosti večja in kurjač bi gotovo ne ostal pri življenju. Skodo cenijo na okoli 5 milijonov dinarjev.

Vzrok?

Ze nekaj dni so stanovalci zaznavali nenavaden smrad. Bilo bi bolje, če bi opažanje javili. Spušcala je cev mestnega omrežja plinarne.

Dom ZB

Vsa trgovina specializirana

Akcija krajevne organizacije ZZB NOV v Braslovčah

V žalski občini so v zadnjem času odprli devet novih trgovin, kar je rezultat prizadevanj trgovskega podjetja Savinjski magazin, ki je s tem zaključilo drugo fazo specializacije. Na območju občine je zdaj 11 samopostrežb, 15 trgovin mešanega tipa in 11 trgovin industrijskega blaga. Tako so v petih letih pridobili 770 kvadratnih metrov novih površin in obnovili 700 kvadratnih metrov starega prostora, kar bo zadostovalo za potrebe občine.

Prizadevni člani krajevne organizacije ZB NOV v Braslovčah so prišli na misel, da bi na Dobrovljah uredili partizanski dom. Za zdaj imajo načrtu, da bi za te namene odkupili zasebno zgradbo, kolikor pa to ne bi uspelo, nameravajo zgraditi novo poslopje. V prvem primeru računajo z investicijo blizu 5 milijonov 500 tisoč Sdin, pri čemer ni računana vrednost darovanelega lesa in prostovoljnega dela, medtem ko bi bili stroški novogradnje seveda znatno večji, dom pa bi gradili šelj časa.

V skladi s takšnim razvojem bo promet, kot predvidevajo, v letošnjem letu presegel 4 milijarde Sdin, to pa je skoraj trikrat toliko kot je znašal pred petimi leti. Savinjski magazin je vse te uspehe dosegel v glavnem z lastnimi sredstvi in v manjši meri s kratkoročnimi krediti, saj pri vseh investicijah isha-ja iz ekonomskega računa rentabilnosti. Medtem ko je bila v začetku še veliko improvizacij, so v zadnjem času usmerili svoja prizadevanja v sodobno opremo in kvaliteto.

Pobudo braslovške organizacije je ugodno sprejel tudi občinski odbor v Zalcu, ki jo bo vsekakor gromotno podprl; takšna pomoč bo potrebna še z drugih strani, kajti Braslovčani, ki bodo nosili pretežno breme, vendarle finančno ne bi mogli načrta izpeljati sami.

nejšo potrebo kakor v to, da bi zadovoljili potrošnika tudi z večjo in boljšo izbiro. Ponudba zdaj celo presega povpraševanje, kar je, kot menijo, pogoj uspešnega poslovanja. Ob vsem tem pa je značilno, da so se osebni dohodki delavcev v trgovini v primerjavi z lanskim letom povečali le za 2 odstotka in se gibljejo v poprečju nekaj nad 83.000 Sdin, in da tudi položaj prodajalcev ni najboljši. Njihov dohodek je namreč odvisen od ustvarjenega prometa, pri

čemur seveda delovni čas ni važen. V tej zvezi se še vedno pojavljajo nemogoča stališča, češ če si prodajalec svojega dohodka ne zasluži v osmih urah, naj pa ima odprto trgovino dvanajst ur! V takšni logiki nekaj manjka; predvsem ne upošteva recimo z ustavo določenih delovnih norm. Čeprav potemtakom položaj trgovskih delavcev marsikje še ni rešen in je trgovina v

Seminar gorskih reševalcev

Na okrešlju je v teh lepih jesenskih dneh skoraj teden dni trajal seminar in trening članov celjske gorske reševalne službe in predstavnikov milice. Skupno so ob koncu pripravili v stenah Rinkke uspelo demonstracijo reševanja ponesrečencev.

Posvet sekretarjev ZK

V Planinskem domu v Logarski dolini je bil posvet članov medobčinskega sveta ZK in sekretarjev komitejev občinskih konferenc s področja nekdanjega celjskega okraja. Na posvetu so med drugim razpravljali tudi o nalogah članov zveze komunistov v zvezi z organizacijo vseljidske obrambe.

Obisk v Železni Kaplji

Ob praznovanju šestdesete obletnice obstoja in delovanja prosvetnega društva Zrja v Železni Kapli na avstrijski Koroški, je tjaka odgovarjala tudi skupina predstavnikov mozirske občine. Delegacijo je vodil JOZE DEBERSEK, predsednik skupščine občine Mozirje.

V Železni Kapli je predstavnik mozirske občine sprejel tudi g. WAGNER, deželni glavar iz Velkoveca in FRANC LUBAS, župan Železne Kaple. Med sprejemom so med drugim načeli tudi vprašanje razširitve maloobmejnega prehoda za pešce na Pavličevem sedlu. Kot je znano, je do Pavličevega sedla na naši strani zgrajena lepa gozdno-gorska cesta, ki bi za začetek ustrezala potrebam. Predstavniki mozirske občine žele doseči, da bi sedenji prehod za pešce, prehod bi naj bil odprt le nekaj dni v tednu, razširili.

GOLTE VSE BLIŽJE DO LINI! V četrtek popoldne je v Zekovc, do spodnje postaje največje gondolske žičnice pri nas, prispelo prvo vlečno vozilo s prvimi metri vlečne vrvi za žičnico. Po enajstih dneh je iz Milana prispel v Soštanj posebno grajen vagon na katerem je bil zavitek vrvi za mozirsko žičnico. Sam zavitek je bil težak 53 ton! Razumljivo je, da je transport tega tovora zahteval posebno skrb in posebno ekipo z vozili. Zavitek vrvi so do Zekovca vozili skoraj dva dni! Morali so namreč obiti vse mostove, za

VELENJE

Kako so delali poslanci?

Priprave za pomladanske volitve ljudskih poslancev so se v velenjski občini praktično začele že v septembru. Tako se je doslej že dvakrat sestala koordinacijska komisija v kateri so člani kadrovske komisij posameznih političnih organizacij občine, ter razpravljala o kriterijih za evidentiranje možnih kandidatov za bodoče poslance. Prvotako se je v Velenju že sestala volivna komisija. V predhodnih pripravah se bo socialistična zveza močno angažirala tudi okrog ocenjevanja dosedanjega dela poslancev, saj je takšna ocena nedvomno dobro izhodišče za izbiro bodočih kandidatov. Nasploh čakajo občinsko organizacijo SZDL in krajevne organizacije v naslednjih mesecih zelo odgovorne in zahtevne naloge.

Prednost šoli v Šentilju

Na nedavnih zborih volivcev so poleg razprav o spremembi ustave in razprav o mednarodni situaciji govorili o tekoči krajevni problematiki in v posameznih vaseh in zaselkih. V Šentilju pri Velenju so znova dvignili svoj glas za ureditev šolskega poslopja. V skladu s programom, ki ga je svoječasno pripravila posebna komisija šolnikov in predstavnikov občinske skupščine pride naslednje leto. Za letošnji občinski praznik 8. oktobra so odprli prenovljeno šolo v Cirkovcih, za Šentiljem pa pride na vrsto za adaptacijo osnovna šola v Ravnah pri Soštanju. Šola v Šentilju je nižje organizirana; ima 4 razrede. Razmere so tod zares slabe, saj ima cela šola samo 1 vodovodno pipo, da o sanitarijah, podu in drugim ne govorimo.

POHIŠTVO

- ZA VSAKO STANOVANJE
- ZA VSE POTREBE IN ZA VSAK OKUS
- NA KREDIT
- BREZ POLOGA IN BREZ POROKOV
- BREZPLACNA DOSTAVA NA DOM

VSI KUPCI POHIŠTVA BODO VKLJUCENI V ZREBANJE NAGRAD V DRUGEM POLLETJU 1968

ŠIPAD

Celje: Mariborska cesta 4

KOMEMORACIJE V ŽALSKI OBČINI

Ob dnevu mrtvih bodo v žalski občini številne komemoracije. Večje žalne slovesnosti bodo v Zalcu, Preholdu, Grižah in na Vranskem. Za to priložnost so uredili tudi mnoge spomenike padlih borcev v Zaplanini in Letušu, na Vranskem, Črnem vrhu in drugje. Poleg članov ZZB je pri urejanju spomenikov sodelovala zlasti šolska mladina.

NE HODI DOMOV BREZ

PAVLICAN

Dopisujte v vaš tednik

MIRKO BELOSEVIC (avtor) in RUDKO FAJGELJ (slovenska priredba) AVSTRIJSKO - JUNJSKA OFENZIVA 1918 IN JUGOSLOVANI

(DRUGIC)

Francozi so se povlekli samo malo južneje od Asiaga, a že opoldne istega dne zavzelo nazaj izgubljeno pozicijo.

Informacijski urad je bil informiran takorekoč vsako minuto, kakšna je situacija na fronti. — (Sette comune) — na Aziaški planoti in na Pijavi. Prvi ujetniki pripovedujejo, da je avstrijska ofenziva že doživela svoj zlom tako, ko je pričela udarjati. Nemška italijanska artilerija, avstrijskem pa se tega prvega dne ni ničesar posrečilo. V ozadju, v informacijskem uradu vrhovne italijanske komande se je vodila še druga bitka. Zaslisevanje ujetnikov je pospešeno in neprestano dobivajo važne informacije o položaju avstrijske vojske, ki se nato telefonsko ali pa preko motoriziranih kurirjev javljajo vrhovni italijanski komandi.

Takorekoč — istega dne, ko se je ofenziva začela je že dopoldne bila popolnoma zlomljena. Bil je onemogočen kakršnokoli prodor. Nobenega presenečenja ni bilo več, ker

se je vedelo vse do podrobnosti, kako so Avstrijci pripravljali, kakšna je njihova moč in na katerih sektorjih bodo nastopili.

S porazom Konrada von Hötzendorfa je bil povzročen tudi poraz Borojeviča na Pijavi. Od začetka je Borojevič imel uspeh, ker je na nekaterih sektorjih prodril čez Pijavo. No, 18. 6. začno napad Italijani, a 19. 6. je Pijava narasla zaradi deževja in tako postala odlični zaveznik Italijanov. Borojevič se je moral s Pijave umakniti.

Naj omenimo še to, da so italijanski, angleški in francoski oficirji, ki so bili ujeti v Avstriji, izjavili, da so vedeli, kdaj se bo začela ofenziva, ker so vse to »izdajali« in povedali mladi jugoslovanski in češki oficirji avstro-ogrskemu vojske.

General Ludendorff je v svoji knjigi »Meine Kriegserinnerungen« priznal, da zaradi pomanjkanja podatkov ne more ugotoviti, kateri so bili razlogi za neuspeh avstro-ogrskemu vojske.

»Brezglavi napad cesarske

in kraljevske vojske je bil zame globok in bolesten doživljanje. Na kakšno olajšanje pritiska na zapadni fronti, to je proti Franciji, nisem mogel več upati, je izjavil Ludendorff.

Zelo obsežno delo o prvi svetovni vojni je vsekakor »Der Völkerring« Verlag von Julius Hofmann, Stuttgart, ki v 27. zvezku obširno govori o zlomu avstrijsko junjske ofenzive 1918 na italijanski fronti. Tudi tu se pripisuje prav dezertarjem iz avstrijske vojske (Jugoslovanom in Čehoslovakom), da pri zavezniških ni bilo presenečenja in da so prav ti zavezni Jugoslovani in Čehoslovaki doprinesli k porazu na Aziaški planoti in porazu Borojevičevega napredovanja preko Pijave.

Karl Friedrich Novak govori v svoji knjigi »Der Weg zur Kathastrophe« o avstrijski ofenzivi na italijanski fronti in piše: »In usoda se je končala. Bila je izdaja. Dva oficirja in trije praporščaki (zastavniki) so dezertirali na visoki planoti v Italijo in več drugih tudi na ostalih sektorjih

fronte. Oni so vse izdali. Isto noč, ko je Avstrija pripravljala napad, je bil sovratnik — to je antantne armade — že čeli dve uri pripravljen na protinapad.«

General Maks Ronge piše v svoji knjigi »Krieg und Industrie-spiionage« o zlomu 11. avstrijske armije na planoti pri Aslagu in navaja razloge.

Komanda italijanske armije — generalstabin major Finci je dne 7. 7. 1918 v imenu vrhovne komande armije in svojem imenu izrazil ustmeno in dal pismeno priznanje za »celotno delo v informacijskem uradu, ki je odlično funkcioniralo zahvaljujoč se oficirjem in vojakom za aktivno, inteligentno in fanatično sodelovanje, s čimer so doprinesli svoj veliki delež k skupni zmagi antantnih sil.«

Poraz avstrijske vojske na italijanski fronti pa je bil posebnega pomena za Nemčijo. Ta poraz je predstavljal negativno bilanco posebno za nemško vojsko v Franciji. Francoski vojski je bila olajšana situacija, ker zaradi te-

ga avstrijska vojska ni mogla udariti v bok iz Italije. Prav tako ni mogla Avstrija izločiti določenega števila vojakov in topov za to fronto. Nemčija se je nato začela umešavati v notranje politične in vojaške zadeve Avstrije. V Budimpešti so se jezili na Dunaj, avstrijski Slovani so pa Dunaju grozili s samoodločbo. Celotni cesarja Karla in cesarice Zito so začeli javno sumničati, da sodelujeta s sovražniki.

Vojakom in oficirjem na fronti so pripovedovali, da so za poraz avstrijske ofenzive krivi in odgovorni dezertarji slovenske narodnosti, to je Čehoslovaki in Jugoslovani, ki so pravočasno o vsem informirali sovratnika — Italijo in s tem omogočili, da ni bilo nobenega presenečenja.

V Italiji ujetim Avstrijcem in Madžarom pa se je zdelo čudno in se niso mogli potolažiti, da Slovani niso več njim podrejeni, temveč je izgledalo tako, da so sedaj Slovani gospodarji situacije.

Sestanki po krajevnih skupnostih

Od 1. do 10. novembra bodo po krajevnih skupnostih šentjurske občine sestanki predstavnikov Občinske skupščine in Občinskega odbora SZDL ter predstavnikov družbenopolitičnega življenja v kraju. Na teh sestankih se bodo pogovorili predvsem o problematiki posameznih naselij in nekaterih kadrovskih vprašanjih.

Se mesec dni

Samo še trideset dni ali nekaj več loči občane Kalobja v šentjurski občini od trenutka, ko se jim bo izpolnila njihova največja želja. Dela na cesti namreč dobro napredujejo, čeprav so ljudje govorili, da je zmanjkalo denarja. Kot so nam povedali na občinski skupščini šentjur, pa bo cesta vozna že koncem prihodnjega meseca.

Pletovarje-Dramlje

Gozdno gospodarstvo je zgradilo s precejšnjo pomočjo zainteresiranih občanov cesto Pletovarje-Dramlje. Uredili so jo tako, da je po njej že mogoče voziti z avtomobilom. Ta cesta je še en dokaz, kaj zmorejo šentjurski občani, če se odločijo za prostovoljno delo in prispevke.

Prihodnje leto vodovod

Kot napovedujejo bo v začetku prihodnjega leta stari šentjurski problem zaradi pomanjkanja vode povsem izginil. Nova zajetja so veljala 26 milijonov starih dinarjev.

Trgovino so odprli

Samopostrežba na Planini, o kateri je bilo zadnje mesece zaradi počasne gradnje toliko govorjenja, je končno dokončana. Novo, moderno trgovino so odprli pred dnevi precej svečano. Trak je prerezal podpredsednik skupščine občine šentjur tov. Svetina.

Se o Gornjem trgu

Na občinski skupščini v šentjurju so nam povedali, da so se možnosti asfaltiranja ceste skozi Gornji trg v šentjurju izredno povečale, glede na to, da bo problem vodovoda rešen. Kot kaže, bodo lahko asfaltirali cesto že v začetku prihodnjega leta.

Novi prostori

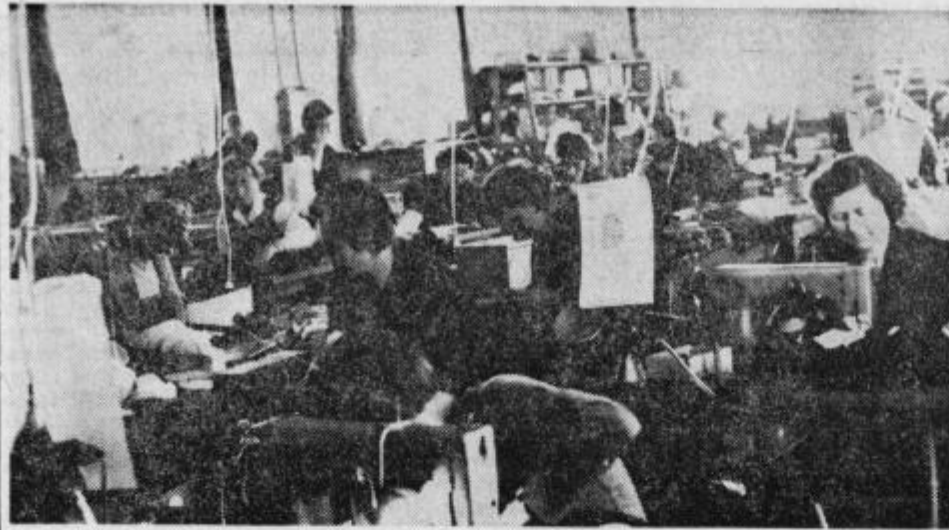
Veterinarska postaja šentjur bo verjetno že prihodnje leto dobila nove prostore v bližini šentjurske klavnice. To bo vsekakor zelo pomembno za njihovo kvaliteto dela, ki sedaj poteka v neprimernih prostorih.

Iz Loč:

● V Ločah se vedno primanjkuje pitne vode. Tudi ob deževnih dneh je le premalo, vedno pa je slabe kvalitete. Zato, kot kaže, letos se ne bo nič z obljubo občinske skupščine, da bodo v Ločah potegnili vodovod. Seveda je spet denar tisti, zavoljo katerega so resna prizadevanja, da bi vendarle rešili problem pomanjkanja pitne vode v nekaterih naseljih konjske občine, padla v vodo. Ostane torej le še uparje, da bo prihodnje leto bolj rododarno.

● V Ločah so postavili paviljon, v katerem bodo našli zavetišče vozniki, ki čakajo na avto. Denar za utico je dala krajevna skupnost.

● Funkcionarji loške krajevne skupnosti ugotavljajo, da so s svojo odločitvijo, da zavezajo žičnico in uredijo v zasebni strugi kopalnice, zadeli žebelj na glavo. Čeprav je bila letošnja kopalna sezona izredno kratka, je bil obisk zelo velik in zato tudi izkustek se kar zadovoljivo. Ugotovili so celo, da če prostor, ki so ga rezervirali za sončenje, premešamo in da bi ga veljalo razširiti tudi na desni breg zajeznega potoka. Ta pa je v privatni lasti.

Takle je pogled na halo, kjer vsak dan izdelajo več kot tisoč copat.

NA OBISKU V KONUSOVEM OBRATU V LOCAH

S kvaliteto so si utrdili položaj

V Ločah sta samo dve delovni organizaciji, ki zaposlujeta večje število ljudi. To sta opekarna in obrat konjskega »Konusa« za izdelovanje copat. Obe organizaciji pa sta hkrati tudi skoraj edina realnejša možnost za zaposlitev nevalificiranih delavcev in delavcev širokega območja, ki sega tudi čez meje konjske občine. »Konusov obrat za izdelovanje copat je letos zabeležil svoje najboljše rezultate. V petih letih dela so imeli nič koliko težav — najprej s proizvodnjo, nato s kadri in končno še s prodajo. Zdaj je v obratu zaposleno manj ljudi kot ob ustanovitvi — komaj dobrih sto, njihovi proizvodni rezultati pa so neprimerno večji. Izpad rok marljivih žena in deklet — kajti večina kolektiva so ženske — pride v skladišča kakih tisoč copat dnevno. Medtem ko so v prvih devetih mesecih lanskega leta izdelali 187 tisoč parov, so jih letos v tem obdobju poslali na trg že 207 tisoč. Vrednost proizvodnje je bila lani v

prvih sedmih mesecih 3 milijone 400 tisoč novih dinarjev, letos pa so jih zabeležili še 7 milijonov 582 tisoč. To je tudi v skladu z zastavljenimi planskimi predvidevanji. Velik vrednostni uspeh je posledica boljše plasmana artiklov, ta pa spreminjenega asortimana. V njem je več sodobnih oblik in materialov, pa tudi kvaliteta je boljša kot je bila pred leti. »S kvaliteto dela in marljivostjo naših delavcev smo lahko zelo zadovoljni,« nam je ob obisku v obratu dejal obratovodja tovarni Berglez. »Tolikšna kvaliteta je ob dejstvu, da zaposlujemo v glavnem nevalificirane delavke, skoraj neverjetna. Toda gotovo k temu pripomore precej dolga doba priučevanja, ki jo mora prestati vsak novinec. Zasluge res ni prav velik, pa tudi najmanjši ni. Povprečje prejšnjega meseca je bilo 671 dinarjev, ki je — če upoštevamo kadrovske strukture — še kar ugodno.« Zanimivo je, da ta »Konusov

obrat, ki sodi med tiste, ki imajo skoraj prazna skladišča in svoje izdelke včasih že vnaprej prodajo, nekoliko včasih izvažajo. Res, da gre na tuje tržišče le kakih 10 odstotkov proizvodnje, toda nekateri dogovori — kot na primer z nemško firmo Adidas, so zelo lepo uspeli. In čeprav v »Konusu« zamenjajo se ne mislijo na razširitev tega obrata, je dejstvo, da bi, po svojih ocenah, lahko plasirali še precej več izdelkov, kot jih pošiljajo na trg zdaj, gotovo spodbudno. In kakšni so delovni pogoji? Hala v Poljanah je sodobna, svetla, manjkajo pa dodatni prostori, kjer bi mogle delavke v miru početi svojo skromno malico in druge. Za razliko od srednjega obrata v Slov. Konjicah tu tudi nimajo toplega obroka, čeprav bi bil še kako potreben — saj se precej ljudi vozi na delo iz precej oddaljenih krajev. No, kaže, da bodo v kratkem uredili tudi to pomanjkljivost. Hrana naj bi pripeljali iz »Konusovega« obrata družbene prehrane, jedilnico pa bo verjetno za tisti čas gostoljubno odstopil kolektiv loške opekarne. To bo gotovo precej izboljšalo položaj delavk, ki nimajo ravno lahkega življenja, saj jih — podobno kot njihovih brez števila tovarišic v drugih krajih — po opravljenem delu v tovarni čaka še kopica domačih opravil. I. BURNIK

Čez nekaj dni...

Te dni se bodo dijaki I. osnovne šole v Slov. Konjicah vselili v novo šolsko poslopje. Tisti, ki so si zgradbo že ogledali, so navdušeni. To pa ne velja samo za otroke, temveč tudi za prosvetne delavce, ki so zadnje tedne kar zapovrstjo hodili v novo hram učnosti, da bi tudi sami spodbudili obrtnike, ki zabljajo zadnje žebelje v novo opremo. Kako bo zaživel življenje v novi šoli, bomo torej lahko opisali šele kdaj prihodnjic, za zdaj pa lahko rečemo, da je 15 novih učilnic — od katerih so morali dve spremeniti v pisarne, knjižnico in zbornico — velika pridobitev za Slov. Konjice, pa tudi za konjsko osnovno šolstvo sploh. Po preselitvi prve osnovne šole, se bodo v staro poslopje vselili dijaki II. osnovne šole. Pouk bo torej tudi posledje potekal še v obeh dosedanjih šolskih poslopih, toda pro-

svetni delavci in otroci bodo rešeni nemogočih delovnih pogojev v »gostujočih« oddelkih, ki so bili doslej tudi v kulturnem in mladinskem domu.

Tako je nova osnovna šola zgrajena do svoje prve faze. V drugi, ki jo začnemo prav zdaj, bodo dobili lepo telovadnico, v tretji pa še prostore za kabinetni pouk, pisarne in vse drugo. To je sicer še bodočnost, saj bo pred tem gotovo treba poskerbeti za nekatere okoliške šole, zlasti vitanjsko, kjer že uvajajo tretjo izmenjo. Uresničitev obljube, da bodo konjski otroci dobili novo osnovno šolo že v letošnjem letu, je omogočil zlasti republiški kredit, seveda pa se poznajo tudi že sredstva, ki redno dotekajo iz samoprispevka, ki so ga občani izglasovali marca letos.

I. B.

LOKA PRI ŽUSMU

Vsi poprijeli

Prav gotovo ni potrebno, da bi ponovno pisali o tem, kako zelo so aktivni ljudje v šentjurski občini, kadar gre za prostovoljno delo in razne prispevke tako v denarju kot materialu, potrebno pa je, da nekatere njihove akcije omenimo. Poglejmo, kako je bilo v zadnjih mesecih v Loki pri Žusmu.

Ljudje so preko vseh krajevnih organizacij oziroma pod njihovim vodstvom s prostovoljnimi delom zgradili za gasilskim domom plešišče, kar je sedmoma velik prispevek za nadaljnji razvoj družabnega življenja v njihovem kraju. Predvsem mladi so bili tisti, ki so največ prispevali k zaključnim delom pri vodovodu v Dobrinah pri osnovni šoli. Letos pa so imeli ljudje v tej krajevni skupnosti veliko dela z obnavljanjem in vzdrževanjem cest Volčja

jama — Žusen in Zamer — Stara Glazuta. Povsem novo pa so zgradili cesto Mrzlek — Lakner. Krajevna skupnost je prispevala 1.000 dinarjev, prav toliko občani, ostalo pa so naredili s številnimi prostovoljnimi delavnimi urami. Stari in leseni most v Brodah na cesti za Dobrino že nekaj časa ne zadostuje za potrebe cestnega prometa, zato so se ljudje odločili, da zgradijo nov most z betonsko oporo, ki pa bo lahko služil potrebam kraja dalj časa.

Tako so opravili že mnogo akcij, pa še več jih bodo. Se najbolj pa so letos zadovoljni s preskrbo v trgovini trgovskega podjetja Merx Celje, ki se je zelo izboljšala, odkar sta se združila Merx in Resevna. V kraju je še trgovina Kmetijskega kombinata, ki pa ima prav tako veliko dela.

— čar

V OSPREDJU KOMUNALNI PROBLEMI

Šmarska občinska organizacija Socialistične zveze živi v stiku z ljudmi in to je pravzaprav olajševalna okoliščina pri uresničevanju mnogih nalog. Medtem ko je v zadnjem času temeljitejšo obravnavo posvetila delu krajevnih skupnosti, se zavzema za dograditev nekaterih komunalnih objektov, kot so vodovod, vaške ceste itd. Po besedah predsednika izvršnega odbora občinske konference SZDL Jožeta Gojtana bi bilo v tej zvezi trenutno najvažnejše, da bi pričeli rekonstruirati cesto Podčetrtak—Kumrovec, dokončali cesto od Rogatca do Lupinjaka na hrvaški strani ter rešili vprašanje Halarjevega in Smebovega klanca. Poseben problem je dalje avtomatizacija telefonskega omrežja. Socialistična zveza ima prav tako interes za poslovanje trgovskega podjetja Jelša, ki bi se naj s svojo izbiro še bolj približalo potrošniku, da bi bil odliv dohodka iz občine manjši; s prizadevanjem pa spremlja tudi razvoj osnovnega šolstva. Kot je dejal Jože Gojtan bi morali z gradnjo nove osnovne šole v Rogški Slatinici pričeti čimprej, hkrati pa urediti šolske razmere v Podčetrtku, saj gre za to, da bi vsem učencem omogočili normalno šolanje.

V letošnjem letu beležijo na Šmarskem precejšnje težave v odkupu kmetijskih presežkov, kajti pokazalo se je, da zlasti sadja neorganizirano ni mogoče spraviti v promet. Zato so zelo močno težnje, da bi ga čim več pre-

delali doma, kar bo lahko opravil novi obrat Vital v Mestinju.

V okviru svojega delovnega načrta bo šmarska organizacija SZDL posvetila prihodnje naloge obrambni vzgoji prebivalcev in izobraževanju rezervnih kadrov. V ta namen je posebna komisija pripravila 18 predavanj, v načrtu pa so tudi praktične vaje iz civilne zaščite.

Med važnimi nalogami SZDL ni nazadnje tudi pomoč mladinskemu vodstvu pri reševanju aktualnih problemov, pri čemer bo nujna širša akcija za vključevanje mladih v članstvo ZK.

dhz

Sentvid pri Planini

Hočemo dvorano!

V Sentvidu pri Planini so bili redki sestanki ali pa razgovori med ljudmi, na katerih ni bila omenjena obnova dvorane. Vsi sklepi, ki so jih sprejeli so bili sprejeti v trdnem prepričanju, da je potrebno takoj pričeti z obnovo dvorane, žal pa sklepi niso realizirali, čeprav so pred časom prav za to imenovali posebno komisijo.

Razumljivo je, da so za takšno obnovo potrebna tudi sredstva. Občinska skupščina šentjur naj bi prispevala nekaj denarja, predvsem gre tu za vsoto, ki jo je občina dobila ob prodaji skapinje v Sentvidu. Ivan Tovernik pa je na sestanku predlagal, da bi zaprosili za pomoč tudi Republiški svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Ljubljani.

Sentvidčani so se tako dogovorili, da bodo preizkusili vse možnosti za obnovo dvorane, kajti to

hočejo imeti.

— Nikar se ne trudite, nimam denarja da bi plačal, res ne...

— Kdo vas pa vpraša za plačilo, boste že, boste že... je hitela gostilničarka in dobrote so letela na mizo kot mana Izraeicem spod' neba...

Doktor Lorger tudi drugi dan ni odpotoval po milijon starih dinarjev. Vsakemu, ki mu je hotel čestitat, je pojasnjeval, da ne verjame da je res. Ljudje so počasi začeli sumiti, da zato tako dolgo odlašajo, ker mu je milijon zavrtel glavo in ker je nenadoma postal stiskač. Znano je bilo, da je bil doktor Rupnik darežljive sorte in da so na Šmarskem popili prenekateri liter na njegov račun.

Za gostilne in trgovine je bil dobitnik milijona dobra naložba. Ponujali so mu, ga vabili, mu dajali od najboljšega najboljšje. Plačilo, saj je vendar čas. Napitnina je vendar kraljevska, če račune plačuje milijonar. Začeli so prihajati predstavniki društev, od gasilcev do ORJU-

Šmarčanti so veseli in dobrodušni ljudje. Eno je zanesljivo, da tme Šmarje ne prihaja od šmarnice, kajti njega dni, so bile stam gor pri svetem Rok' že gurce sim pa taja z dobro žlahno trlico. Šmarčani bi ne bili to, kar so, če vsak dan koga na drobno in vsake kvarte koga na debelo ne bi potegnili. Če so potegnjeni, stočno prenašajo poraz, še več, navihano se muzajo, kajti sposojilo se vračila veselia.

NE VERJEMITE ŠMARČANU NJEGOV DOBER DAN ZA DNE, POČAKAJTE VEČERA!

DRUGI DEL ZGODBE PO PRIPovedovanju DR. LORGERJA:

IZPUHTEL MILIJON

(Nadaljevanje iz prejšnje številke in konec)

Tako je po zaslugi gostilničarke Bencarjeve zvedelo celo Šmarje, da je advokat doktor Rupnik zadel na loteriji milijon. Rupnik se je hudo otepal sreče, ki ga je doletela:

— Beži, beži. Saj se še tega ne spominim, kdaj bi bil kupil srečko, pa bi zdaj zadel milijon?

— Seveda ste ga, gospod dohtar. Tu piše, črno na belem piše, da ste zadel milijon. V Zagreb morate ponj...

— Eh, saj se ne mudi, tudi če je res. Le kaj bi s tolikšnim denarjem, milijon...

— Se ne mudi? Kam bi z denarjem? Križ božji, kaj ne rečete, gospod dohtar... Ste lačni, žejni. Imenitno kapljico imam. Za vas bom dala nastaviti pipo...

NE, ki se je maloštevilna, zato pa toliko bolj glasno motovnila po Šmarskem. Vsi so prosili za prispevke.

Naposled je doktor Rupnik le sedel na vlak. Toda že v Sentvidu je izstopil, se vrnil skrivaj domov, če se ni spotoma kje ustavil. Če se je, se je gotovo tam, kjer bog roko ven moll...

Advokat Rupnik je Šmarčane potegnil s pomočjo poštarja Conča, ki je telegram odtipkal in poslal pismonošo v gostilno, kjer je doktor Rupnik vsak dan posedel. Da so imeli vsi dolge nosove, ko se je razvedelo, da je milijon izpuhtel, ni treba pripovedovati...

Zapisal: JURE KRASOVEC

POZOR! Prihodnji najnovejša potegavščina, ki je trenutno ob krohotu prva med vsebino pogovorov za omizji.

Oglašujte v „CT“

Kamor gre cesar peš

- PRAVIJO, DA SPOZNAS KULTURO GOSTITELJA PO UREJENOSTI NAJBOLJ INTIMNEGA KOTICKA
- ALI LAHKO STARA METLA IN MOKRA ZAKLOVINA (HOTEL POSTA) NADOMESTITA TOALETNI PAPIR IN BRISAČO?

je verjetno nekdo v preveliki vniemi odtrgal.

Na-Na, Branibor, Evropa, Pošta in Mignon sodijo v drugo skupino, ki pa se že precej razlikuje od prve. Pri Na-Na sicer imajo lavabo za umivanje rok, nekdo pa je odnesel zgornji del pipe in gost ne more odpreti vode. Tako je tudi lavabo brez pomena. V gostilni Branibor dobi odrasel gost navaden košček papirja in to ne toaletnega, drug kos pa za brisanje rok — brisača! Oboje le za 30 starih dinarjev. Evropa ima razbito ogledalo, kar je pripisati gostom, ki imajo v tem hotelu posebno veselje do razbijanja ogledal, sliko celotnega stranišča pa dopolnjujeta polna školjka in splošna umazanija. V Pošti imajo lavabo primeren za umivanje povsem malega dojenčka, pod njim pa kraljujeta stara metla in mokra žaklovina, ki so ju morda namenili gostom kot nadomestilo za toaletni papir in brisačo. V Mignonu vlada precejšen smrad, školjka je polna, ogledalo pa je skoraj neuporabno.

V tretji skupini prednjači po najboljši uvrstitvi Kolo-dvorska restavracija kljub ne-

znosnemu smradu in ubogim štirim koščkom papira za 30 dinarjev. V stranišču gostilne Ob Savinji je promet samo enosmeren, saj je tako ozko, da se le s težavo srečata dva normalna človeka. Ubo-gi Zabotinski, če bi ga v tem stranišču presenetila potreba. Zarjavela žica, kot snatezalo za vodo, školjka v pisoarju brez dotoka vode, okarakterizirata stanje pri Ribiču. Zvezda je poleg desetih pozitivnih osvojiteljev tudi sedem negativnih točk, kar je le preveč za slaščičarno. V Kopru so tri scelice, odprta je bila le ena. Prostor je bil precej zanemarjen.

V predzadnji skupini sta Dalmacija in Ljudska restavracija. V prvi smo našli stranišče brez sedala, skrajno umazano in precejšen smrad. Še huje je bilo v Ljudski restavraciji. Napol odtrgana vrstica, nedoločene freske rjave barve po stenah — neznani umetniki, nekdo, ki je bil slačen pa je odgriznil še četrta sedala.

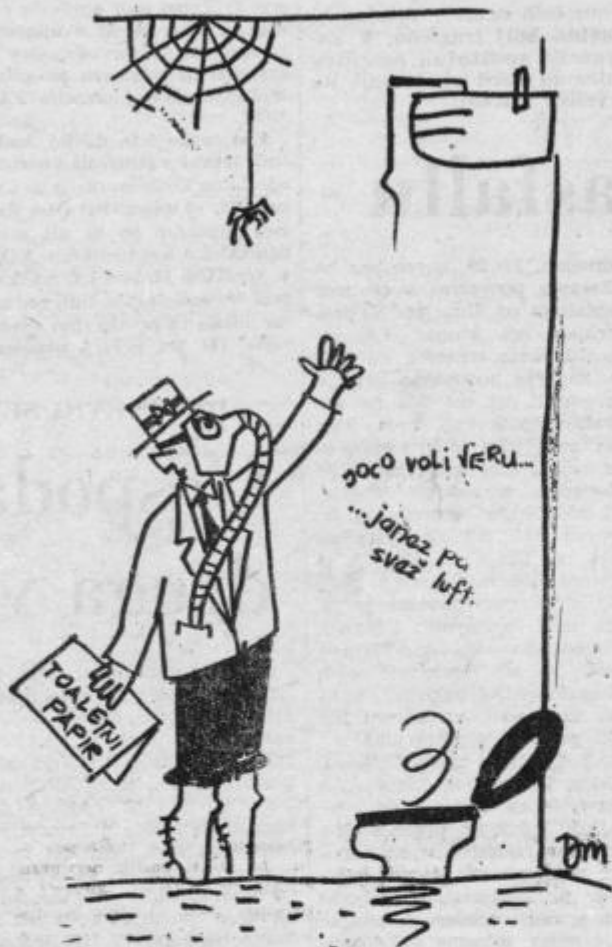
Ve zadnji skupino se je brez konkurence uvrstila Turška mačka, ki bi resnično dobila posebno medaljo za popolno neurejenost. Joj, joj,

in joj, ubogi gost! Pisoarji brez dotoka vode, polomljeno sedalo, velika luknja na tleh z umazano vodo, vse majhno in skrajno zanikarno. Poleg tega pa stranišče v letnem času širi z oknom na vrt »prijetne« vonjave. Stranišče pri Turški mački, je dobilo kot edino samo negativne točke. Kar šest.

Tako izgleda naš TOP POPS lestvica, katere rezultati so bili porazni tudi glede na najbolj optimistična pričakovanja. Želimo poudariti to, da so celjska stranišča ponekod prava sramota za celjske gostinske delavce, ki pa v mnogočem krivijo za takšno stanje predvsem goste, vendar so urejena stranišča v Celei, Majolki in Ojstrici dokaz, da je mogoče ta intimni prostor tudi lepo urediti. Res je, da velik del krivde nosijo tudi gosti, toda to je sestavni del nekega gostinskega lokala. Če že dajo v gostilni gostu toliko pi-jače, da se lahko samo »primate« do stranišča lahko pričakujejo tudi to, da bo stranišče onesnažil bolj kot je normalno.

Upamo, da naša akcija ne bo povzročila pri gostinskih delavcih preveč jeze, malo pa jo je potrebno, že zaradi upanja, da se bo stanje do časa, ko bomo akcijo ponovili, spremenilo.

Akcijo WC pripravila in izvedla
TONE VRABL
MILAN SENICAR

RAZGOVOR Z NEZNAJNIMI »LIKOVNIMI USTVARJALCI IN DUHOVITEZI«

Ni vse umetnost, kar je narisano na steni

Slovenci ljubimo umetnost. Ljubijo jo tudi drugi. Ne Slovence, pač pa umetnost. Tisto pravo, elementarno, ljudsko, preprosto umetnost, ki je polna prekipevalne likovne strasti.

UMETNOST NA STRANIŠČIH OZIROMA NJIHOVIH STENAH.

- Ze dolgo rišete?
- Začel sem v vrteu.
- Vrteu?
- Doma imamo majhen vrt. Saj razumete...
- Rišete tudi doma?
- Kaj si pa predstavljate? Umetnost se ne sme zapirati v lastno stanovanje. Umetnost je na-

menjena ljudem. In tu je veliko ljudi.

— Vam pomeni risanje na stene v straniščih nekaj več?

— Združujem lepoto z umazanijo. Ko gledam v pisoar, doživljam lepoto, ki jo kasneje izrazim na steni.

— Hajduka ste nekam poslali... Je to tudi umetnost?

— Nogomet je umetnost.

— Pa vi, zakaj ste napisali svoj naslov na steno? Saj to ni božjepotni tempelj?

— Saj ni moj naslov, ampak prijatelj.

— Obvladate kompozicijo slike?

— Obvladam stensko slikarstvo in to mi je popolnoma dovolj.

Od neznanih navčnih navidev sem se poslovil. Z desnim očesom sem pazil, da me slikarjeva paleta (berič roka) ne bo zadela, z levim očesom pa sem opazoval steno. Nekaj prepikanih srčkov, naslovov, pa besed, ki so v slovarju označene z zvezdico...

Slovenci ljubimo umetnost. Ljubijo jo tudi drugi. Seveda pa ni vse umetnost, kar je narisano na steno. Še posebej, če so to straniščne stene...

Pravilnik o minimalni opremitvi in opremitvi gostinskih obratov. Stranišča, tretje odstavke.

Pisoarna stranišča morajo imeti odtok ob stenah, tla morajo biti v sredini dvignjena in nagnjena proti pisoarnim stenam ter sploh tako urejena, da je možno čiščenje z vodnim curkom. Stranišča morajo biti higiensko urejena in prav tako vzdrževana. Imeti morajo predprostor s tekočo vodo za umivanje. Oskrbljena morajo biti s toaletnim papirjem, okna pa zavarovana zoper mr-

v uredništvu smo precej razmišljali o AKCIJI WC, kot smo ji dali delovni naslov, predvsem zaradi problematičnega opisovanja vsega, za kar smo predvidevali da bomo našli v celjskih gostinskih lokalih oziroma njihovih straniščih. Odlučili smo se, da si predamo stranišča 16 celjskih lokalov, saj je znana resnica, da kulturo gostitelja najlažje spoznaš po urejenosti najbolj intimnega kotička. Da se ne bi bilo prehudilo, smo za akcijo odločili v jutranjih urah in še to v ponedeljek ter tako obiskali Celei, Majolko, Ojstrico, Na-Na, Branibor, Evropo, Pošto, Mignon, Kolodvor, restavracijo Ob Savinji, Ribiča, Zvezda, Koper, Dalmacijo, Ljudsko restavracijo in Turško mačko. Tako smo izvedli svojo majhno straniščno povesanje, ki je bilo na srečo kmalu končano, na srečo zaradi, ker vsi ljubimo le prijetne vonjave in svež zrak. Za prihodnjo podobno akcijo si bomo pač priskrbeli plinske maske.

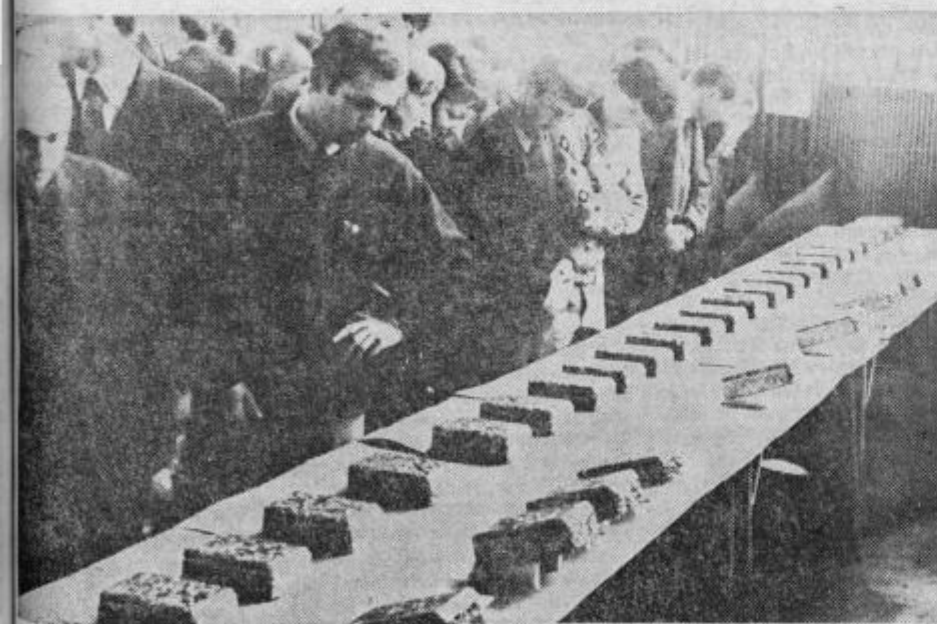
Pripravili smo si poseben ocenjevalni sistem, z negativnimi in pozitivnimi točkami, katerega smo poleg lavabov in toaletnega papirja vnesli tudi brisačo, milo in čisto sedalo, kar je nedvomno tudi zelo pomembno.

In rezultati? Porazni! Kljub jutranji urli kaj bi naletek! Šele zvečer?

Obiskana stranišča lahko nadeležno v nekaj skupin. V prvi so Celeia, Majolka in Ojstrica, ki imajo najsolid-

neje urejena stranišča v Celei. Urejujejo jih posebne uslužbenke, ki pobirajo od gostov od 30 do petdeset dinar-

jev za milo, brisačo in papir. Pri Ojstrici nas je motilo le to, da edina odprta »scelica« ni imela sedala, ki ga

Razstava hmeljskih vzorcev letnika 1968. je vzbudila v Zalcu izredno zanimanje med pridelovalci hmelja. Sodili so, da kaže tako revijo najboljših hmeljev iz vse Slovenije nadaljevati tudi v prihodnje. Diplome in odličja za najboljši hmelj prejelo 22 razstavljalcev iz zasebnega in družbenega sektorja.

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA REVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nedavno je medobčinski sindikalni svet Velenje sklical širši razgovor o problematiki Topolšice, na katerem so sodelovali mimo predstavnikov sindikalne podružnice iz Topolšice še predstavniki sekretariata za zdravstvo SRS Slovenije, predstavniki regionalnega zdravstvenega centra in drugi. Osnovna ugotovitev je bila, da predlog regionalnega centra ni osvojljiv za Topolšico. Če se že operira z orientacijo, da naj bi v bodoče ostalo na 1000 prebivalcev 0,7 bolniške postelje za zdravljenje pljučnih bolezni bi glede na število prebivalstva v celjski in severnoslovenski regiji bilo potrebnih skupno 210 postelj. V tem primeru bi Topolšica obdržala jedno objektov in kadra. Topolšica

se po izjavi predstojnika primarija dr. Ivana Cestnika ne bi upirala združitvi z drugim zdravstvenim zavodom, nasprotno, tako sodelovanje je v strokovnem pogledu celo koristno... V Topolšici vidijo perspektivo v sklopu celjske bolnišnice in se bodo v tej smeri tudi vršili nadaljni razgovori s celjskim zdravstvenim centrom.

Bolnišnica v Topolšici ima ves potreben kader, ki so si ga z leti težko priborili. Med njimi je 6 specialistov s stažen več kot 10 let, razen tega pa je bolnišnica vzgojila za potrebe zdravstva v Sloveniji 15 zdravnikov specialistov za TBC in pljučne bolezni.

Mimo iskanja rešitve v sklopu celjske in ravenske zdravstvene regije bo Topolšica še naprej zadržala tesne stike z

republičkim zdravstvenim centrom. V kolikor bi prišlo do dokončnih razprav o namembnosti bolnišnice v Topolšici za socialne namene oz. vsaj del let, se mora ta problematika tudi z vidika finančnega reševanja obravnavati na širši osnovi, ne v mejah regije...

Topolšice nedvomno ni moč prepustiti usodi. Zadeve torej morajo biti tako ali drugače urejene še letos, kajti kmalu bo tu čas za sklepne pogodbe. Če se v naslednjih dveh mesecih ustrežne zdravstvene institucije na Slovenskem ne dogovorijo oz. ne nakažejo rešitve za Topolšico, utegne ta ustanova v naslednjem letu zaiti v težko, celo nepopravljivo situacijo.

F. KRIVEC

NA KRATKO

Spet javna tribuna mladih

Minuli teden se je v stekleni dvorani delavskega doma spet zbralo nad dve sto mladih ljudi na javno tribuno. Tokrat so na njej obravnavali razvoj aktualnih mednarodnih problemov in posebej nedavne dogodke na Češko-Slovaškem. Na naslednji zaključni javni tribuni, ki bo prve dni novembra pa bo na dnevnem redu predlog novega statuta ZKS in posebej dolžnosti in pravice ter naloge posameznih članov ZK oziroma krajevnih in drugih organizacij ZK.

Tovarna elektroporcelana izvaža v ZRN

Pred kratkim so v Tovarni elektroporcelana na Izlakah pri Zagorju začeli izvažati manjše količine porcelanskih gri za razsvetljavna telesa tudi v Zvezo republiko Nemčija. Kupci iz te države so se sicer zanimali še za nekatere druge izdelke tega podjetja, vendar za zdaj še niso našli najbolj ugodnih rešitev za cene temu blagu. Zdaj prodaja ta zagorski kolektiv svoje izdelke že v šest vzhodno in zahodnoevropskih dežel.

Manjši promet na črnalki

Zagorska bencinska črpalka je imela od spomlad do jeseni izredno velik promet. Tudi v prvi polovici oktobra se je vsak dan oglašilo na črpalki več desetih kupcev goriva, kar je očito posledica izredno lepega vremena za ta letni čas. Zadnje dni pa je začel promet rahlo upadati, kar je najboljše znamenje, da zagorski motorizirani vozniki že mislijo na zimo in na čas, ko bodo nekateri le samo še ob posebnih priložnostih šli na cesto.

Priprave na revijo pevcev upokojencev

Letos sta bili v Zasavju dve reviji vokalnih ansamblov upokojencev. Tokrat je na vrsti Zagorje ob Savi, da organizira podobno prireditev v delavskem domu. Zagorski pevski zbor upokojencev je v ta namen zaprosil za finančno podporo nekatere zagorske delovne organizacije in druge. Hkrati se zbor pospešeno pripravlja na koncert, na katerem se bodo občinstvu predstavili z nekaterimi na novo nastudiranimi vokalnimi skladbami.

Novi člani ZK v steklarni

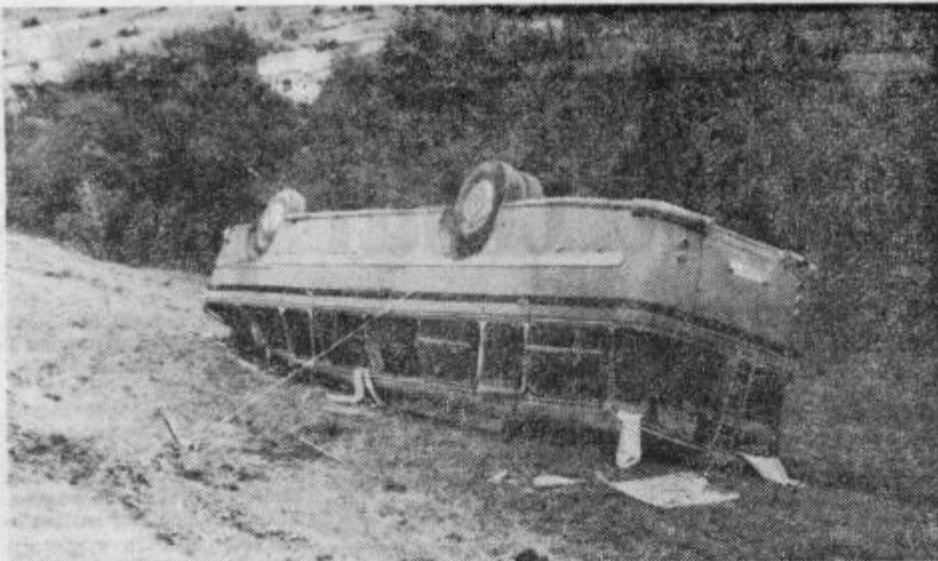
Pred kratkim se je sešel tvarniški mladinski komite. Na seji so govorili o pripravah na letošnjo konferenco steklarstva mladine, ki bo predvidena v drugi polovici novembra. Ob tej priložnosti bodo slovesno sprejeli v vrste ZK okoli 10 do 15 novih članov ZK, predvsem mladih delavcev in delavcev. Mladinsko vodstvo v podjetju je sklenilo povabiti med člane ZK vse tiste mladince in mladinke, ki so se že doslej izkazali s svojim delom v mladinskih aktivih in drugod.

Delo kluba 67 steklo

Poročali smo že o načrtih mladinskega kluba 67, ki si je v času svojega obstoja pridobil širok ugled med hrastniško mladino in celo odraslimi. Pred dnevi je vodstvo kluba pripravilo za svoje poslušalce prvi večer v novi sezoni, ki so ga posvetili planinstvu. V prihodnjih tednih se bodo zvrstile nekatere zanimive glasbene in druge prireditve.

Imenovanja in razrešitve

Na 16. seji obeh zborov občinske skupščine so odborniki sklepali tudi o nekaterih imenovanjih in razrešitvah. V zbor delovne skupnosti niže glasbene šole Hrastnik je bil kot predstavnik javnosti namesto Zdenka Ulge, imenovan Jože Gerbard. Za ravnateljico niže glasbene šole je bil pred kratkim izvoljen France Okorn, namesto dosedanjega direktorja Viktorja Malovrha, ki je sprejel dolžnost predsednika občinske konference SZDL Hrastnik. V programski svet lokalne radjske postaje Trbovlje sta bila od skupščine občine Hrastnik imenovana Viktor Malovrh in Albin Zibret. Na predlog upravnega odbora sklada za negospodarske investicije se je število letnega znižalo od dosedanjih 17 na 9 članov. V komisijo za preklifikacijo zemljišč v katastrski občini Sv. Jurij ob Turju so imenovani Dovi Peter, Jože Gričar in Anton Zavrl iz Kovča. Odborniki so potrdili sestav komisije za določitev meja katastralne občine Hrastnik, ki jo je predhodno imenoval predsednik skupščine Milan Bahč.

Letos je bilo na zagorskem področju nekoliko manj prometnih nesreč. Vendar bi se nekatere, kot tiste na fotografiji, utegnile končati znatno bolj tragično. V Zagorju ob Savi se vsestransko prizadevajo za to, da bi vozniki spoštovali omejitve hitrosti na glavni cesti skozi mesto in da bi vozniki motornih vozil upoštevali, da nobena cesta III. ali IV. reda ne dovoljuje velike hitrosti.

Za praznik po asfaltu

Ko se bodo konec prihodnjega meseca podali po novi cesti Smarjeta-Dol pri Hrastniku prvi vozniki motornih in drugih vozil, bodo vsekakor morali priznati, da so graditelji uspešno opravili svoje delo. Zelo malo ali znabiti celo ničesar pa ne bodo vedeli o tem, da so izvajalci imeli opraviti z izredno zahtevnimi zemeljskimi prilikami, da so morali obvladati številne ovire in zapreke, saj je po sodbah strokovnjakov dograditev te ceste bila povezana z dejansko nenavadnimi zahtevnimi nalogami.

Kmalu po pričetku del pri gradnji te ceste, so se izvajalci otepali z izredno slabim vremenom. Še celo pri padnini JLA, ki so prišli nekaj tednov na traso, so bili dostikrat nejevoljni, ker jim je neprestano deževje jemalo dragocene delovne ure in dneve. Pa vendar, delo je teklo, čeprav z manjšo zamudo. Zdaj, ko je v deželi že več tednov trajajoče obdobje suhega, ugodnega vremena, so izvajalci dohiteli zamujeno, zato sodijo, da bodo dela skopčali v drugi polovici novembra.

Nobenega dvoma ni, da bo nova, nad šest metrov široka, sedem km dolga asfaltna

cesta na odseku Smarjeta-Dol pri Hrastniku izrednega gospodarskega in turističnega pomena tako za občine celjskega, kot komune zasavskega območja. Promet po stari cesti so otežkočali številni, nevarni in ozki zavoji, zato so se je vozniki težjih tovornjakov raje izogibali. Zdaj bo vse to odpadlo, saj gre dobršen del ceste po novi trasi, izvajalci pa so uspešno odpravili tudi nekatere druge težave in probleme, ki so se jim postavljale po robu med gradnjo.

Z dograditvijo te ceste bodo revirji dejansko dobili svoje sokno v svetu proti Celju, Mariboru, Savinjski dolini in

drugami. Po 29. novembru bo Zasavje povezano s cestnim asfaltom od Smarjete do podtrojanskega klanca. Ob tej priliki kaže omeniti, da tudi v Zagorju pospešeno urejajo preostali del cestišča na Lokah oziroma v Kisovcu, kjer so zemeljska in druga dela končana, zdaj je v gradnji le še most čez potok Medijo. Končno kaže omeniti, da bo nared tudi del Zasavske ceste od Litije do Zagorja s čemer dobivajo revirji boljše in ustrezno povezanost tudi proti Zgornjemu Posavju.

Občinska skupščina Hrastnik bo ob otvoritvi ceste Smarjeta-Dol pripravila krajšo slovesnost, na katero bodo povabili predstavnike sedanjih občin zlasti Laškega, Celja, Trbovelj in Zagorja ob Savi. Tako bodo revirji letošnji jubilejni praznik Republike počastili z nekaterimi pomembnimi gospodarskimi pridobitvami, ki bodo omogočili uspešnejše izvajanje ciljev reforme.

V ZAGORJU LETOS MANJ NEZAPOSLENIH

Delo za 180 ljudi

Oživiljanje gospodarjenja v občini Zagorje ob Savi je omogočilo tudi hitrejšo zaposlovanje novih delavcev in delavk. Ob začetku letošnjega leta je bilo na izpostavi komunalnega zavoda za zaposlovanje v Zagorju ob Savi registriranih nad 230 oseb brez dela. Po podatkih za mesec september pa so imeli na izpostavi prijavljenih le še 113 ljudi, v glavnem fantov in deklet, ki se želijo zaposliti.

Največ novih zaposlenih imajo v Tovarni elektroporcelana na Izlakah pri Zagorju ob Savi. V tem podjetju so letos sprejeli na delo najmanj 140 novih delavcev in delavcev. Čeprav gre za začasno delovno razmerje, vsaj v večini primerov, so vendar izgledi, da bo lepo število na

novi zaposlenih ostalo če že ne za zmeraj, pa vsaj za lep čas v delovni organizaciji. Ta in prihodnji mesec bodo v obratu »Liscas Zagorje ob Savi« v zvezi na preizkušnjo okoli 20 deklet. Če jo bodo ugodno prestale, jih bodo vzeli v stalno delovno razmerje. Pogoj za to je da novosprejete delavke po prestani preizkušni dobi izpolnjujejo vsaj 70 odstotkov norme ostalih delavk, ki so že več let v tovarni. Delavke dobe v času preizkušnje 300 din na mesec, zdravstveno zavarovanje zanje pa plača komunalni zavod za zaposlovanje.

Tudi letos pozimi se bo verjetno začel nekaj mesečni tečaj za pridobitev poklicev natakarjev in kuharjev v zagorski gostinstvo-kuharski so-

li. Seminar finansira komunalni zavod za zaposlovanje, vanj pa vpisujejo vsa dekleta in fante, ki imajo končno osemletko. Po končanem tečaju si mladi pridobijo polkvalifikacijo.

Letošnje jesen so Strokovni-izobraževalni center, rudarski šolski center zasavskih premogovnikov in drugi sprejeli najmanj 200 novih vajencev. Od tega okoli 43 iz občine Zagorje ob Savi. Nadaljnjih 30 vajencev pa so sprejele nekatere druge delovne organizacije oziroma zasebni obrtniki. Med sedanji ni nezaposlenimi so v glavnem vsi tisti mladi ljudje, ki niso končali osemletke, precej pa je nekoliko starejših žensk, ki bi si rade z zaposlitvijo izboljšale svoj gnotni položaj.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE HRASTNIK

Urbanizem in drugo

Na sobotni seji skupščine občine Hrastnik so odborniki razpravljali o 10 točkah dnevnega reda. Med drugim so dali soglasje k predlogu akcijskega programa za delo občinske skupščine in njenih organov v naslednjem obdobju in govorili o spremembah oziroma dopolnitvi urbanističnega programa v občini Hrastnik in o določitvi naselij in območij, za katere je potrebno izdelati urbanisti-

no dokumentacijo. Razen tega so obravnavali predlog odluka o sprejetju zazidalnih načrtov za naselje Dol in za del naselja Studenec.

Na tej seji so odborniki poslušali tudi poročilo posebne komisije oziroma štaba o varstvu pred elementarnimi in drugimi hudournimi nesrečami in posebej o zadnjih škodah zaradi plazovja v središču Hrastnika in po ukre-

pih, ki so jih že ali pa jih bo treba storiti za odpravo zemeljskih vdorov. Odborniki so s tem v zvezi dali več predlogov, o čemer bomo podrobneje poročali v naslednji številki našega časnika. Naposled so imeli na dnevnem redu še odlok o spremembah maloprodajnih cen v trgovini na drobno, zlasti kruha in razpravo o spojitvi lekarn v Zagorju in Hrastniku.

UREJEVANJE SPOMENIKOV IN SPOMINSKIH OBELEŽIJ NOV V HRASTNIKU IN ZAGORJU

Žalne svečanosti

Ne glede na to, da občinski zvezi združenj borcev NOV v Hrastniku in Zagorju ob Savi stalno vzdržujeta in urejata vse spomenike in spominska obeležja NOB na svojih področjih, jih bosta pred Dnevom mrtvih še posebej skrbno očistili. V hrastniški občini so, kot je znano, skrb za to prevzeli delovni kolektivi, medtem ko bodo oskrbeli s cvetjem vse spomenike NOB šolarji. V Zagorju ob Savi ima v oskrbi največ teh obeležij krajevna skupnost—Center, ki ji pri tem opravilo pomagajo obe šolski skupnosti. Drugod pa so za okrasitev s cvetjem in zelenjem poskrbele krajevne organizacije ZZB NOV.

Kot vsako leto doslej, bodo tudi tokrat v Hrastniku osrednje žalne komemoracije že danes, 31. oktobra. Prva bo danes popoldan ob 16. uri pred centralnim spomenikom NOB v središču Hrastnika, na kateri bo sodelovala tudi godba na pihala in pevski zbor »Svobode II« ter učenci osnovne

šole heroja Rajka. Hkrati bo žalna slovesnost tudi na Dolu, ki jo je pripravila tamkajšnja organizacija ZZB NOV pred glavnim spomenikom NOB. Na slovesnosti bosta sodelovala rudarska godba »Svobode I« in pevski zbor »Svobode Dol«. V petek zjutraj pa bo v Hrastniku odpotovala skupina svojcev med vojno ustreljenih talcev v Celju in Mariboru, v Gradcu v glavno mesto avstrijske Štajerske, kjer se bodo poklonili njihovemu spominu pred centralnim spomenikom žrtvam fašizma.

V Zagorju ob Savi bo osrednja žalna komemoracija jutri popoldne ob 15.30 pred spomenikom ustreljenih talcev na zagorskem pokopališču, ob sodelovanju godbe na pihala in pevskega zbora upokojencev. Dopoldan pa bodo žalne slovesnosti na Lokah pri Kisovcu, v Orehoviču nad Izlakah in na Lokah bosta sodelovali rudarska godba na pihala in pevski zbor »Loški glas«.

DVODNEVNI SEMINAR V ZAGORJU

Gospodarstvo in druga vprašanja

Občinski sindikalni svet v Zagorju ob Savi je pretekli teden priredil dvodnevni seminar za člane plenuma tega organa in predsednike sindikalnih organizacij zagorskih podjetij. S tem je vodstvo te družbenopolitične organizacije realiziralo tudi tisti del svojega programa, ki se nanaša na izobraževanje in vzpodbujanje znanja izpostavljenih članov sindikatov. Udeleženci so oba dni obravnavali vrsto aktualnih vprašanj s področja gospodarstva, pokojninskega zavarovanja, nagrajevanja zlasti vprašanje minimalnih osebnih dohodkov in osnutek pravil delovanja osnovnih sindikalnih organizacij. Posebno pozornost so posvetili predvidenim ukrepom zveznih in republikanskih organov za nadaljnjo krepitve našega gospodarstva v letu 1969. Razen tega so govorili o analizi uresničevanja ciljev gospodarsko-druž-

bene reforme v zagorskih delovnih kolektivih ter o pregledu rezultatov letošnjega gospodarjenja v zagorskih delovnih organizacijah.

Razprava na seminarju je bila usmerjena zlasti v obravnavanje nekaterih vzrokov za letošnjo delno stagnacijo zagorskega gospodarstva in možnostim za obvladovanje nastalih težav v nekaterih kolektivih. V zvezi s tem so poslušali, da bi morale sindikalne organizacije v prihodnje več napora za to, da bi vsi neposredni proizvajalci sodelovali pri odločitvah o pomembnih vprašanjih nadaljnega razvoja podjetij. Vrsto pripomb smo slišali tudi v zvezi z dosedanjim in prihodnjim upokojevanjem, problem delitve, predvsem nagrajevanja po delu in delovanju organov samoupravljanja.

VISOK JUBILEJ

USPEŠNIH 20

Letos slavi trboveljska strojna tovarna pomemben jubilej — 20-letnico delovanja. Ustanovljena je bila 15. oktobra 1948, in sicer kot Centralne rudarske delavnice, razvila pa se je iz rudniške delavnice za popravilo jamske mehanizacije.

Razvoj ene največjih trboveljskih delovnih organizacij je bil izredno hiter, zlasti še potem, ko so tovarno prevzeli v upravljanje delavci in izdelali perspektivni program razvoja podjetja. 1952 leta so tako dogradili obdelovalnico, istega leta so rekonstruirali še prostore montaže, dve leti pozneje so preuredili montažno halo, v naslednjih letih pa so zgradili še druge potrebne prostore.

Strojna tovarna Trbovlje se je že pet let po ustanovitvi vključila v izvoz; sprva so izvažali drobljice, 1959 pa so začeli z izvozom jeklenih jamskih stojk. Izdelke trboveljske Strojne tovarne je zdaj mogoče najti v 25 državah, izredno hiter porast izvoza pa

beležijo v tovarni po letu 1961. Takrat so odpremlili v izvoz za nekaj nad 2 milijona novih din izdelkov, lani pa že za desetkrat več, to je za 24 milijonov novih din.

Premagali so skoraj nepremostljive ovire

Ko v Strojni tovarni Trbovlje povprašate, kakšen je trenutni položaj delovne organizacije, radi povedo, da jih je gospodarska reforma postavila v povsem nov položaj — v izredno dobre. Po ložaj ni bil najboljši, saj je bila Strojna tovarna Trbovlje specializirana predvsem s proizvodnjo strojev in opreme za rudarstvo, proizvodnja v rudnikih pa je nazadovala oz. ni bilo denarja za nakup strojev in opreme. Trboveljske kovinarje pa je prisiljalo delo še pomanjkanje obratnih sredstev; večina investitorjev je namreč zahtevala prodajo izdelkov na posojilo, se pravi pod pogojem, ki mu v tovarni pravzaprav niso bili kos.

POSPEŠITI TURISTIČNO PROGRAMIRANJE

Pred dnevi so se na Investicijskih birojih v Trbovljah zbrali predstavniki skupnosti občin iz Litije, Zagorja, Savi, Trbovelj in Hrastovca ter razpravljali o izdelavi predloga programa razvoja turizma v Zasavju. Ta sestavni del programa regionalnega razvoja zasavskih občin, ki so ga začeli pripravljati lani.

zaprav niso pripravljene. Le v Trbovljah, na Trgu revolucije, je bil letos zgrajen nov hotel, sicer pa je v glavnem ostalo vse drugo, kar za deva turistične in gostinske zmogljivosti, pri starem. To je nedvomno precejšnja pomanjkljivost, ki je ne bo mogoče odstraniti oz. odpraviti s časom.

meniti v prihodnje ohraniti okolja. V Zasavju je veliko kulturnih in zgodovinskih spomenikov, ki pa propadajo; vse doslej namreč ni bilo denarja za njihovo vzdrževanje oz. urejanje.

TRBOVELJSKI MOTIV: top pred Revirskim muzejem ljudske revolucije v Trbovljah. (Foto: NK)

NA KRATKO

Mitja Ribičič v Trbovljah

Član izvršnega komiteja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, Mitja Ribičič, se je prejšnji petek mudil v Trbovljah. V predavalnici delavskega doma je govoril članom Kluba revirskih študentov in članom političnih aktivov iz vseh treh revirskih občin o temi »Jugoslavija v luči zadnjih dogodkov v svetlu«.

Bogata izbira šivalnih strojev

V poslovalnici trgovskega podjetja »Prvi junija Trbovlje«-»Pohištvos« so prejeli novo pošiljko šivalnih strojev iz tovarn »Bagata iz Zadra in »Mirna« iz Mirne. V poslovalnici »Pohištvos« so na voljo šivalni stroji odlične kvalitete, zadovoljiva pa je tudi izbira.

V Svobodi II vrtijo »10 zapovedi«

Včeraj so začeli v kinematografu Svobode II v Zgornjih Trbovljah predvajati film »Deset zapovedi«. Do 3. novembra bodo predvajali prvi del filma, od 4. do 8. novembra pa bodo vrteli drugi del filma »Deset zapovedi«. Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri.

Kdo bo popravil

Na cesti skozi Bevsko, ki je iz granitnih kock, je že nekaj časa luknja v premeru okrog kvadratnega metra. Vozniki, ki za to sprsenočene ne vedo, negotujejo, saj se kaj lahko dogodi še kaj več kot okvara na sračnici. Vprašanje je, kdo bo položil manjkajoče kocke in, ali bo treba na to še dolgo čakati?

Tako naj bi že v novembru prišlo do prvih izmenjalnih gostovanj: najprej naj bi v zagorskem Delavskem domu nastopil trboveljski »Pomladni spev«, čez teden dni pa »Vesna« v Delavskem domu v Trbovljah. Sodelovanje med »Pomladnim spevom« in »Vesno« naj bi v prihodnje postala stalna oblika dela obeh zborov.

Uspešni STT

V Strojni tovarni Trbovlje dosega zadnje mesece izredno ugodne proizvodne rezultate. Septembrski proizvodni rezultat se v finalni proizvodnji prilepi kar za 22%, medtem ko so devetmesečni plan presegli za več kot 3%. Za predvidenjanje zadržajo le dosežki v kooperaciji, vendar pa septembrski preseganje planskih nalog kar za skoraj enainpolkrat kaže, da bodo do konca leta vendarle dosegli planske naloge tudi v kooperaciji.

V razdobju januar-september so dosegli v Strojni tovarni Trbovlje 57.770.000 novih din fakturirane realizacije, oz. le 0,1% manj, kot so predvidevali s planom. Plačana realizacija v višini 57.200.000 novih din pa je na ravni planskih predvidevanj, kar je še posebej ugodno.

Upoštevati pa je ob tem treba, da ima Strojna tovarna Trbovlje za zadnje tri mesece leta naročil za 30 milijonov novih din, zato z gotovostjo računajo, da bodo ne samo dosegli, pač pa tudi presegli planske naloge.

40 stanovanj za upokojene

Društvo upokoencev Trbovlje se skupaj s Stanovanjskim podjetjem Trbovlje pripravljata na gradnjo 40 stanovanj v vrstnih hišah za upokojene iz Trbovelj. Stanovanja bodo gradili v vrstnih hišah v naselju Kolonija 1. maja. Pred kratkim so začeli zbirati oz. pripravljati ustrezno dokumentacijo, z gradnjo stanovanj za upokojene pa naj bi začeli, kot računajo, že prihodnje leto.

Sodelovanje med »Pomladnim spevom« in Vesno

Predstavniki mladinskih pevskih zborov »Pomladni spev«, ki deluje v okviru Glasbene šole Trbovlje in zagorska »Vesna« so se dogovorili za načrtno in stalno sodelovanje med obeh zborov.

TUDI O TEM NAJ BI RAZPRAVLJALI: RAZLIČNA MERILA PRI PODELJEVANJU KRITERIJEV

Po zadnjih podatkih, ki jih je zbrala komisija za štipendije pri skupščini občine Trbovlje, prejema štipendijo 242 mladih Trbovelčanov, ki se šolajo na srednjih, višjih in visokih šolah.

Sicer podrobnejše analize o štipendiranju v Trbovljah še niso izdelali. Vendar pa je mogoče ugotoviti, da podeljuje štipendije za zdaj le 20 trboveljskih delovnih organizacij. Največ štipendistov, in sicer 68, imajo Zasavski premogovniki, Cementarna Trbovlje jih ima 42, Iskrina tovarna polprevodnikov 38, temeljna izobraževalna skupnost 20, uprava občinske skupščine 14, Investicijski biroji 12, Termoelektrarna in Strojna tovarna po 10 itd. Ob tem je pa zlasti še zaskrbljujoče, da se v 15 trboveljskih delovnih organizacijah, posebej še manjših, ne zavedajo nalog v zvezi z izobraževanjem, saj nimajo niti 1 štipendista. Značilno je, da v vseh tistih delovnih organizacijah, kjer ne podeljujejo štipendij za študij na srednjih, višjih in visokih šolah, še kako manjka strokovnjakov, saj je izobrazbena struktura zaposlenih izredno slaba in ne zagotavlja nadaljnega uspešnega razvoja delovnih organizacij.

Osnovna slabost, ki jo je mogoče ugotavljati v Trbovljah pri podeljevanju štipendij, je neenotnost kriterijev. Res je, da med 242 štipendisti prevladujejo otroci delavcev in upokoencev, vendar pa je mogoče istočasno tudi ugotavljati, da prejemajo štipendije tudi otroci iz družin z visokimi skupnimi dohodki. Je pa v Trbovljah še vedno tudi nekaj takih, ki brez pomoči družbene skupnosti šolanja sami ne bi mogli.

Prav bi bilo, da bi komisija za štipendije pri skupščini občine Trbovlje čimprej izdelala podrobnejšo analizo o štipendiranju in o štipendistih, zbrala pa naj bi v sodelovanju z ustreznimi službami občinske skupščine tudi podatke o potrebnih kadrih v delovnih organizacijah. O tem naj bi potem stekla razprava v okviru občinske skupščine in v drugih samoupravnih mehanizmihi v občini, posebej pa še v vseh tistih delovnih organizacijah, kjer zadovoljivo ne skrbijo za vzgojo in šolanje kadrov. (nk)

Ob Dnevu mrtvih v Trbovljah

Trboveljčani se bodo tudi letos dostojno oddolžili spominu tistih, ki so darovali življenje, da bi bilo nam vsem lepše. Seveda pa se bodo spomnili tudi vseh dragih, sorodnikov, znancev in prijateljev, ki jih ni več med njimi.

Šolska mladina je zadnje dni oktobra obiskala vse spomenike, spominska obeležja ter grobišča, kjer so pokopani borci in aktivisti NOV. Poskrbeli so za ureditev okolice, k spomenikom in na grobove pa so položili pomnojesensko cvetje in prižgali svečke. (S)

PRIPRAVE NA OBCNE ZBORE SINDIKATA

V kratkem bodo v Trbovljah zaključili s sestanki izobornih odborov sindikalnih združenj, na katerih razpravljajo o nekaterih najbolj perečih problemih, ki tarcejo članstvo sindikalnih podružnic. To bo služilo koristno pri pripravi o vsebini občinskih zborov, ki naj bi jih sindikalne organizacije iz Trbovljah, kot predvidevajo, opravile do konca decembra 1968.

se kot najvišji sindikalni organ v okviru delovnih organizacij sestane nekajkrat na leto in ugotovile, kako uresničujejo zastavljene delovne programe in sdepe izvršni odbori sindikalnih organizacij.

hodnje zastaviti oblike in metode dela, kako seznanjati članstvo o stališčih in ukrepih, kakšna naj bo vloga sindikalne organizacije v samoupravnem sistemu ter ne nazadnje tudi, kako zastaviti oblike družbeno ekonomskega izobraževanja članstva in vodstev sindikalnih podružnic.

V pripravah na bližnje občinske sindikalne podružnice bodo v Trbovljah dokaj pomembno preučili učinkovitost sedanjega načina organiziranja. Prevladuje namreč prepričanje, da je učinkovitost dela v večjih sindikalnih organizacijah ob dosedanjem slogu slaba, zlasti se zato, kar je odrgana od članstva. V Trbovljah tako že razmišljajo o možnosti, da bi v okviru večjih delovnih organizacij, kot so npr. Zasavski premogovniki, Strojna tovarna ustanovili konferenco sindikalnih organizacij, ki bi

Sindikalne podružnice prav zdaj preraščajo v samostojne politične organizacije. Zato bodo morale skrbno zastaviti programe dela, predvsem pa razmisliti o tem, kako programe del tudi kar najbolj učinkovito uresničevati. V Trbovljah predlagajo v tej zvezi, da naj bi na bližnjih občinskih zborih sindikalnih organizacij obravnavali predvsem še najbistvenejše probleme in jih skušali do naslednjih občinskih zborov tudi odpraviti. V vrsti delovnih organizacij bodo spregovorili prav gotovo o nagrajevanju, odnosih in gospodarjenju, o čemer članstvo sindikalnih organizacij v Trbovljah v zadnjem času precej razpravlja. Seveda bo treba spregovoriti na občinskih zborih tudi o tem, kako v pri-

hodnje zastaviti oblike in metode dela, kako seznanjati članstvo o stališčih in ukrepih, kakšna naj bo vloga sindikalne organizacije v samoupravnem sistemu ter ne nazadnje tudi, kako zastaviti oblike družbeno ekonomskega izobraževanja članstva in vodstev sindikalnih podružnic.

TRBOVELJSKE STROJNE TOVARNE LET - KOPIČKA NAČRTOV

Glavni direktor, dipl. inž. Rudi Babič, meni, da je bila letna težav miselnost v kooperaciji, saj so bili leti skoraj 20 let distributerji. Čeprav bila pred nami kopica težav in nepremostljivih ovir, smo dokazali, da smo v zvezi in živav kolektiv. Delovni smo preusmerili program na druge panoge, kot v gradbeništvo in kemijo, zmanjšali smo fiksne stroške in s tem omogočili znižanje cen, kar je bilo potrebno za dobrih poslovanje za odprodajo za kooperacijo se je prilagodila razmeram na tržišču.

gajo tudi pian plačane realizacije, kar je pomemben uspeh.

Kakšen bo prihodnji razvoj?

Trboveljski kovinarji razmišljajo ob jubileju tudi, kako bo v naprej! O tem govori tudi izjava glavnega direktorja, dipl. inž. Rudija Babiča:

»Pred nami je precej načrtov, ki jih delno že izvajamo, nekaj pa jih bomo v prihodnjih letih. Analizirali smo vsa stroškovna mesta tako, da točno vemo, kje nam »odteka« največ sredstev in kaj je treba storiti. Vse pomembne dejavnosti preusmerjamo v kooperacijo, občutno moramo zmanjšati odstotek odpadka itd., vse to pa predstavljajo znižanje lastne cene in večjo operativnost na tržišču. Obnoviti bomo morali naš strojni park, ki je že 70 odstotkov amortiziran, zato predvidevamo čez leto ali dva večje investicije, na katere se

že pripravljamo. Uvedli bomo novo rasporeditev delovnega časa in v zvezi s tem tudi topli obrok, in to z namenom, da še povečamo produktivnost.

Osnovno pa je, da se bo komercialna dosledno prilagodila tržnim prilicam, od raziskave tržišča, propagande prodaje in odpreme.

Kooperacija pa je še posebej poudarjena v izvozu.

Če bomo to uredili, in ne skrbi me; da ne bi bilo mogoče,« zatrjuje dipl. inž. Rudi Babič, glavni direktor trboveljske Strojne tovarne, »lahko mirno zremo v prihodnost. Naš kolektiv je že pokazal, da je zmožen življenjska. Zato lahko vsak član kolektiva tudi s ponosom praznuje 20-letnico delovanja Strojne tovarne Trbovlje.«

- Trboveljskim kovinarjem
- torej iskrene čestitke ob
- 20-letnici obstoja tovarne
- z željo, da bi se predvidevanja za razvoj v naslednjih letih tudi uresničila.

Z MLADIMI IGRALCI DO STARIH USPEHOV

Odkar so nogometaši Kladivarja morali zapustiti II. zvezno ligo je kvaliteta te sportne panoge v stalnem upadanju. Niti združenje z ZNK Celje ni prinesel zaželenih uspehov. Končno je tudi želja, da bi že letos ponovno zaigrali v razširjenih drugih ligah, propadla.

Mogoče je tako tudi prav, kajti po najnovejših podatkih ekipi niti v SNL ne gre tako, kot bi moralo. Le-ta je prav letos občutno slabše od prejšnjih, saj v njej ne nastopajo Maribor in Olimpija, ki igrata v I. zvezni ligi ter Mura, Ljubljana in Aluminij.

F. Hribernik je že vrsto let med najboljšimi nogometaši v Celju. Z velikim uspehom je nastopil v amaterski reprezentanci Jugoslavije, kjer je bil tudi kapetan. Kljub temu, da je vseskozi odličen nogometaš in skromen športnik, Celja ni nikoli zapustil. Pravi, da bo v kratkem Hribernik prevzel treniranje Kladivar-Celja. Če bo to res, potem lahko upravičeno upamo, da bodo tudi za nogomet v Celju prišli lepši časi.

ki v drugi zvezni ligi nimajo posebno blestečih uspehov, saj se ostalim enajstericam ne morejo z uspehom upirati.

Zaradi velikih ambicij novega kluba, da bi že letos bili med boljšimi tekmeči, so bile upravičene želje navijačev, da celjski nogometaši vsaj v slovenski nogometni ligi osvojijo prvo mesto. Razočaranje je bilo toliko večje, če pogledamo trenutno uvrstitev, ki ni niti najmanj razveseljava in častna za celjske nogometaše. Start ni bil uspešen in začeli so izgubljati tekme celo na domačem igrišču.

Seveda so takšni rezultati tudi posledica zamenjave igralcev, saj so mnogi starejši prenehali z aktivnim igranjem, mlajši pa še nimajo dovolj rutine, da bi se lahko uspešneje upirali nasprotnikom. Sicer pa: tudi v letošnji tekmovalni sezoni še ni

nič izgubljenega. Izenačenost med posameznimi ekipami je velika in zakaj ne bi mogel ravno Kladivar-Celje v tej borbi uspeti. Mladih igralcev, katerim je nogomet rekreacija in zabava, je veliko in morda bodo prav oni tisti, ki bodo ponovno priborili

Enajsterica NK Kladivar-Celje je po sedmem kolu SNL na petem mestu s sedmimi osvojenimi točkami.

Celju tisto mesto v nogometu, ki ga je pred časom ime-

Vsemogočnost nekega vodje

Že v našem dnevnem tisku smo lahko prebrali, da je vodja jugoslovanske olimpijske odprave v Mehiki Nebojša Popović izjavil, da rekordi, ki jih je dosegla Marjana Lubej, niso regularni in da se je samo zaradi potvorjenih rezultatov, ki naj bi bili delo celjskega sodniškega zbora, uvrstila v olimpijsko ekipo. Ta nepremišljeno in neargumentirano izrečen očitke je razumljivo Lubejevo prizade. Prizade pa je tudi delo celjskih atletskih sodnikov, ki že več let vestno, pošteno in z visoko moralno odgovornostjo opravljajo svoje delo.

Marjana je ob vrnitvi v domovino na zagrebškem letališču izjavila, da želi, da se ji rekordi doseženi na letošnjem državnem prvenstvu za posameznike v Celju ne priznajo. Seveda je ta njena izjava pogojena z nepremišljeno in ne fair izjavo beograjskega športnega delavca. Seveda Marjana ne bo ob svoje rekorde, ki so bili doseženi popolnoma legalno, pravilno in večkrat prej in kasneje potrjeni. Tudi njena

uvrstitev na olimpiadi je vredna vsakega spoštovanja. Tovariš Nebojša Popović pa naj upošteva dejstvo, da je Marjana od vseh jugoslovanskih športnikov morala v Mehiki največkrat na start! Kako pa je bilo z atleti iz Srbije, kjer so bili njihovi rezultati realni pa si skoraj ne upamo spomniti tovariša Popovića!

Marjanin rekord in uspehi so plod večletnega trdega in vestnega treninga ter samoodpovedovanja, ne pa sodniškega potvarjanja.

Občinska zveza za telesno kulturo bo na svoj prvi redni seji razpravljala o neodgovornem postopku Nebojše Popovića in poslala uradni protest jugoslovanskemu olimpijskemu komiteju!

Ce kdo ni zadovoljen, da sta prav Celjanki na olimpiadi izmed atletov dosegli najboljši uvrstitvi (ob Farčiću), naj to pove naglas in brez ovinkarjenja ter skrivanja in zavijanja v potvorjena rezultate.

T. VRABL

Šport na kratko

Konjski šport: EKIPNA ZMAGA CELJANOV

Na republiškem prvenstvu v konjskem športu, ki je bilo na hipodromu v Ljubljani, so Celjani dosegli velik uspeh. V ekipnem plasmaju so zasedli prvo mesto (23 točk) pred KK Ljubljana (20,5 točk). Med posamezniki se je zlasti odlikoval Matjaž Cik, ki je v preskakanju ovir bil prvi s časom 49,30 sekund. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci KK Celje in KK Ljubljana.

Nogomet:

V VZHODNI CONSKI LIGI NIČ NOVEGA

Ekipa s celjskega področja, ki nastopa v vzhodni conski nogometni ligi, igrajo s spremenljivim uspehom. Smartno je v Rogoški Slatini presenetljivo premagalo Steklarja s 4:2. Zalec pa je ponovno izgubil in to na domačem terenu proti Osankarici (2:1). Ekipa Velenja, ki je igrala z Račanmi neodločeno 1:1, je na lestvici tretja (18 točk). Steklar peti, Smartno šesto in Zalec dvanajsti.

NAFTA: KLADIVAR-CELJE 3:1

Tekma proti vodilni enajsterici v slovenski nogometni ligi Nafta so celjski nogometaši izgubili s 3:1 (2:0). Tekma je bila veselo razburljiva. Nafta pa samo delno boljše nasprotnik. Celjani so se

razigranemu nasprotniku vsaj v začetku dobro upirali. Najboljši igralec pa je bil Hribernik, edini zadetek za Kladivar-Celje pa je dosegel Ubavič.

Trenutno je celjska ekipa na sedmem mestu s sedmimi točkami. V soboto igrajo doma z ekipo Kopa, ki je trenutno zadnja na lestvici.

Tudi Šrot in Vrhovšek uspešna

Olimpijske igre so končane. Več tisoč športnikov se je počasi razšlo na svoje domove. Nekateri odlieni s kolajnami in drugimi priznanji, drugi razočarani in z ednim upanjem, da bo prihodnje boljše.

Kot zadnja sta izmed Celjanov nastopila tudi telovadec Tine Šrot in plavalec Dani Vrhovšek. Res je, da že vrsto let živita in trenirata v Ljubljani, vendar sta svojo športno kariero začela v Celju. Prav zaradi tega smo tudi njihovega uspeha veseli.

Šrotu so bile mehikiške igre že tretja olimpiada, na kateri je sodeloval. To je vsekakor omenbe in spoštovanja vredni podatek! Tine se je udeležil iger v Rimu in Tokiju, svojo športno kariero pa zaključil z nastopom v Mehiki. Izvrstno je pomagal ostalim petim sotekmovalcem, ki so skupaj z njim ob koncu osvojili odlično šesto mesto. To je največji ekipni uspeh telovadne vrste. Tine Šrot je zbral v dvanajsterboju 104,80 točk.

Dani Vrhovšek se je v plavanju na 100 metrov hrbtne uvrstil v polfinale (1:02,0), kjer pa je s časom 1:02,7 izpadel iz nadaljnje

ga tekmovalca. Njegov rezultat je bil 14. najboljši med plavalci hrbtne sloja.

Obema športnikoma tudi naše čestitke!

T. V.

Lep sprejem za obe olimpijki

S prvo skupino naših športnikov, ki so sodelovali na letošnjih olimpijskih igrah, sta se vrnili v domovino tudi atletinji AU Kladivar Nataša Urbančič in Marjana Lubej. Obe sta častno in uspešno zastopali sebe, svoj klub, mesto in državo na največji športni prireditvi. Njuni rezultati so več kot dobri, saj je Urbančičeva zasedla šesto mesto v metu kopja, Lubejeva pa dvanajsto v petroboju.

Obe tekmovalki so na zagrebškem letališču pričakali tudi predstavniki celjske občinske skupščine, Občinske zveze za telesno kulturo, AD Kladivar, trenerji, sorodniki in prijatelji. Predsednica sveta za telesno kulturo Sonja Ovirčik je obema v imenu celjske občinske skupščine in vseh telesnovzgojnih organizacij izrekla čestitke za njihovo uspešno sodelovanje na igrah, v znak priznanja pa je vsaki podarila žopek nagajnov. Obe atletinji sta bili nad pozornostjo prijeto presenečeni.

Olimpijki sta ponovno doma. Veseli in srečni smo, da je njihov nastop bil uspešen. Veseli pa smo tudi, da so jim predstavniki celjskih organizacij pripravili lep sprejem na zagrebškem letališču. Vsekakor sta to tudi zaslužili.

T. V.

ŽRTVE

PROMETA

Mopedist podlegel

Voznik osebnega avtomobila 31-letni VEKOSLAV KRAMAR iz Začreta je na Titovem trgu v Celju izsiljeval prednost mopedistu ANTONU ZVEGLERJU iz Celja, ki je vozil s Teharja proti Laškemu. Mopedist je trčil v prednji del avtomobila in se tako hudo poškodoval, da je med prevozom v bolnišnico podlegel. Vozniku avtomobila so odvzeli kri za preiskavo.

Smrt kolesarja

67-letni IGNAC POZLEB iz Podpeči se je peljal s kolesom iz Loč proti Slovenskim Konjicam pravilno po desni strani ceste, vendar brez luči. Nekaj metrov za njim je vozila njegova žena s kolesom, na katerem je bila luč. Pri odcepu ceste je Požleba zaneslo, da je zapeljal s ceste v jarek, padel na glavo in si zlomil tilnik.

Trčenje tovornjakov

Iz Velenja je vozil proti Slovenjem Gradcu 31-letni JOZE GRUBER iz Dobje vasi, ko mu je pripeljal nasproti na nepreglednem ovinku STANE PUNČER. Gruber je izjavil, da je Punčer vozil precej po levi strani ceste. Tovornjaka sta trčila. Pri nesreči sta bila poškodovana voznik Punčer in sopotnik VLADO ZUPAN iz Celja. Na vozilih je škoda na 9.000 din.

Brez odbojnega stekla

Kolesar 36-letni VINKO ARCET se je peljal iz Pake proti Velenju s kolesom, ki ni imelo zadaj odbojnega stekla ali zadnje luči. Mopedist 36-letni MARTIN REBERNIK, ki je privozil za njim, ga ni opazil in se zaletel vanj. Pri padcu se je mopedist močno poškodoval po obrazu.

Dva poškodovana

Proti Mariboru se je peljal s kolesom MARIJA PADEŽNIK iz Slovenskih Konjic ter v Dobrnežu zapeljala na levo stran ceste, ne da bi nakazala spremembo smeri. V tem je za njo pripeljal s osebnim avtomobilom MARČA PAUKOVIČ iz Pirana in zadela kolesarico ter kolesarja FRANCA OBRULA iz Slovenskih Konjic. Padelnicova je bila hudo poškodovana, lažje poškodbe pa sta dobiti kolesar in voznica.

Brez izpita

Mopedist 63-letni VIKTOR KRANJC je z neregistriranim mopedom in brez voznikovega dovoljenja pripeljal iz Spodnje Rečice pri Mozirju na cesto II. reda, ne da bi se v križišču prepračil, če je cesta prosta. Iz Ljubnega je proti Mozirju vozil s tovornim avtomobilom 22-letni JANEZ SINKAR, ki je pričel zavirati zaradi mopedista, vendar ni mogel preprečiti trčenja. Pri trčenju se je mopedist hudo poškodoval.

Prijetno počutje in eleganco vam daje samo

konfekcija »ELEGANT« Celje

Skočila pred moped

22-letni mopedist VINKO KRIVEC iz Velenja se je pripeljal s Kersnikove v Kidričevo ulico v Velenju z majhno hitrostjo. Pred avtomobno postajo je nenadoma skočila pred moped sedemletna DANICA KOREN iz Škal, ki jo je mopedist zbil po tleh, da se je poškodovala po glavi.

ČP „DELO“ CELJE

telefoni:

C TEDNIK - Radio Celje

23-69 in 31-05

Podružnica „Delo“

28-00

TRC. PODJETJE

moda
CELJE

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA SMO V BIVŠI POSLOVALNICI »SOLČAVA« UREDILI NOV MODERNI ODDELEK Z VELIKO IZBIRO NAJNOVEJSIH VZORCEV ZA OBLEKE, POSTELJNEGA PERILA, ZAVES, PREGINJAL IN PREPROG.

Priporočamo se za cenjeni obisk

KOLEKTIV POSLOVALNICE

Volna
CELJE

ŽIRAFFA

Gospa Durand se je pono bala četrta, tisti namreč v francoskih ni pouka. Gospa Durand se je bala četrta izjem preprostega razloga, od katerih je bilo starejšemu trinajst let. Četrtek se je bilo izmisliti kaj novega, bi se to krđelo otrok začevalo. Najteže je

bilo ugoditi vsem željam. In ta četrtek so nekateri hoteli v kino, kjer so vrtili kavbojko, drugi so se navduševali za pohod v park, manjšina pa bi rada ostala doma.

»Kaj, ko bi šli v živalski vrt?« je predlagala gospa Durand.

Vsi so soglašali in veselo krđelo se je napotilo v živalski vrt. Na srečo niso stanovali daleč in to je zmanjšalo stroške prevoza. Ko so prišli v živalski vrt, je otroško pozornost pritegnila predvsem kletka z opicami. Otroci so se tako neznansko začevali, da jih je bilo težko spraviti naprej gledat še druge živali.

Res so imeli kaj videti, gospa Durand pa je spotoma poskrbela za razlogo, če je bila potrebna.

mislili, kako bodo naslednji dan poročali soščem. Sest jih je zahtevalo, naj bi se vrnili h kletki z opicami, kjer so nato doživeli pravi opičji pretep.

»Ali bi si ogledali še žirafjo?« je vprašala gospa Durand.

Vse dotlej so otroci poznali žirafjo le s fotografij. Toda ko so prišli do ograjenega prostora, kjer je bivala žirafa, je ni bilo. »Kje je žirafa? Otroci so se tako veselili, da jo bodo videli?« je gospa Durand vprašala paznika.

»Žal mi je, toda prepovedano je. Žirafa hodi spat že ob pol šestih, zdaj pa je šest.«

»Kaj?« je vzkliknila gospa Durand. »Pripeljala sem trinajst otrok, da bi videli žirafjo, vi pa mi pra-

Ljudska modrost

Ko te jedro mika, zgripiš lupino!
Kra zažege velik ogenj. Besede mičejo, zgleđi tejo.
Ko ne teče, pa kaplja. Jodi pokonci, kakor bi klijajo požrl.
Ko se kmet z gospodo ti, ne bo imel s čim ti.

z zunaj lepota, iz znopraznota.
Ko se samo kuha, je ba juha.
Kobolko ne pade daleč drevesa.
Ko skoči kdo v vodo, es tudi ti vanjo?
Beseda ni konj.
Ivana je delavcu prva a.

Ko ti mene s kamnom, em ni jaz tebe s kru-
m.
Irastra sneg ne ušibi.
Berača s kruhom spraviš hiše.
Ko si ti iz mesa, ni ni jaz iz lesa.
Berač ne živi od ene se, ne od enega človeka rimar.
Ie orličev postanejo ob tu orli.
Beseda včasih pamet leti.
Ko sem vse izgubil, ni-
nem života.
Huda bolezen je ta, če preobje kdo telega rna.
Iskren in raven pogled ala ves svet.
Iz gostilne hodi, preden prižgo.

— Albert, tale drugi pralni stroj, tule v kotu, je pokvarjen!

Ob pol petih so dobili malico in vsak kozarec limonade. Brž nato pa so nadaljevali z ogledom.

Videli so leve, tigre, ptice. Pred vsako kletko so postali približno pet minut.

Razen treh najmlajših so otroci z velikim zanimanjem opazovali živali in že

vite, da tega ne morejo! To res nima smisla!

»Kako? Sem prav slišal? Vi imate trinajst otrok?«

»Kajpada!«

»Ah, to je pa druga reč!« je odgovoril paznik. »Samo trenutek počakajte, trž pojdem po žirafjo. Kaj takega mora tudi ona videti.«

Lojze Jakopič:

6

AKCIJA "rdeča gos"

Moral sem priznati, ko sem nakajkrat prisostvoval razgovoru med Plevnikom in nekaterimi slovenskimi zaporniki, da je tudi Plevnik odlično igral zavednega Slovenca in trdnega aktivista OF. Samo tega ni mogel nikomur povedati, v kateri organizaciji OF je delal in s kom. Tega se je spretno izogibal z izgovorom, da je to nevarna tajna. Da sovražnik tudi v taborišču prisluškuje. S tem so se vsi strinjali, imeli Plevnika za pametnega in predanega človeka.

Brez Plevnikove vednosti seveda sem z njegovo pomočjo zbral že kar precejšnji seznam internirancev, ki so bili s Plevnikom tesneje in stalno povezani. Seznam bi moral le še preveriti, kdo je naš in kdo njihov, pa bi lahko pričel s svojim pravim delom. Zato sem nameraval v delo vključiti Tigra. Bil sem prepričan, da je Tiger kot zaveden in borben partizan povezan z ilegalno taboriščno organizacijo, in da, če nič drugega, ve vsaj to, kdo med slovenskimi interniranci je zanesljiv, kdo pa ne.

Ko sem se nekega večera vračal iz revirja, kjer sem imel neke italijanske prijatelje, v svojo barako, so me nenadoma v temnem kotu obstopili trije neznanci. V rokah so imeli dolge, debele palice, kakršne so imeli taboriščni policaji, štabaki in blokači.

»Zdaj te imamo, karabinjerček!« je spregovoril v slovenščini najmanjši, starejši možakar. Oblil me je mrzel pot, in da bi se jih rešil, sem z bliskovitim skokom hotel pobegniti nepričakovanim napadalcem.

»Che cosa volete?« sem prestrašen vzkliknil, ko so me ujele ječkene pesti in me potegnili nazaj v krog.

»Spoznali smo te, okupatorjev hlapec, in sedaj ti bomo sodili kot vojnemu zločincu.« Slo mi je torej za življenje. Nisem mogel ugotoviti, zakaj mi pretijo in kdo so.

»Che cosa volete?« sem vprašal vnovič, in to z odločnim, krepkim glasom. Največji in najmočnejši od trojice mi je z roko zaprl usta.

»Molči! Sedaj bomo govorili mi. Samo en glas še daj od sebe, pa ti s tole palico razbijem butico. Kar bomo vprašali, samo prikimaj in odkimaj. Da besede glasno ne pišes!« — Vdano sem prikimal ves napet v sebi, da bi pridobil čas in našel možnost za rešitev. Hotel sem le ugotoviti, kdo so in česa me dolže. Najmanjši je spregovoril.

»Si bil karabinjer v Ljubljani?« — Naredil sem se, kot da ne razumem. Preteče je ponovil vprašanje. Nekaj sem moral storiti. Prikimal sem, instapu tik pred aretacijo.

ko sem tisti trenutek pomislil na taboriščni gestapo pa na Plevnika, ki bo zanesljivo uporabil skrivnost, če zanjo izve, sem obupan zopet odkimal. Tedaj sem začutil močan udarec s palico po hrbtu. Takšne udarce so delili štabaki in blokači. Nekdo mi je zvil desnico na hrbtu.

»Si bil v Ljubljani leta dvainštiridesetega kot karabinjer ali ne?« — Prikimal sem. Najmanjši je pomembno prikimal ostalima dvema.

»Torej? Stvar je dokazana. Prisostvoval je mučenjem in je odgovoren za žrtve. Bog ve s kakšnim namenom in po kakšnem nalogu je prišel v taborišče.« Nisem do kraja slišal njegovih besed. V tisočinki sekunde sem opazil, kako je največji dvignil palico z namenom, da bi mi raztreščil glavo. Da bi maščeval žrtve italijanskega fašizma v Ljubljani, da bi izvršil sodbo nad vojnim zločincem. Toda jaz sem se tej sodbi uprl z vsemi silami, ki sem jih zmogel. Iztrgal sem roko iz ječkene objema in se pognal v trebuh velikanu, ki je zaradi nenadne bolečine izpustil palico za svojim hrbtom. Palica je bila v trenutku moja. Naperil sem jo v trojico tako, da bi pobil kot mačko tistega, ki bi se prvi premaknil. Lahko bi sedaj stekel v svojo varno barako. Toda smrti bi pobegnil le za eno noč. Kar so tile Nemci sklenili storiti nocoj, pa jim ni uspelo, bodo zanesljivo poskušali jutri. In nato vsak dan vse dotlej, dokler ne izpoinjo svojega naklepa. Moral sem jih torej zastrašiti. Spregovoril sem jim v materinščini.

»Poslušajte, bedaki! Samo las mi skušajte skriviti, pa našenem na vas in vašo svojat vseh pet tisoč Italijanov, kolikor jih je v taborišču. Nimate pravice kaznovati, česar niste dokazali. To, da sem nosil okupatorsko uniformo, še ni dokaz, da sem vojni zločinec. Niti to ne, da sem kot tolmač po službeni dolžnosti prisostvoval pri zasliševanjih. Sedaj sem tu, interniran kot vi in v istih pogojih. Po vojni me boste lahko poklicali na odgovor za moja dejanja. Po vojni me boste lahko vprašali, kdo sem in kaj sem delal, pa zakaj sem ravno tisto delal, kar se vam sedaj zdi kaznivo.« Se sem govoril in pretil z dvignjeno gorjačo. Enemu od njih bi z lahkoto razčesnil glavo, v tako nerodnem položaju so stali pred menoj. Toda ko sem občutil, da sem jih z besedami in argumenti ugnal, sem palico pogumno vrzel pred njihove noge.

»Sedaj lahko udarite neoboroženca, če dvomite o moji nedolžnosti.« Trojica se je zbežano spogledala. Največji med njimi je s tal pobral svojo palico, najmanjši pa je odločil:

»Se bomo prepričali. Pobegniti nam tako ne moreš.«

Kako so prišli, tako so odšli. Požrla jih je tema. Vame pa se je zadržal strah, kaj bo, če Plevnik izve, da sem bil v Ljubljani karabinjer. Gestapovska izpostava v Ljubljani prav gotovo še hrani mapo o nekdanjem karabinjerju Bartolomeu, ki je pobegnil gesem moral storiti. Prikimal sem, instapu tik pred aretacijo.

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

Kot spreten krojač je Paradižnik urezal preerelemu kurniku novo obliko. Razširil in podaljal je poslopjece in ko je žena Klara prinesla vrt klobaso in cvička, kar ni mogla verjeti svojim očem. Vrt je krasila pravcata arhitekturna — Okras hiše in soseske! — Paradižnik je prepleskal garažo z dišečo barvo in naznanil

soprog: »Tako, urejeno je. Jutri grem PONJ!« Vsi vemo, kaj pomeni PONJ! Naj mimogrede samo še nekoliko razsvetlimo okoliščine, ki so privedle Paradižnikova dva, da sta se odločila ZANJ. Prva in osnovna je vsekakor bila ta, da se je z leti v domači hranilnici na ime Paradižnik nabral čeden kupček starih in novih... — Drugi

razlog, ki je odločno v prid nakupu, je bil: sosed Karfijola je tudi že imel avto! — In navsezadnje, davna želja Paradižnikovih: popotovati, ogledati si široki svet, tostran in onstran meje! Paradižnik je namreč imel šoferski izpit, predvojnje kvalitete!

MALI OGLASI

Vsaka deseta v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista zaračunamo še dodatnih 1,00 Ndin: za oglaševanje pod šifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10 ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno svoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI ODDELEK IN SPREJEM RADIJSKIH OBJAV TER CESTITK, Celje, Gregorčičeva 5, pritičje desno; telefon 31-05.

PRODAM

SKODO MB 1000, letnik 1967, prevoženih 20.000 km prodam. Naslov v upravi lista.

DOBRO ohranjeno raztegljivo mizo in 4 stole prodam. Vprašati: Okrožnik, Celje, Dečkova cesta šte. 12.

ENO, oziroma dvostanovniško hišo na Otoku prodam. Naslov v upravi lista.

ZIMSKE gume Pirelli 670/15 prodam. Stefan Čakš, Delavska 18.

MANJSE posestvo z lepim vinogradom v okolici Celja (Rifengozd) prodam. Milan Višner, Celje, Ulica Bratov Vošnjakov 56.

SOBNO lončeno peč, dobro ohranjeno prodam. Krušič, Celje, Stanetova 2 drugo nadstropje.

ARONDIRANO posestvo, gozd, travnik, vsega 7-ha prodam zaradi starosti. Naslov v upravi lista.

TOVORNI avto MAN 520 KIPER 5 t prodam. Franc Završnik, Zakl. 3 Gomilsko.

OPEL Rekord 1954, brezhiben prodam za 5500 ND. Milan Koštomaj, Elektrotehna, Celje, Stanetova ul.

MALO rabljeno peč na olje (sobno) prodam po ugodni ceni. Šarlah, Celje, Mariborska c. 68.

POSESTVO vseh kultur (12 ha) hiša, gosp. poslopje, štramba, elektrika, vodovod, 4 km od železniške in avtobusne postaje Smartno ob Paki prodam. Naslov v upravi lista.

AVSTRIJSKI kombiniran o-troski voziček prodam. Vprašati LUN, Lisce.

MEHANIČNO delavnico 9X8, veliki parkirni prostori in takoj vseljivo enodružinsko hišo prodam. Mernik, Sempeter 94 v Sav. dolini.

ŠTEDILNIK GORENJE na drva, dobro ohranjen prodam. Alojz Vrečer, Celje, Ipavčeva 16.

V TRGU Braslovče prodam stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem, njivo, brzošivalni stroj SINGER in večji ročni voziček. Naslov v upravi lista.

PRALNI stroj RONDO, centrifugo, električni štedilnik in dodatni štedilnik prodam. Vprašati: Počkaj, Celje, Vruncčeva 14.

HISO z vrhom prodam ugodno. Aškerc, Bukovčak 88, Teharje.

PARCELO v Zalcu prodam. Naslov v upravi lista.

ZOPASS 570 v tovarniški embalaži prodam za 2750 ND. Ing. Jože Leban, Stolpnica, Store.

ZASTAVO 750 letnik 1965 prodam za 1.050.000 din. Vzajem tudi ček. Ivan Obrez, Celje, Delavska 16.

VEČJO količino domačega zelja za ribanje prodam po 0,30 ND za kg. Rozi Kolar, Čret, Bratov Kresnikov 24, Celje.

DVA KAVČA, omaro, 3 fotelje, mizico — komplet prodam za 160.000 SD. Ogled, Laško, Debro 12.

KUPIM

PLEMENSKO kravo sivojzve pasme, najraje s teletom ali visoko brejo kupim. Pišite: Franc Sketa, Topovlje, Braslovče.

STANOVANJE

MOSKEMU oddam sobo v centru mesta. Naslov v upravi lista.

MIRNA in poštena mlada zakonca iščeta neopremljeno stanovanje v centru mesta ali bližini Celja, možno je tudi v Sentjurju. Ponudbe pod »PROTI NAGRADI«.

OPREMLJENO sobo oddam dekletu. Naslov v upravi lista.

ENKRATNA priložnost! Opremljeno enosobno komfortno sončno stanovanje s centralno kurjavo v Celju oddam za več let. Pismene ponudbe na upravo lista pod »PLACILO VNA-PREJE«.

SOBO in kuhinjo v bližini Zalca zamenjam za enako ali večjo sobo v Celju. Primerno za upokojenca. Naslov v upravi lista.

LEPO sončno sobo oddam najraje zdravniku. Naslov v upravi lista.

ZAPOSLOVITEV

PODJETJE DIMNIK, Ljubljana, Cernetova 17, sprejme mlajše dimnikarje. Prenočišča za samce na razpolago.

RAZNO

OPOZARJAM, da ne priznam nikakršnih dolgov moje žene Elizabete Timič, hčerke Gordane in sina Marjana, Sretan Timič, Celje, Trubarjeva 46.

OSNOVNA navodila za takojšnje pletenje na pletilnem stroju »PASSAP DUOMATICA«. Nudim tudi tistim, ki ga že imajo. Cater, Miklošičeva 11 b, Celje.

NAJBOLJSEMU ponudniku oddam v najem ogrevano garažo na Aljaževem hribu. Ponudbe pod »GARAŽA«.

MILOŠ KLINAR — KLJUČAVINCARSTVO — Celje, izdeluje aluminijaste karnise v različnih barvah po meri, okvire za ročete, elemente za montažne police, vlečne čevi in razne profile, ter opravlja vsa stavbena ključavničarska dela solidno in poceni!

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. šefa sektorja za urejanje gozdov
2. šefa sektorja za komercialo

Kandidati za delovno mesto pod 1. morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so dokončali gozdarsko fakulteto
- da imajo 10 let prakse v gozdarstvu
- da imajo opravljen strokovni izpit

Kandidati za delovno mesto pod 2. morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so dokončali gozdarsko ali ekonomsko fakulteto,
- da imajo 5 let prakse v gozdarstvu

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa, prijave se pošljejo na naslov: Upravni odbor Gozdno gospodarstvo Celje, Ljubljanska c. 13.

Na podlagi 154. člena statuta Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana in 14. člena pravilnika o delovnih razmerjih Transportnega podjetja Maribor

razglasa komisija za delovna razmerja pri **TRANSPORTNEM PODJETJU MARIBOR**

naslednja prosta delovna mesta:

Štiri radiooperaterje (radiotelegrafiste)

v Prometni sekciji Maribor, Transportno podjetje Maribor

Pogoji za sprejem so:

- vsaj popolna osemletka
- odslužen vojaški rok
- splošna zdravstvena in psihična sposobnost.

Prednost imajo kandidati iz JLA, ki so služili v radiotelegrafskih enotah.

Sprejeti kandidati bodo zaradi izpopolnitve teoretičnega in praktičnega znanja obiskovali 6 mesečni tečaj.

Samska stanovanja so na voljo.

Ponudbe sprejema komisija za delovna razmerja pri Transportnem podjetju Maribor, do vključno 5. novembra 1968 in jih je dostaviti na naslov:

Transportno podjetje Maribor, Komisija za delovna razmerja, Maribor, Kopitarjeva ul. 5.

KREDITNA BANKA CELJE

obvešča svoje stranke, da v soboto, dne **2. novembra 1968**

ne bo poslovala za stranke naslednje poslovne enote:

- osrednja poslovna enota v Celju z ekspozituro v Laškem, Mozirju, Rogaški Slatini, Slov. Konjicah, Sevnici, Sentjurju, Smarju pri Jelšah in Zalcu,
- podružnice za kreditiranje kmetijstva v Celju.

Istočasno pa obveščamo cenjene stranke, da bodo navedene poslovne enote poslovale za stranke **V SOBOTO, DNE 9. NOVEMBRA 1968.**

Organ za kaznovanje prekrškov občine **Šmarje pri Jelšah**

razpisuje prosto delovno mesto **strojepisne**

Kandidatkinje morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo dvoletno Administrativno šolo in da so opravljale strojepisne posle vsaj eno leto,
- da imajo stanovanje v Smarju pri Jelšah.

Poseben pogoj za sprejem v službo je eno-mesečno poskusno delo.

Osební dohodek je določen s pravilnikom. Nastop službe je možen takoj.

Kandidatkinje naj pošljejo pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev, kolkovane z 0,50 din na naslov organ za kaznovanje prekrškov občine Šmarje pri Jelšah. Razpis velja 15 dni od dneva objave.

Komisija za razpis delovnih mest pri

KZSZ CELJE

Gregorčičeva 5/a

V skladu z 11. členom pravilnika o delovnih razmerjih delavcev KZSZ Celje

razglasa naslednja prosta delovna mesta:

1. ekonomskega svetovalec
2. dva finančna revizorja

POGOJI delovnega mesta:

pod tč. 1.: ekonomska fakulteta in 3 leta ustrezne prakse v stroki

pod tč. 2.: višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri, pooblastilo za samostojno vodenje upravnega postopka in 6 let ustrezne prakse v stroki.

Prijave sprejema komisija do vključno 15. novembra.

Kandidati morajo prijavi priložiti kratek življenjepis ter dokazila o izpolnjevanju predpisanih pogojev.

RAZPISNA KOMISIJA

Društvo Ljudske tehnike — EMO
Radioklub Celje

obvešča vse, ki se zanimajo za radioamatersko dejavnost, da se bosta pričela tečaja za radioamaterje in to:

začetni radioamaterski tečaj in tečaj za radiotelegrafiste

Pričetek tečajev bo 4. novembra 1968 ob 18. uri. Tečaj za radioamaterje — začetnike bo v klubskem prostoru, Mariborska cesta 76 a/XII (stolpnica), za radiotelegrafiste pa v OF domu Titov trg 1 (v stolpu).

Vabimo k sodelovanju vse, ki se zanimajo za to dejavnost, posebno pa še mladino, kateri bo to znanje koristilo tudi na njihovi življenjski poti.

Pismene prijave pošljite na naslov: Društvo ljudske tehnike EMO — Radioklub Celje. Oba tečaja sta brezplačna.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše dobre mame

PAVLE MERNIK

p. d. Lešerjeve Pavilke

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, č. duhovščini, pevskemu zboru Petrovče, predstavnikom podjetij, vsem darovalcem številnih vencev in cvetja, vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti in z nami sočustvovali. Se enkrat prisrčna hvala.

Zaluzjoči:

hči Berta, sin Tone in drugo sorodstvo.

Arja vas, 24. oktobra 1968.

Črna pika za „Slovenija les“

Kot potrošnik naleti človek na kaj čudne zadeve. Marsikatero prenese, včasih pa mu le prekipi — kot je prekipelo v najinem primeru. Z mozem sva se odločila, da si kupiva opremo za kmečko sobo. Namenila sva se v Celje v trgovino »Slovenija les« ob kolodvoru.

Prodajalec v trgovini je bilo zelo veliko in tako sva tudi midva našla enega, ki sva ga mogla povprašati o nakupu pohištva na posojilo. Bil je to tovariš Golob, ki nama je pojasnil, da morajo imeti upokojeanci celo tri poroke. Bila sva začudena in mu odgovorila, da so objave po radiu Ljubljana povsem drugačne in da v njih ni nobenega govora o upokojeancih. Na to nama je tovariš Golob dejal, da upokojeanci pravzaprav ne potrebujejo takega pohištva, kot sva ga izbrala midva. Češ, zanje je to gotovo luksuz. Odgovorila sva mu, da je on le prodajalec in da ni prav, če dela razlike med upokojeanci in aktivnimi delavci. Ni

sva ga prepričala, kajti ponovno nama je zagotovil, da bi upokojeanci res že lahko imeli vse pohištvo, ki ga potrebujejo — do svoje smrti. Prišla sva iz Ljubljane v nisva Stajerca. Toda sva živiva tu in imava vti, da sva prav zato napravila tovariša Goloba tak neugodno vtis.

Tako sva se torej napotila v mestno hranilnico Celje. Tam sva dobila posojilo brez porokov brez slehernih kompromisov. Ko sva se vrnila v trgovino in izbrala pohištvo ter ga plačala s čekom, sva se seveda zanimala tudi, kakšno je bilo posojilo. Pojasnilo nama, da plača podjeto deset kilometrov, ostalo pa trpi stranka sama. Toda midva sva si prevoz organizirala sama in nisva potrebovala kem trgovini povzročila nobenih stroškov. Toda — povzročila jo je trgovina nama. Ko sva pregledala pripeljano pohištvo, sva namreč najprej opazila, da manjka omarica za televizor, ki sva si jo najbolj zapomnila. Takoj sva odšla v Celje in v trgovini povedala kaj se je zgodilo. To pojasnilo so sprejeli brez slehernega začudenja — kar da bi bili takih urgenc ne bi vajeni. Ko pa sva razpotala še ostalo pohištvo, sva ugotovila, da manjkata še klop ter pručka. Spet sva odšla v Celje. Tokrat pa nama je nek prodajalec hladno kravno dejal, da sva morala predmeta sama kam zapraviti. Po dolgem času so manjkajoče dele pohištva le našli in nam povedali, da ju bodo izročili, ko se bodo poljili po pohištvo v Maribor. Po dveh ali treh dneh se je to res zgodilo — spotoma so dostavili kuhinjski kot še sednjemu kmetu. Dobila sva tudi račun za prevoz — 1700 starih dinarjev, kljub temu, da sva imela pravzaprav stroške midva zaradi njihove malomarnosti. Pa tudi sosedomu kmetu so poslali račun — 2600 starih dinarjev, kljub temu, da so oba prevoza opravili spotoma!

JAKLIC OJGA
Čreškova 21
Strmec pri Voljčah

RADIO LJUBLJANA

DAN: poročila ob 5.15, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00 in 22.00. Pisan glasbeno poročilo od 4.30 do 8.00.

NETEK, 1. NOVEMBRA: Glasbena igra za otroke — Marodić: aSmeh in aPostoj, kdor mimo 10.06 Se pomnite, tovariši! Ivan Jan: Grobovi žive, slovenske partizanske pesni. Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Odlomkovenskih oper. 13.15 Od do melodije. 14.05 Na slovenskih pokrajin. 15.20 Simfonični partituri. 16.40 Grampovčan: Človek vsak. 18.15 Od Bacha do Baroka. Lahko noč, otroci! 19.15 V ritmu. 20.00 Jugoslovanski pojo. 21.15 Oddaja o pomorščakih.

Minute s pevko Metko Stok. 20.00 Radijska igra — Momo Kapor: »Prebudi se, Trnjubičana. 21.15 Deset melodij — deset pevcev. 22.15 Skupni program JRT — Jugoslovanska glasba.

SREDA, 6. NOVEMBRA: 8.00 Glasbena matineja s skladbami Cajkovskega, 9.10 Iz glasbenih kol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Franc Zadavec: Nasveti za sredo tebe lišaste pasme. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Naš podlistek — J. Weidman: Odlučno zdravilo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.45 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Ti

in operas — 4. oddaja. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 7. NOVEMBRA: 8.00 Opera matineja. 9.25 Iz zakladnice resne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočevar: Katere bolezni se pojavljajo na čebul. 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina pojes. 14.25 Operetne melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Iz naših studiov. 18.45 Kulturni globus. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Edvinom Fiserjem. 20.00 Četrtekov večer domačih pesni in napevov. 21.00 Literarni večer — O. H. Kühner: Glejan mesto.

KAJA
Special

ZAHTEVAJTE JO V VAŠI TRGOVINI

Učni uspehi se zboljšujejo

Osemletko konča vedno več učencev

Na zadnji seji sveta za šolstvo celjske občinske skupščine, na kateri so razpravljali o poročilu zavoda za prosvetno pedagoško službo o razmerah v šolstvu ob zaključku lanskega šolskega leta, je bila ena pomembnih ugotovitev, da se učni uspehi v osnovnih šolah sicer počasi vendar vztrajno zboljšujejo. V zadnjem šolskem letu je namreč uspešno končalo osemletko 63,7 učencev, kar je za 1,7 odstotka več kot v letu poprej. Osip pa je nadpovprečen zlasti v nekaterih okoliških šolah, kjer je med učenci precej takih, ki bi sodili v posebno šolo, vendar teh možnosti nimajo. V Črešnjicah na primer jih je kar 50 odstotkov; prav tako so prizadete tudi šole v Socki, Strmcu, Frankolovem in na Svetini. Zato so kategorizirane otroke s svetinske šole prešolali na oddelek posebne šole v Storah, prihodnje leto pa bi morali nujno odpreti tak oddelek v Črešnjicah, medtem ko bo še naprej ostalo odprto vprašanje Frankolovega.

bi morali za te namene zagotoviti večja sredstva. Na seji sveta za šolstvo so govorili prav tako o zdravstvenem stanju in prehrani učencev, v posebnem delu pa tudi o razmerah v srednjem šolstvu, kjer je v zadnjih št-

POSTANI IN OSTANI ČLAN PREŠERNOVE DRUŽBE!

rih letih dotok sicer konstanten, a je čutili v posameznih poklicnih močno feminizacij. V razpravi v zvezi s stipendiranjem je prevladalo mnenje, da bi morali kriterije, ki se nanašajo na učni uspeh, nekoliko znižati, skrb in odgovornost za stipendiranje pa prepustiti osemletkam.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 3. NOV.

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsini (Beograd)

9.30 Dobro nedeljo voščimo vandrovske iz loale in brati Boštjančič (Ljubljana)

10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)

10.45 Sabrin — slovenski film in risarke (Ljubljana)

12.00 Nedeljska TV konferenca — (do 13.00) (Zagreb)

Nedeljsko popoldne TV kaspot (Ljubljana)

Saga o Forsythih — ponovitev (Ljubljana)

18.10 Koncert za kolektive (Ljubljana)

18.55 Cikcak (Ljubljana)

19.05 Film o Scottu (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Beograd)

20.45 Vijavaja (Ljubljana)

20.50 Črni teater iz Prage in beletni divertimento (Ljubljana)

21.50 Športni pregled (JRT)

22.30 Šahovski komentar (Zagreb)

22.35 TV dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK, 4. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)

10.30 Ruščina (Zagreb)

11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)

15.40 Ruščina — ponovitev — (Zagreb)

16.10 Angleščina (Beograd)

16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)

17.00 Poročila (Zagreb)

17.05 Mali svet — oddaja za otroke (Zagreb)

17.30 Z avtom po Avstriji — film (Ljubljana)

17.55 Po Sloveniji (Ljubljana)

18.20 Propagandna medijra (Ljubljana)

18.25 O normiranju naglašavanja oddaja iz cikla Slovenščina (Ljubljana)

18.50 Repotnaša — Sarajevo (Zagreb)

19.30 Vokalno instrumentalni solisti (Ljubljana)

19.50 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)

20.35 dr. Ivan Tavšar: 4000 — TV drama (Ljubljana)

21.55 Peter Iljič Cajkovski — oddaja iz cikla Veliki mojstri (Ljubljana)

22.45 Šahovski komentar Bratislava Rabarja (Zagreb)

23.00 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 5. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)

10.35 Angleščina (Zagreb)

11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

19.05 Dekleta in fantje — serijska oddaja (Beograd)

20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.35 Saga o Forsythih — serijski film (Ljubljana)

21.25 Kulturne diagonale (Ljubljana)

22.25 Poročila (Ljubljana)

PETEK, 8. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)

11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

11.30 Francoščina (Beograd)

14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)

17.45 Plonirski stiski šport — vzhodno-nemški film (Ljubljana)

18.20 Mladi v JLA — oddaja iz cikla Mi mladi (Ljubljana)

19.05 Človek, znanost in proizvodnja (Ljubljana)

19.30 TV ekonomska šola (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.35 Odporniško gibanje v filmski upodobitvi: Alfriska bitka (Ljubljana)

22.20 Sme se, Korolec — ob 25. letnici umetniškega delovanja Ladka Korolca (Ljubljana)

22.40 Poročila (Ljubljana)

22.50 Posnetek nogometne tekme Bratislava: FIP — posnetek iz Ria de Janeiro (Zagreb)

SOBOTA, 9. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)

15.00 Finalna tekmovalna v namiznem tenisu — prenos — (do 17.30) (Beograd)

18.15 Poročila (Ljubljana)

18.30 Mladinska igra (Zagreb)

19.20 Naš globus — animirani v svetu (Ljubljana)

19.45 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)

20.35 Maksim naših dni — humoristična oddaja (Beograd)

21.35 Malo za malo, malo za res — I. oddaja (Ljubljana)

22.00 Osvajalci — zadnja epizoda serijskega filma (Ljubljana)

22.50 TV kaspot (Ljubljana)

23.10 Poročila (Ljubljana)

vsak četrtek

anena

ZA MLADE PO SRCU

ŠOLSKE TORBICE

VELEBLAGOVNICA

ljudski magazin

CELJE

PEKO

TOVARNA OBUTVE TRZIC

24 PEKO 20-452 črn ali havana juni

25 PEKO 20-081 burgund antisvi

NEDITA 23-42 180,00

NEDITA 25-42 180,00

merx KAVA

Vas užitek

OB VESELIH DOGODKIH TUDI RAZOČARANJA

Verjetno ni ljubiteja športa, ki ne bi bil vesel in srečen nad uspehi, ki so jih naši športniki dosegli na pravkar končani olimpiadi v Mehiki. Letošnje največje srečanje mladih športnikov z vsega sveta je bilo tudi za Jugoslovane tako uspešno, kot se nobeno do zdaj. Osem olimpijskih odličij, cela vrsta ostalih dobrih uvrstitev in novih rekordov — to je bera, ki jo je pred pričetkom iger malokdo pričakoval.

Seveda so bili vsi ostali športni dogodki v senci velikih športnih tekmovanj v Mehiki. Vendar so trenutno tudi ti manjši športni dogodki za nas zanimivi in aktualni. Rokometaši so se s šestega gostovanja vrnilo ponovno visoko poraženi. Nismo pričakovali zmage, vendar stalni visoki porazi na tujih igriščih so vse prepogosti, da bi lahko mirno pričakovali nadaljni razplet v zvezni ligi za Celjane. Krivaja, zadnji nasprotnik ZRK Celje, vsaj na papirju ni bila med tistimi ekipami, ki bi lahko na domačem terenu odpravila goste kar z 11 goli razlike. Če upoštevamo dejstvo, da bodo Celjani spomladi igrali skoraj vse tekme z močnimi nasprotniki doma (ti lahko tudi vedno zmagajo!) in s slabšimi na tujem (tudi ti lahko Celjane premagajo), potem kaj dobrega res ne moremo in ne smemo (glede na trenutno stanje) pričakovati.

Nogometaši nadaljujejo po pričakovanju. Nikakor ne morejo opraviti z ekipami, ki so še pred leti bile za Celjane lahko premagljive. Poraz z Nafto je Kladivar-Celje porinil na sedmo mesto — torej

tisto, ki ga pred pričetkom tekmovanja ni nihče pričakoval.

Prijetno so presenetili športniki Konjskega kluba, ki so uspeli na republiškem prvenstvu.

Sicer pa: čas za letošnje športe postaja vse bolj neugoden, pripravljajo pa se hokejisti in smučarji. Zanimivo da bi tudi v teh zimskih športih bilo za Celjane nekaj uspehov. To lahko pred vsem pričakujemo od hokejistov, katere bo v naslednjem letu treniral član državne reprezentance Ravnik, ki je še v lanskem sezoni nastopal za Jesenice.

T. VRABEC

Rokomet:

Nov visok poraz

Sesta tekma na tujem igrišču — prvi visoki poraz RK Celje. To je kratka in realna ocena zadnjega gostovanja celjskih rokometarjev v Zavidovičih, kjer jih je premagala domača Krivaja z 20:9 (7:4).

Celjani, ki so igrali brez Lesstika, so se prvih petnajst minut uspešno upirali domačinom. Drugi polčas pa je bil ponovno poln vsem prejšnjim gostovanjem, ko se je mreža celjskega vratja začela neizprosno polniti. Celjski rokometarji so popustili in na koncu zapustili igrišče visoko poraženi. Gole za Celje so dali Tomaz 2, Lučej 1, N. Markovič 1, Mojževšek 1 in Gorsič 2.

ZRK Celje je po 11. kolu na 10. mestu z osmimi točkami in negativno razliko med danimi 14 prejetimi goli (13:194). Naslednji nasprotnik bo ekipa Borja iz Boranja Luke, ki trenutno vodi na lestvici zvezne lige. Ljubitelji rokometarji bodo imeli možnost videti odlične rokometarje pod vodstvom dr. Karadžića. Upajmo, da bo uspeh večji, kot je bil pri ekipi Zagreba, ko so Celjani v finalu izgubili za en sam gol.

T. V.

Besedo ima: Toni Hercfeleler

Znanec Pepe je oni dan prišel ves blažen domov in jel svoji ženi pripovedovati o zboru celotnega kolektiva. Povedal ji je, da so se odkrito pogovarjali, ker da so spoznali koristnost takih razgovorov, posebej se za perspektivo podjetja. Govoril ji je tudi o integraciji; združiti se nameravajo z nekoliko večjim podjetjem sorodne proizvodnje. »No, ja... združili bi se že zdavnaj, če... ne rečem, da oni ne delajo pridno. To že, toda ljudje vedo povedati, da tam sploh nimajo samoupravljanja, kakor npr. pri nas, da sindikat nima tiste funkcije kot pri nas, da tam ne odločajo o skupnih zadevah tako kot pri nas... Ja, sploh imajo — so rekli nekateri vse — vse narobe.« »Zakaj pa potem rinete vkup?« se je začudila žena. »Ja, ja... so pa drugače kampiljci. Proizvodnja jim gre gor kot hudir, pa tudi prodajo vse. Res pa je, da marsikaj ni tako kot pri nas.« »Ti poslušaj,« se oglasi žena, »kaj si pa potem zadnjič govoril, da vaš sindikat velja toliko kot...« Pepetu je postalo nekam vroče in se je odpravil v klet po drva.

Lahko Pepetu, ki ima peči v sobah in drva v kleti, naravnost smilijo pa se mi prebivalci Otoka v Celju, tisti namreč, ki stanujejo nekoliko bolj vstran od centralne kurilnice. V teh dneh sem imajo v domovih prav takšno temperaturo, da lahko mirno izključijo hladilnike, pa se jim teso ne bo skvarilo. Pa to še ni nič, plačati morajo prav toliko kot tisti blizu kurilnice, ki si lahko po mili volji (celo pri odprtem oknu), privoščiijo strip-tiz ob kateri koli uri. Predlagam, da oni s periferije ogrevalne mreže hodijo na strip-tiz v center, ti iz centra oz. žarišča toplote pa po hladilne usluge tja ob železniško progo. Sploh je nekaterim prehladno, drugim pa spet prevroče. Zamislite si, kako je moralo biti vroče stanovalcem v Kocbekovi ulici, ko je eksplodirala centralna kurjava in onim v Frankolovem prejšnji teden, ko so prišli uradno rušiti črno gradnjo. S sreči se je v obeh primerih končalo brez smrtnih žrtev.

VAŠ ADUT je nakup

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
**TEHNO-MERCATOR
CELJE**

Tovarišu TONIJU HERCFELERJU v pojasnilo!

V »Celjskem tedniku« dne 17. oktobra letos je Toni Hercfeleler ugotovil, da na občini dve leti razpravljajo, da je potrebno otroško varstvo urediti in spet urediti... da je to družbeno izredno pomembna naloga, pa se po dveh letih stvari ne spreminjajo niti za en odstotek na bolje.

Ceprav ni bila imenovana skupščina občine Celje, pa smatramo za potrebno, da v izogib nepravilnih razmiselnih in ugibanj damo pojasnilo o tem, kaj se je v letošnjem letu na področju otroškega varstva v naši občini le premaknilo.

Program razvoja otroškega varstva v občini Celje je bil sprejet na seji občinske skupščine dne 26. aprila letos in na ustanovni skupščini temeljne skupnosti otroškega varstva dne 7. junija letos in sicer za leto 1968, kakor za obdobje do konca leta 1970.

V skladu s tem potrjenim programom imamo v tekočem letu več obsežnih nalog. Najvažnejše s področja dnevnega varstva in šolske prehrane so bile urejene in sicer:

- Z dodatnimi sredstvi za vzgojni kader in za adaptacijo varstvenih oddelkov smo dosegli redno funkcioniranje dosedanjih varstvenih oddelkov na šolah in v vzgojno varstvenih ustanovah.
- Skupščina občine Celje je kupila 4 stanovanja in izvršila preselitve 4 družin iz treh VVU. Ta stanovanja so bila pravejša za potrebe otroškega varstva in stajbe so sedaj v celoti namenjene otrokom. S temi adaptacijami smo pridobili 145 novih mest v vrtcih.
- Na osnovnih šolah smo usposobili 4 nove varstvene oddelke, skupaj je sedaj 12 šolskih varstvenih oddelkov. Zavedamo se,

da je to odločno premalo, vendar v letošnjem letu nismo mogli doseči več.

- Idejni projekt nove VVU na Dolgem polju je sprejel izvršni odbor TSOV in predstavniki krajevne skupnosti Dolga polje. V izdelavi je glavni projekt tega vrtca za 130 — 150 otrok.
- S sodelovanjem Zavoda za napredek gospodinjstva v Ljubljani smo v avgustu organizirali enotedenski seminar s praktičnimi vajami za kuharice šolskih kuhinj. Usposobili smo jih za kvalitetnejšo pripravo šolskih malice in opoldanskih toplih obrokov. Šolske malice prejema sedaj večina osnovnošolskih otrok.
- Na vseh podeželskih šolah naše občine smo uredili šolske kuhinje. Opremo smo dopolnili ali kuhinje na novo opremili v Socki, Strmca, Smartnem, Do-

brni in Svetini. Problem šolske prehrane na vseh šolah izven mestnega središča je rešen po programu za leto 1968, razen v Cresovcih, kjer so adaptacijska dela šole še v teku.

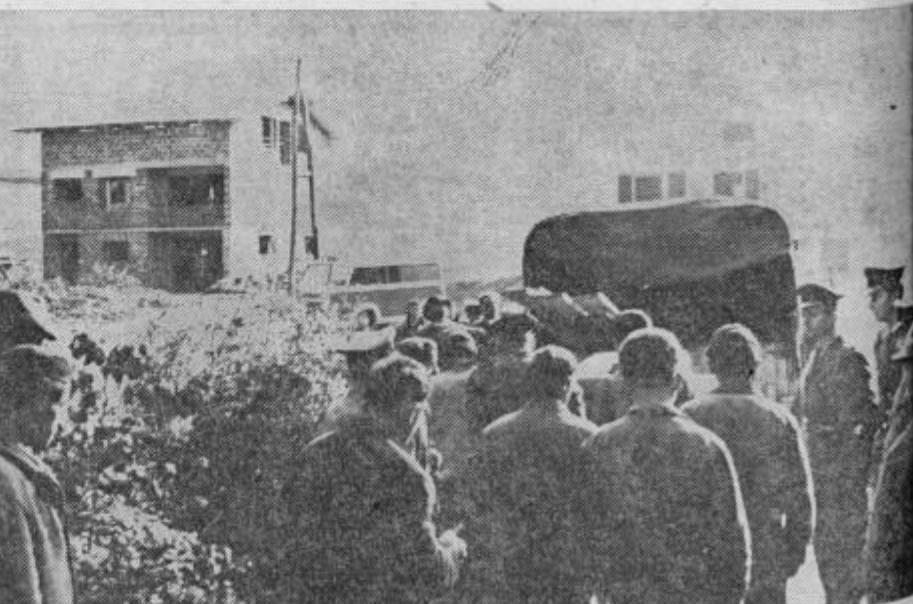
- V izdelavi je idejni projekt gradnje nove centralne šolske kuhinje z jedilnico za cca 1300 opoldanskih obrokov.
- V tednu otroka — od 29. septembra do 6. oktobra letos smo organizirali akcijo zbiranja sredstev na osnovi znamkic v vrednosti od 0,10 do 1 din. Akcija je bila izvedena na najširši osnovi in je zajela vse kolektive, v prodaji je bila v vseh lokalih, prometnih in obrtnih delavnicah. Dohodek te akcije je namenjen predvsem za razvoj interesnih dejavnosti otrok.
- Imenovane so bile komisije, ki se ukvarjajo z:
  - letovanjem otrok
  - ureditvijo otroških igrišč
  - interesnimi dejavnostmi otrok
  - socialnim varstvom otrok.

Skupščina občine Celje, kakor temeljna skupnost otroškega varstva sta v letošnjem letu resnično zavzeto in prizadevno reševale problem otroškega varstva in otroške prehrane. V ta namen je bilo po trošenju samo v letošnjem letu preko 61 milijonov S din, niso pa upoštevana plačila načrtov, ker se še v delu, niti ne vse subvencije, ki se dajejo preko socialnega sklada ali sredstev temeljne izobrazvalne skupnosti kot pomoč šolskim kuhinj, za šolske malice in za šolska kosila. Tudi to niso skromna sredstva, skupščina TSOV pa bo v svojem letnem poročilu objavila vsa sredstva, ki so bila namenjena za varstvo in prehrano otrok.

Skupščina občine Celje

Minuli petek je Celje obiskala delegacija italijanskih partizanov iz Padove. Delegacija, ki je gost Glavnega odbora ZB NOV si je najprej ogledala muzej NOV, nato »stari pisarna«, za tem pa obiskala kolektiv EMO, od koder je tudi naš posnetek. Popoldne so gostje odšli v Velenje. Foto: J. Kr.

Pretekli teden so imeli delavci podjetja za ceste in kanalizacije nalog porušiti staro novanjško hišo na Frankolovem, ki je last Stanka Znidarja. Hišo je Znidar gradil brez potrebne dokumentacije in se je vselej šele pred dnevi. Rušenje je bilo odloženo, da bi ne bilo nevšečnosti zaradi razburjenosti sosedov.